

Ty a Já a Ti, kteří už nejsou

Tak se jmenuje monumentální plastika akademického sochaře, prof. Aleše Veselého, která byla 26. května osazena v místě bývalé synagogy na Komenského náměstí. Jejím prostřednictvím má být, alespoň symbolicky, vráceno to, co je již nenávratně ztraceno.

„V první chvíli jsem nevěděl, co zde umístím. Jde o zvláštní místo, která má svou historii

a paměť. Neměl jsem dost času, abych vytvořil speciální věc, takže jsem hledal mezi tím, co jsem měl,“ vysvětluje Aleš Veselý a dodává: „Vzpomněl jsme si na věc, kterou jsem vytvořil v roce 1992. Jmenovala se Ty a Já. Jde o dvě

rezavé semknuté pyramidy s oválným prostorem uvnitř, do něhož může člověk vstoupit. Na tvrdém povrchu rezonují.“ Veselý tuto plastiku nikdy nevystavoval. Měl pocit, že jí něco schází. Když byl osloven organizátory Smetanovy výtvarné Litomyšle (SVL), napadlo ho, že by vytvořil ještě pyramidu třetí. „Na rozdíl od předchozích dvou je nerezová a vnitřek až zrcadlově vyleštěný. Okamžitě se mi vybavil i název a obsah. Zůstal jsem u Ty a Já a Ti, kteří už nejsou,“ popisuje Veselý.

Sochař po Litomyšli rozmístil 16 plastik. „Jedná se o vstup moderní sochy do historického města 21. století,“ říká jeden z organizátorů SVL Miroslav Brýdl. Socha na Komenského náměstí by již měla zůstat, ostatní budou asi po roce odvezeny.

Text a foto **Jana Bisová**

Litomyšlané slavili velký příběh malého města

Smetanovo náměstí se poslední květnovou sobotu proměnilo v největší litomyšlskou hospodu.

Jako na povel se roztrhaly mraky a vysvitlo sluníčko. Litomyšl přece slavila 750 let od povýšení na město. Sobotní odpoledne 30. května bylo nakonec jako malované. Lidé si tak mohli přijít užít sousedského hodování v hospodě s nejvyšším stropem na světě.

Maratón oslav však začal už ve čtvrtek večer, když se sálem Smetanova domu nesly tóny komické opery Viléma Blodka „V studni“. Zpracování libreta Karla Sabiny se chopily Spojené pěvecké sbory (Mužský pěvecký sbor Litomyšl, Sbor paní a dívek, Vlastimil Otakar Vysoké Mýto) a Baletní skupina C – Dance Ústí nad Orlicí. To vše za doprovodu Litomyšlského symfonického orchestru pod taktovkou Jana Šuly. Režijního dohledu se ujal Otakar Karlík: „Mám obavy o dnešní představení, aby se komedie neproměnila v tragédii. Veruna je příliš mladá na to, aby někomu radila například v manželství. Vojtěch je ženatý a má tři děti, a Lidunka, ta má ve skutečnosti opravdu, ale opravdu

Janek, starý vdovec. Naopak páteční večer ovládl naprosto odlišný hudební styl. Na krytém zimním stadionu vystoupila pop-rocková hvězdička Ewa Farná s kapelou. Téměř tisícovka diváků si tak užila skvělý koncert a „zimák“ si odbyl premiéru, kdy se v jeho prostorách poprvé uskutečnila kulturní akce.

V sobotu ráno mnozí z organizátorů smutně hleděli k nebi. K zemi se snášely provazce vody ještě ve 13 hodin, kdy se uskutečnilo setkání s názvem Číše vína. Výstižně celou akci uvedl moderátor Vladimír Šauer: „Jde o setkání představitelů Města Litomyšle se vzácnými a milými hosty, jejichž životní cesta buď vycházela z Litomyšle, procházela či se dotkla Litomyšle. Něco dokázali nebo vytvořili dílo, kterým obohatili naši společnost, nebo zvítězili na sportovních či kulturních kolbištích. Zkrátka ti, kteří šířili slávu České republiky i našeho města po celém světě.“

> strana 3

BOWLING PEKL
S RESTAURACÍ

TELEFONACE NA ČÍSLO 461 615 710
www.peklo.lit.cz

Dráhařovo náměstí 204, Litomyšl

Pá-Čt od 11.00 do 24.00 h

Pá-Sob od 11.00 do 2.00 h

kvalitní dráhy
pohodové ceny
příjemné prostředí

Do oslav se zapojili také levočští.

rada Janka,“ uvedl s humorem Karlík. Opera o mladé lásce, svatojánské noci a čarovné hlubině jedné studny má už v libretu hodně společného se Smetanovou Prodanou nevěstou. V hlavních rolích jsme viděli Mirku Renzovou coby Lidunku, Karlu Vondruškovou ztvárňující Verunu a v mužských úlohách sekundovali Václav Boštík jako Vojtěch a Matuš Trávníček jako

**A. HURT
ELEKTRO**

**AKCE
MĚSÍCE**

**automatické pračky
za cenu 8 990 Kč**

Electrolux

BOSCH

tel./fax: 461 615 050
www.nakupujeme.cz/elektro-hurt

Také v červnu využijte svou Výroční kartu

Kniha Litomyšl na prahu třetího tisíciletí

Světlo světa spatřila kniha plná krásných fotografií z Litomyšle. Více než stotránková kniha fotografií Pavla Vopálky s doprovodnými texty Aleny Randákové byla slavnostně pokřtěna v rámci oslav povýšení Litomyšle na město. Kniha má hned několik kmotrů – autorem předmluvy je Olbram Zoubek a dále zde nalezneme vyznání Tomáše Halíka, Radovana Lipuse, Ladislava Horáčka, Josefa Pleskoty, Ivo Koukola, emeritního starosty Miroslava Brýdla i současného starosty Michala Kortýše. Běžná doporučená prodejní cena je 249 Kč, cena pro držitele Výroční karty Litomyšlana je 199 Kč.

Aleš Veselý v prostorách Josefa Pleskoty

Tato unikátní výstava má dvě části – kresby, grafiky a modely projektů Aleše Veselého budou do konce srpna k vidění v Evropském školicím centru. Druhá část výstavy bude v samotném historickém jádru města. Na místech, která jsou dle architekta Pleskoty propojena pomyslnými osami a duchovními vazbami.

Vstupenkou do první části výstavy, která bude umístěna i pro druhou část expozice, bude velká mapa s vyznačením a popisem všech vystavených děl. Běžná cena bude 50 Kč, držitele Výroční karty Litomyšlana tuto mapu, jež slouží zároveň jako vstupenka, pořídí za 30 Kč.

Prohlídka zámeckého sklepení s číši vína zdarma

Držitel Výroční karty Litomyšlana může v roce oslav bezplatně navštívit sklepení litomyšlského zámku. Shlédne expozici soch Olbrama Zoubka s jeho osobním výkladem pomocí audioprůvodce, výstavu autorské tvorby Jiřího Dudychy a navíc dostane sklenku vína Chateau Litomyšl. Od května do září je otevřeno od pondělí do neděle od 9.00 do 17.00.

Regionální muzeum zdarma

Každý první víkend v měsíci budou držitelům Výroční karty Litomyšlana otevřeny dveře Regionálního muzea a Rodného bytu Bedřicha Smetany zcela zdarma – stačí předložit Výroční kartu Litomyšlana.

Občerstvěte se po 750 letech!

Kavárnička Evropského školicím centra na Zámeckém návrší (místnost Zámeckého infor-

mačního centra) vám během června nabízí na Výroční kartu Litomyšlana veškeré nápoje se slevou 15%. S kávou, čokoládou či studenými nápoji můžete posedět v prostorách Zámeckého pivovaru nebo se projít po Zámeckém návrší.

Slevu nabízí Billard Centrum Litomyšl

Majitelé Výroční karty Litomyšlana si mohou výhodněji zahrát také kulečnick. V Billard Centru Litomyšl, které se nachází v Lidovém domě, dostanou po předložení karty slevu 20%. Rezervace na tel: 461 615 910, 605 48 58 18.

Výroční turistická známka k výročí 750 let města Litomyšl

K letošnímu výročí povýšení Litomyšle na město vydalo Informační centrum Výroční turistickou známku. Držitelé Výroční karty Litomyšlana si ji mohou zakoupit v Infocentrech na náměstí a na zámku za 20 Kč, ostatní za 25 Kč.

Slevy poskytuje i nově otevřená svatební agentura

Nedávno otevřená svatební agentura Diana na ulici Tyršova 272 (Tel.: 728 484 360) poskytuje majitelům Výroční karty Litomyšlana slevu na svatební šaty zamluvené během června. Sleva ve výši 1000 Kč z celkové částky se vztahuje i na zakoupení pánského obleku nebo snubních prstýnků.

Na Hiking se slevou i v červnu

Novinkou v Tenisové hale Sport Litomyšl je cvičení K2 Hiking Indoor Walking. Držitelé Výroční karty Litomyšlana mohou strávit hodinu chůze na speciálním trenažeru každé pondělí v červnu o 20 Kč levněji než je obvyklé. Běžná cena je 90 Kč za hodinu, dodejme, že v pondělí se cvičí vždy od 17.00, 18.30 a 20.00. Rezervace na telefonním čísle: 776 288 774.

Cesta kolem zámku

Projít se kolem zámku s Olbramem Zoubkem můžete v případě, že si zakoupíte DVD Cesta kolem zámku. Pro držitele Výroční karty Litomyšlana platí 50% sleva.

Připomeňme, že držitelem Výroční karty Litomyšlana se může stát úplně každý. Kartu s nápisem Na rok Litomyšlanem lze zakoupit v Informačním centru za symbolických 75 Kč. -ms-

otevřená radnice

Z rady města

■ RaM schvaluje návrh hodnotící komise na výběr nejvhodnější nabídky veřejné zakázky zveřejněné v informačním systému ISVZUS dne 6.2.2009 pod evid. číslem: 60027948 stavby „Krytý plavecký bazén v Litomyšli“. Jako nejvhodnější nabídka je vybrána nabídka číslo 3 - CZASCH s.r.o., Bruntál. Nabídková cena bez DPH 96 666 460 korun, cena včetně DPH 115 033 087 korun. První místo obsadila nabídka s nejnižší cenou. S firmou na prvním místě v souladu s § 82 zák. č. 137/2006 Sb. bude zahájeno jednání o uzavření smlouvy o dílo. 2. místo – nabídka č. 10 - PKS INPOS a.s., Žďár nad Sázavou. Nabídková cena bez DPH 106 837 101 korun, cena včetně DPH 127 136 150 korun. 3. místo – nabídka č. 11 - Sdružení firem Olspol s.r.o. a Pásek spol. s r.o. Nabídková cena bez DPH 107 975 129 korun, cena včetně DPH 128 490 403 korun.

■ RaM souhlasí a doporučuje ZaM ke schválení smlouvy o spolupráci mezi městy Svitavy, Litomyšl, Polička a Moravská Třebová. Předmětem smlouvy je spolupráce na finančním zajištění provozování veřejné linky autobusové dopravy uzpůsobené pro přepravu jízdních kol (cyklobus). Město Litomyšl poskytne ze svého rozpočtu na kofinancování projektu částku ve výši maximálně 36 tisíc korun.

■ RaM souhlasí se zveřejněním všech usnesení rady města na oficiálních internetových stránkách města Litomyšle (www.litomysl.cz) od 1. června. Při zveřejnění musí být zajištěna zákonem stanovená ochrana práv a svobod jiných osob podle § 7 - 11 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (např. ochrana utajovaných informací, ochrana obchodního tajemství, ochrana osobních údajů). -ms-

Krátce z města

■ Ministerstvo kultury podpořilo 850 tisíci korunami vydání publikace, která bude mapovat dějiny Litomyšle od počátků až do současnosti a výrobu krátkého animovaného filmu s tematikou historie Litomyšle.

■ Destinační společnost Východní Čechy pořádala ve dnech 25. a 26. května dvoudenní poznávací cestu pro zástupce cestovních kanceláří po památkách Českomoravského pomezí. 1. a 2. června proběhla obdobná cesta, tentokrát pro zástupce z řad novinářů.

■ V Písku se v rámci festivalu Tourpropag konalo Celostátní kolegium cestovního ruchu České republiky. Pozvání do této komunikační platformy přijali i zástupci svazku obcí České dědictví UNESCO. Zakládajícími členy je CzechTourism, Asociace cestovních kanceláří České republiky, Asociace hotelů a restaurací a Asociace turistických regionů ČR.

■ Města a obce sdružené ve svazcích obcí České dědictví UNESCO a Česká inspirace prezentují své atraktivitu ve dvou výlohách v Husově ulici v samém centru Prahy. Na místě, které je vzdáleno asi 3 minut chůze od Staroměstského náměstí, jsou představeny nejen památky, ale také i tzv. živá kultura. -ms-

Zasedání Zastupitelstva

Zasedání Zastupitelstva města Litomyšle se uskutečnilo ve čtvrtek 18. června od 16.00 v zasedací místnosti v budově internátu Litomyšlské nemocnice a.s., ul. J. E. Purkyně 919.

Oslavy města se vydařily - díky vám

Rád bych poděkoval všem, co se zapojili do oslav Města Litomyšle. Ať již jde o „neziskovky“, výbor pro oslavy, sportovce, podnikatele či občany, jež přispěli k hladkému průběhu celé akce nebo návštěvníky, kteří přišli a veselili se s námi. Jsem rád, že se lidé v našem krásném městě dokážou bavit. Ještě jednou děkuji všem.

Michal Kortýš, starosta Města Litomyšle

K 750. výročí vydalo město knihu

„V Litomyšli od rána (ve starém), ne postaru se žije. Moderně tráva tu roste, pomník (se saturuje), na každém kroku se zjevuje kašna tu snad postě, zlatou hřívu prohrabuje od zoubkaře Olbrama. Dlažba a sgrafita zámku vyprávějí dějinně, vždyť také jak by ne. Litomyšl stará je!“ Dočetli jste první sloku básně herce, výtvarníka a architekta Davida Vávry, kterou najdete v knize Litomyšl na prahu třetího tisíciletí. Tato, ještě tiskařskou barvou vonící publikace byla slavnostně pokřtěna 30. května na litomyšlském zámku.

Na knize plné krásných fotografií Pavla Vopálky spolupracovala celá řada známých jmen. Předmluvy se chopil sochař a výtvarník Olbram Zoubek. „Patrony“ jednotlivých kapitol se pak stali architekt Ivo Koukol (Zámecký areál), teolog a filozof Tomáš Halík (Kláster-ní zahrady), emeritní starosta Litomyšle Miroslav Brýdl (Litomyšlská náměstí), starosta Litomyšle Michal Kortýš (Město na břehu řeky), nakladatel Ladislav Horáček (Litomyšlské zajímavosti), spisovatel Alois Jirásek (Studentská Litomyšl), architekt Josef Pleskot (Moderní architektura) a nakonec režisér Radova Lipus (Litomyšlské detaily). Obrovské zásluhy je však třeba připsat Aleně Randákové, která knihu obohatila poutavými průvodními texty. Slavnostního křtu, za účasti Aleny Randákové, Olbrama Zoubka

a Miroslava Brýdla, se ujal starosta Michal Kortýš: „Myslím si, že se bude líbit všem. Je velice zdařilá.“ Úryvkem z knihy jsme začali, úryvkem skončíme. Tomáš Halík se vyznává: „V noci v zahradách slyšíš, jak Litomyšl ze spánku tiše dýchá, a tušíš tam někde tajemné srdce města.“

Kniha bude v prodeji například v litomyšlském Informačním centru. Text a foto Jana Bisová

Zleva: Michal Kortýš s knihou, Alena Randáková a Olbram Zoubek.

Speciální lavičky nebo letní pavilon součástí projektu Revitalizace Zámeckého návrší

Prezentace šesti architektonických atelierů seznámila občany se zamýšlenou revitalizací zámeckého návrší. Stalo se tak 26. května v Evropském školicím centru.

Litomyšl v nejbližších dnech podá žádost o dotaci z Integrovaného operačního programu. Město by tak mělo získat peníze na revitalizaci zbývajících částí zámeckého pivovaru, jízdrny, konírny, piaristické koleje, chrámu Nalezení sv. Kříže a dalších míst zámeckého návrší. Přestože o revitalizaci Olivetské hory již byly popsány stohy papíru a vedeny hodiny

debat, je třeba zdůraznit, že se nejedná o pouhou opravu fasád nebo interiérů. „Nejde o to, aby z památek byly krásné vizuály přístupné pouze několik měsíců v roce. Program je postavený na tom, abychom památky „pozvali“ zpátky do reality. Staly se součástí našich životů,“ vysvětlila hlavní princip ing. Jana Vohralíková z ministerstva kultury. Architekti tedy měli za úkol, správnou kombinací úprav či vylepšení, dosáhnout toho, aby památky našly dlouhodobé využití. „Každodenní péče o dům

je nejlepším způsobem, jak se o památku starat,“ říká hlavní koordinátor projektu ing. arch. Ivo Koukol. Do návrhu tak jsou zahrnuty „přidané hodnoty“ – programy, které by měly zajistit celoroční využívání celého návrší. Jde například o program školy na zámku, centra pro restaurování, návštěvnícký a dětský program, vzdělávací program a další. Během besedy navíc vyplulo na povrch několik zajímavostí. Jednou z nich je letní pavilon, který by měl v hlavní sezóně zabírat plochu od kočárovny k zámku. „Jde o stan, kam by měly být situovány aktivity dětského programu. Je rozdělen do tří částí, pro úplně nejmenší děti s rodiči až po ty nejstarší. Stan umožňuje i pořádání rautů,“ vysvětluje ing. akad. arch. Jan Šépka. Mělo by se jednat o lehce smontovatelnou a demontovatelnou konstrukci, ve které budou napnuté plachty.

Mezi další perličky prezentace patřily lavičky, u nichž se počítá s rozmístěním v zámeckém parku. Zhruba 30 speciálně vyrobených laviček z průhledného laminátu se dá sestavit v hledišťe zámeckého amfiteátru pro 240 osob. Jak řekl sám architekt Šépka, lavičky je možné opravovat stejně jako laminátový kajak.

Jana Bisová, vizualizace HŠH architekti

Litomyšlané slavili velký příběh malého města

> strana 1

Mezi pozvanými hosty byly mnohým známé tváře jako vikář František Beneš, historik a muzikolog PhDr. Jan Kapusta, CSc., akademický malíř a grafik Bohdan Kopecký, filmový a divadelní herec Petr Lněnička, keramik Jiří Dudycha. Pozván byl i Tomáš Pakosta, autor loga českého předsednictví EU a samozřejmě nesměl chybět sochař a výtvarník Olbram Zoubek. „Za občany mohu říct, že pokud se nám nějak podařilo Litomyšli prospět nebo ji uvést ve známost, tak jsme to udělali rádi. Litomyšl za to stojí,“ řekl Zoubek. Na závěr si moderátor nechal pohádku: „Počátkem května tři studenti litomyšlského gymnázia odjeli do nevadského Rena, kde se spolu s 1563 středoškolačky z 56 zemí zúčastnili nejprestižnější a nejtěžší soutěže vědeckých a technických projektů středoškolačů... a zpátky domů z Ameriky si přivezli první místo. Jsou to Jan Král, Marek Votroubek a Petr Bubeníček.“ A právě Gymnázium A. Jiráska se k oslavám připojilo křestem Almanachu Glit, který se konal v sobotu odpoledne. Následovala vernisáž výtvarných prací absolventů školy.

Od 15.00 se na náměstí „otevřely dveře“ velké hospody. Jídla a pití bylo dosti. Veselí a zábavu zajišťovaly kapely revival zlatá sedmdesátá Jam Bazar, rock and rollový Ping Panthers, pouliční retro šraml Bridge Band, dixieland Streamboat Stompers a nezapomenutelná a nepřehlédnutelná balkánská dechovka Fanfare Transylvania. „Bude tam spousta překvapení, o kterých ani my ještě nevíme,“ nechal se před akcí slyšet jeden z organizátorů Jan Pikna. Ti, kdo přišli už na zahájení, mohli navíc dostat pivo na „účet“ starosty města Michala Kortýše. Prvních 750 korbelů pěnívohy moku bylo zdarma.

Ovšem sousedským hodování oslavy neskončily. Od 20.00 do 23.00 se zapojily památky a kulturní instituce. „Napadlo nás oslovit správce památek a jednotlivé školy a vytvořit program, který jsme nazvali Litomyšl v moci noci. Je to taková paralela ke Dni otevřených dveří památek. Kupodivu jsme se setkali s ohlaselem těchto zařízení,“ sdělil ředitel Regionálního muzea Litomyšl (RML) Roman Košek. Zájemci tedy mohli navštívit jak výstavu a doprovodný program v RML, tak zámek, zámecký pivovar, Rodný byt Bedří-

Vernisáž výstavy k 15 letům MC Kotelna.

cha Smetany, Městskou knihovnu, gymnázium, Červenou věž a další. Na všech těchto místech pak byl ke shlédnutí program od hudebních vystoupení přes divadlo až k ukázkám historických technologií restaurování. Skutečně bylo z čeho vybírat. Vše vyvrcholilo ohňovým představením a ohňopády v Klášterních zahradách. Ti, co se jim ještě nechtělo jít domů, jistě zaplavili do Music Clubu Kotelna na noční nockturno se skupinou Eugnoise.

Zdálo by se, že už se program oslav vyčerpal, ale opak je pravdou. I v neděli se slavilo. Den začal Mezinárodním turnajem v kopané za účasti Litomyšle, Dolního Újezdu, družstva z holandského Rodenu nebo slovenské Levoče. V kostele Povýšení sv. Kříže se uskutečnila Slavnostní ekumenická bohoslužba k výročí 750 let povýšení Litomyšle na město. „Neziskovky“ a základní školy nachystaly pro děti řadu soutěží a her,“ doplňuje nedělní program tisková mluvčí litomyšlské radnice Michaela Severová a Jan Pikna dodává: „Celé oslavy uzavřel sbor Kos a sdružené sbory z ostatních měst kraje, které předvedly Rockové oratorium Ever-smiling Liberty.“

Během ekumenické bohoslužby a rockového oratoria bylo možné přispět do sbírky Litomyšlané kostelu na stavbu nového modlitebny Církve bratrské. Společně s výtěžkem ze sbírky pořádané v rámci akce Aplaus pro Rettigovou se tak vybralo 37 898 korun.

Litomyšl však slaví po celý rok. Další větší akci plánuje město na září.

Text a foto Jana Bisová

Parkovací dům v podzámčí hudebním nástrojem

Parkovací dům jako hudební nástroj. Tak to je idea ing. arch. Zdenka Fránka, který zpracoval projekt garáží v podzámčí, na místě dnešního parkoviště.

V první fázi architekt uvažoval o třípatrovém objektu z montovaného skeletu. Nakonec se však rozhodl vytvořit strukturu z železobetonu, která je ekonomicky výhodnější. „Vytvořili jsme monolitický skelet se zajímavými detaily,“ říká Fránek a dodává: „Nová varianta, která má snad již definitivní půdorys, je omezena na dvě patra. V zadní části využíváme převýšení, takže objekt zapouštíme 1,5 m do stávajícího terénu. Každé patro je přístupné zvlášť, napojením z komunikace, při zachování stávajícího chodníku.“

Objekt je dispozičně řešen velmi jednoduše. Kapacita parkovacích míst se zvýší, oproti současnému počtu, na dvojnásobek. Celý parkovací dům má být „obalen“ strukturou drátů. „Použití drátěných sítí nám umožňuje zcela zachovat průhledy na zámek ze všech stran, tak aby byl objekt neviditelný. V okamžiku, kdy bude porůstat popínávkami, tak by měl vizuálně zaniknout,“ vysvětluje záměr Fránek.

Z hodin a hodin strávených nad nejnvhodnější vazbou drátěného obalu, se zrodil nápad vytvořit hrající garáže. „Napnutím strun dosáhneme zajímavého efektu. Vznikne jakási mlhovina, která strukturu zakryje. Použijeme-li dráty od tenkých po tlusté, tak si návštěvník, který přijede na festival, může zabrnkat na garáže,“ sděluje s úsměvem architekt.

Jana Bisová, vizualizace arch. Zdeněk Fránek

Výběrové řízení na bazén se zkomplikovalo

Ve výběrovém řízení na dodavatele stavby Krytého plaveckého bazénu v Litomyšli bylo rozhodnuto. Z 12 účastníků nakonec pětičlenná komise vybrala firmu Czasch s.r.o. z Bruntálu, která předložila nejvýhodnější nabídku ve výši 115 milionu korun včetně DPH. Ovšem společnost se rozhodla odstoupit, a tak se zakázka postupuje firmě, jež se umístila na druhém místě, popřípadě místě třetím. Výběrové řízení se tak zkomplikovalo a stále pokračuje.

„Stavba měla začít letos v červnu, nejpozději červenci. Do konce roku jsme chtěli mít hrubou stavbu pod střechou,“ vysvětluje starosta města Michal Kortyš. Přes zimu by potom pracovali řemeslníci na interiérech. Fyzické ukončení se předpokládá koncem roku 2010. Bazén by měl mít 5 drah o délce 25 metrů a nezbytné

doplňky jako vířivku, páru nebo tobogán. Neměla by chybět letní terasa nebo letní zahrádka s občerstvením.

Město se do stavby pouští proto, že se ceny pohybují v přijatelné výši a rozpočet Litomyšle příliš nezatiží. „Avizovali jsme, že pokud se nevejdeme do celkové částky 130 milionů korun, potom rozpočet stavby bude etapizován, ale všechny návrhy se do limitu vešly,“ říká Kortyš.

Částka 130 milionů byla ještě před vyhlášením výběrového řízení veřejně známa a radnice tak předběžně stanovila maximální výši nákladů na stavbu. Město na vybudování bazénu vynaloží 57 milionů korun. Zbylá část peněz by měla jít z evropských fondů.

Jana Bisová, vizualizace ateliér DRNH

Peníze z daně se vrací zpět do města

V minulých týdnech začali pracovníci finančního úřadu v Litomyšli rozesílat složenky s nově vyměřenou daní z nemovitostí. Nejedná se však o žádnou novinku, ale v předepsaných částkách se projevila dlouho dopředu avizovaná a zastupitelstvem města schválená změna výpočtu daně.

Paragraf 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí dal obcím větší pravomoc tím, že stanovil možnost zvýšení této daně využitím místního koeficientu 2 až 5. Zákona nabyl účinnosti již 1. ledna 2008, ale k jeho faktické realizaci mohlo dojít až v lednu 2009. Důvodem byla povinnost obcí vydat obecně závaznou vyhlášku týkající se právě zmínovaného navýšení. Ta musela nabýt platnosti nejpozději do 1. srpna předchozího zdaňovacího období a účinnosti nejpozději do 1. ledna následujícího zdaňovacího období. Tuto vyhlášku vydalo Město Litomyšl 24. června loňského roku a je k dispozici na webových stránkách pod číslem 01/08.

Litomyšl základní sazbu daně neménila, ale stanovila si výši místního koeficientu. „Pro všechny nemovitosti na území města Litomyšl se stanovuje místní koeficient ve výši 2,“ říká vyhláška. Město tak získá, oproti roku 2008, do rozpočtu přibližně o 5,5 milionů korun více. Mnozí si však kladou otázku, kam vlastně jdou vybrané peníze.

„Daň z nemovitostí je typicky obecní daní a je tedy příjmem obecního rozpočtu. Slouží k financování školství, údržby komunikací, zeleně, provozu veřejného osvětlení, obecní policie, požární ochrany a dalších veřejných služeb, ze kterých mají prospěch občané obce,“ vysvětluje Dagmar Jůzová, vedoucí finančního odboru a uvádí několik čísel: „Daňový výnos ve výši 6,542 milionu korun v roce 2008 činil zhruba 5,5% z celkových daňových příjmů města. Pokud mám být konkrétní, tak z těchto peněz bylo využito na veřejné osvětlení 3,029 milionů korun, na údržbu zeleně šlo 5,981 milionu korun, na komunikace ve městě připadlo 19,025 milionů korun, na bezpečnost a veřejný pořádek bylo dáno 5,944 milionu korun a do školství putovalo 12,710 milionu korun.“

Jak říká sama Dagmar Jůzová, i přes navýšení daně využitím místního koeficientu 2, tvoří daň z nemovitostí jen malou část příjmů nutných na pokrytí nezbytných výdajů města.

Navýšení daně místním koeficientem se nijak nedotkne pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů.

Pro úplnost je třeba dodat, že daň z nemovitostí se nezvedla od roku 1992. K výraznému nárůstu výdajů spojených s fungováním města však v průběhu těchto let došlo.

-bj-

Začne platit nový tržní řád

Rada města vydala nové nařízení číslo 03/09, které novelizuje tržní řád. Najdeme v něm některé změny oproti původní verzi z roku 2004.

„Ke změnám došlo hlavně v pravidlech pro provozování předem stanovených prodejních míst na podloubí soukromých domů, která jsou uvedena v příloze nařízení,“ sděluje Pavel Jiráň, vedoucí odboru místního hospodářství. Příloha uvádí mimo jiné, že na těchto místech je možné provádět jednorázové i stálé prodejní činnosti. Musí však být zachována průchodnost podloubím ve směru podélném 70% šířky komunikace, ne však méně než 1,5 m. Ve směru příčném (východ do náměs-

ti) minimálně 1,5 m na každé předem stanovené místo. Zboží nesmí být vystaveno ani umístěno v papírových nebo lepenkových obalech. Místo ani zboží nesmí zakrývat plachta nebo třeba lepenka, a to ani při nepřízní počasí. Na prodejním místě pak nesmí být umístěny obalový odpad jako krabice, sáčky nebo obalový papír a také prázdné přepravky.

Příloha tržního řádu také specifikuje tržiště a tržní místa na území města. „Platnost nařízení je stanovena od 15. června,“ upřesňuje Jiráň. Nařízení je zveřejněné na úřední desce. Po jeho seznámení jej naleznete v sekci Vyhlášky na www.litomysl.cz.

-bj-

Něco málo o Zpravodaji Lilie

Lilie je tiskovinou s měsíční periodicitou. Jejím vydavatelem je Město Litomyšl. Měsíčník lze zařadit mezi aktivity public relations (vztahy s veřejností) Města Litomyšle, proto v něm naleznete prezentaci práce městského úřadu a informace dění ve městě. Nejde ovšem o „hláskou troubu městského úřadu“, ale o jeden z neúčinnějších nástrojů, jak pravidelně informovat občany o práci radnice a volebních orgánů města.

Jedná se však o otevřenou tiskovinu, ve které jsou navíc zveřejňovány příspěvky občanů nebo organizací, a to i ty kritické. Je zde dostatek prostoru pro informace obecně charakteru – kultura, společnost či sport. Co však do Lilie rozhodně nepatří, jsou konflikty, urážky a vyřizování účtů.

Zásadně nejsou zveřejňovány anonymní příspěvky nebo texty, jejichž obsah je právně napadnutelný nebo v rozporu s dobrými mravy. Politické články jsou otiskovány pouze jako placená inzerce. Příliš dlouhé příspěvky mohou být kráceny. V případě nutnosti má pracovník tiskárny právo články či fotografie ze sazby vypustit z důvodu nedostatku místa. Příspěvky, které přijdou do redakce v době přípravy vydání, již nemusí být přijaty. Každý text musí být označen jménem autora, pod redakčními články je možné uvést zkratku. Uzávěrka každého čísla je vždy 20. dne v měsíci. Podobná pravidla platí, jak pro články, tak pro inzerci. Samozřejmostí je slušnost a dodržování zákonů. Obsah, který je v rozporu s obecnou slušností a zákony České republiky není otiskován. Inzerce v Lilii je dvojího druhu – placená a bezplatná.

Bezplatná má formu řádkové inzerce a její náplní je pouze poptávka nebo prodej drobných věcí. Jedná se především o nábytek, domácí spotřebiče, elektroniku, sportovní náčiní, nářadí apod. Prodej výše jmenovaných věcí je ovšem omezen maximální částkou 50 tisíc korun. Prodej osobního automobilu nad 50 tisíc korun je již zpoplatněným inzerátem. Řádková inzerce může také obsahovat poptávky soukromých osob po podnájmech bytů či domů typu: „Hledám podnám bytu 1+1...“

V placené inzerci jsou publikovány firemní nabídky, dále koupě bytů, domů, pozemků nebo nebytových prostor, stejně jako jejich prodej, pronájem nebo výměna. Prodej věcí nad 50 tisíc korun a nabídky volných pracovních míst. Pro placenou inzerci platí ceník, který je umístěn na internetových stránkách města (www.litomysl.cz). Je možné si jej vyžádat na e-mailové adrese lilie@litomysl.cz nebo při osobní návštěvě redakce. Inzerci lze objednat telefonicky, e-mailem, klasickou poštou nebo osobně v redakci. Vždy je třeba mít na paměti, že je nutné uvést kontakt pro případné upřesnění některých nejasností.

Lilie je distribuována zdarma do všech domácností v Litomyšli a integrovaných obcí. V tiráži (poslední strana, dole pod čarou) každého čísla jsou uvedeny kontaktní osoby, telefonní čísla a e-maily, stejně jako termín uzávěrky.

Jana Bisová

Pronajmu byt 3+1
po rekonstrukci v Litomyšli.
Tel. 608 885 826

Vysloužilé elektrospotřebiče patří do sběrného dvora

„Zatočte s elektroodpadem“ je projekt kolektivního systému Elektrowin. Jeho cílem je motivovat občany k aktivní recyklaci. Zábavná Ekoshow, která zavítala 14. května do Litomyšle, měla tento projekt Litomyšlanům představit.

Lidé měli možnost odevzdat přímo na Smetanově náměstí vysloužilé elektrospotřebiče a zároveň získat drobné dárky. Tuto příležitost využila také Hana Abramovičová, která přišla do zeleného stanu Elektrowinu hned dvakrát. „Jelikož mám ve sklepě spoustu zbytečností, tak je postupně odvážím do sběrného dvora nebo právě sem,“ vysvětluje Abramovičová. „Chceme, aby se všichni naučili vzít třeba jen obyčejnou žehličku a odnést ji do sběrného dvora nebo společnosti Elektrowin,“ říká Petra Klímová, moderátorka akce. „V některých elektroprodejnách mají sběrné koše a tam mohou lidé odnést drobné elektrospotřebiče. Takové prodejny jsou i v Litomyšli,“ dodává Klímová. Navíc litomyšlský sběrný dvůr je otevřený šest dní v týdnu. Takovéto a další užitečné informace pak mohli navštěvníci získat, pokud na akci zavítali. „Možná už víte, že pokud si koupíte novou ledničku nebo když vám ji dovezou, tak je prodejce povinen starou odvézt. Samozřejmě bezplatně, protože v ceně ledničky je již poplatek za to, že se o ledničku dobře postará. To znamená, že půjde na recyklaci a neskončí

Hana Abramovičová odkládá staré a nepotřebné elektrospotřebiče do připraveného koše.

někde na skládce,“ sdělovala lidem Klímová. Přijít mohly i děti. Pokud zůstaly třeba jen půlhodiny, tak si zapamatovaly, kam mají elektrospotřebiče odnést, jak je poznají a kam patří. Zábavná Ekoshow bude, s výjimkou prázdnin, jezdit po celé republice až do října. Navštívit má 80 měst. Navíc tři města, ve kterých se vybere nejvíce elektroodpadu, mohou získat zajímavé odměny.

Text a foto Jana Bisová

Nedávejte zlodějům příležitost

V posledních dvou měsících zaznamenali policisté větší počet krádeží peněženek. V několika případech byly svědky popsány dvě ženy nebo skupinka tří osob – dvě ženy a jeden muž, kteří se v době krádeží na místech pohybovali. Podezřelí si vybírají místní supermarkety a další místa s větším výskytem lidí. Zaměřují se na kabelky, z nichž odcizí peněženky, doklady i platební karty. V několika případech se jedná o dvě ženy ve věku 30 až 35 let, vysoké asi 170 cm. „Jedna z žen je tmavší pleti s dlouhými tmavými vlasy staženými do culíku. Vypadá jako cizinka z jižních států. Druhá žena je světlé pleti s blond vlasy na ramena, také staženými do culíku. Obě jsou moderně oblečené a působí kultivovaným dojmem,“ upřesňuje popis vedoucí litomyšlského obvodního oddělení PČR npor. Mgr. Martina Simonová.

Ženy používají osvědčený trik, kdy jedna oběť zaměstná a druhá mezitím prohlédává kabelku. Přestože se postižené osoby shodly, že kabelky měly zavřené na zip, věci jim byly odcizeny. „Podezřelí se chovají „profesionálně“ a jsou při svém jednání velmi zručné,“ sděluje Simonová.

Oběti skupiny tří osob se stala maminka s kočárkem, která měla kabelku zavěšenou na jeho rukojeti. „Poškozená popisuje jednu z žen jako odbarvenou Romku ve věku kolem 25 let s delšími vlasy. Druhá podezřelá má tmavé vlasy, výšku asi 165 cm a je jí kolem 30 let. Navíc je údajně doprovázen muž vysoký 160 cm, tmavší pleti, ostříhaný dohola. Opět se chovali „profesionálně“. Zaujali matku tím, že se bavili s dítětem a mezitím odcizili peněženku,“ uvádí vedoucí oddělení.

Ve všech případech zůstaly kabelky na místě a postižené zaznamenaly ztrátu věcí až později. V takových případech mají pachatelé dostatek času vybrat peníze z odcizených platebních karet. Přes veškerá varování se policisté stále setkávají s tím, že lidé mají lísteček s PINem společně s platební kartou. Z popsanych případů je jasné, že si podezřelí vybírají snadné cíle. Zajímají je ženy, které nemají kabelku pověšenou na rameni, ale nechají ji bez dozoru na nákupním vozíku nebo kočárku. Policie žádá veřejnost o zvýšenou pozornost a pomoc při pátrání po těchto osobách. „Uvítali

bychom, kdyby občané, pokud zaznamenají takovéto osoby, zavolali na linku 158 nebo na litomyšlské obvodní oddělení na telefonní číslo 974 578 711,“ říká Martina Simonová.

Nejde však pouze o množící se krádeže peněženek. Stále se objevují osoby, které se pod záminkou prodeje čehokoli, snaží dostat do domácnosti seniorů. Lidé jim na jaře navíc usnadňují přístup do domů. „Pachatelé využívají toho, že lidé pobývají na zahrádkách a nebezpečí, ať už hlavní nebo další vstup do domu, případně ponechají otevřená okna. K prohledání bytu, odcizení věcí a mnohdy i životních úspor pak stačí zlodějům pár minut,“ upozorňuje Simonová. Nabádá proto k důslednému zajištění oken i dveří. I zde platí: Pokud se někde takovéto osoby objeví, kontaktujte okamžitě policii. Obvykle se jedná o osádku vozidla, která se skládá jak z mužů, tak z žen. Často se střídají. Mnohdy jde o cizince a domácnosti navštěvují pod záminkou prodeje dek a podobných věcí.

Pokud bude policie upozorněna včas, může přímo na místě osoby zkontrolovat, i když třeba ještě nestačily nic ukrást. Jak by měla takováto spolupráce policie s veřejností vypadat, ukazuje nedávný případ z Budslavi. „Chtěli bychom poděkovat panu starostovi Milanu Navrátilovi, který bryskně zareagoval a o výskytu podezřelých osob nás informoval. Policistům se následně podařilo zadržet osádku vozidla, kde jeden z mužů byl v mezinárodním pátrání,“ uvádí příklad za všechny velitelka litomyšlského oddělení.

Na závěr upozorňujeme na krádeže cenností ze zaparkovaných vozidel. Neustále opakovaná fráze „Auto není trezor“ je stále aktuální. Jeden příklad za všechny, který se stal v květnu u místního hřbitova. Poškození na chvíli odešli od vozidla, v němž nechali na zadních sedačkách tašky s nákupem, kabelku s mobilním telefonem, doklady a penězi. Když se asi po deseti minutách vrátili, chyběla kabelka a dokonce i nákup. „Jde především o parkoviště u supermarketů, kde je velký pohyb lidí. U hřbitova jde o klasické místo. V létě je potřeba dát pozor na parkovišti u zimního stadionu, kde parkují lidé, kteří jdou na plovárnu,“ vyjmenovává riziková místa Martina Simonová.

-bj-

Přehlídka mažoretek v Litomyšli už po jedenácté

Již 11. ročník nesoutěžní přehlídky mažoretkových skupin se bude konat v sobotu 27. června od 10.00 v dolní části Smetanova náměstí před sochou Bedřicha Smetany. K vidění bude 25 skupin z 13 měst (Bohušovice, Česká Třebová, Dobruška, Frenštát pod Radhoštěm, Choceň, Chrudim, Jaroměř, Lanškroun, Litomyšl, Mohelnice, Postřelmov, Svitavy a Zámberk). Obohacením programu a novinkou přehlídky se bezesporu stane skupina mužů, kteří si říkají mužoreti ARTrosa a jsou z Hořic v Podkrkonoší. Jejich vystoupení zahájí a ukončí celou akci.

Od 8.00 do 9.45 začne proměnný koncert dechové hudby Choceňská, po které bude následovat pochodové defilé v dolní části Smetanova náměstí. Mažoretky se seřadí na dvoře střední pedagogické školy od nejmladších kategorií (do 8 let) po nejstarší (nad 16 let) a vydají se ulicemi: Vodní valy a Ropkova na Smetanovo náměstí, kde je bude čekat přivítání a vlastní přehlídka. Ta potrvá do 12.00.

Nenechte si ujít možnost vidět nejen začínající malé mažoretky, ale i zkušené a úspěšné skupiny, z nichž některé mají na svém kontě i úspěchy na mistrovství republiky.

Jaroslav Dvořák,

vedoucí odboru vnitřní správy a obrany

Originální soubor českých mužoretů

Originální soubor českých mužoretů ARTrosa vznikl v roce 2006. Podnětem k jeho vzniku bylo odhalení dokončené třípůlmetrové miniaturní Obřího trpaslíka, kterou pro Okrašlovací spolek Rašín zhotovila Střední průmyslová škola kamenická a sochařská v Hořicích. K odhalení sochy došlo v rámci zahájení výstavy Kámen Hořice 2006. Parta pánů ve zralém až důchodovém věku pro tento účel nacvičila vystoupení inspirované pohybovými kreacemi mažoretek.

Rychle se ukázalo, že zaměření ARTrosy na mužské pojetí mažoretkového sportu úspěšně zaplňuje výraznou mezeru v tomto umělecko-sportovním odvětví. Veliký ohlas má samozřejmě to, že původně ženská až dívčí disciplína je úspěšně prezentována muži-seniorsky. ARTrosa má za sebou již více než 80 vystoupení při nejrozličnějších příležitostech. Soubor, který čítá 14 pánských členů, 1 dívčí členku a uměleckou vedoucí, vystupoval po celých Čechách, na Moravě i v Bavorsku. V současné době předvádí ARTrosa tři pohybové kompozice. Pochod - Mužně vpřed, Slovanský tanec č. 1 Antonína Dvořáka a Carmen G. Bizeta.

-red-

Mladý pár
koupí stavební pozemek
v Litomyšli.

Rychlé jednání, platba v hotovosti.
Vágnerová - tel. 604 874 277

Starodávny jarmark je zde už třináct let

Je tady opět Starodávny jarmark, který se bude konat 20. června od 8.00 do 17.00. Stánky budou umístěny po obou stranách horní části Smetanovy náměstí. Je pozváno přes 100 řemeslníků, kteří budou předvádět stará řemesla a prodávat svoje výrobky (např. batikované výrobky, betlémy, bio víno, bižuterii, brašny, bylinky, cinové předměty, čaje, dečky, dekorativní předměty, drahé kameny, dřevěné výrobky, figurky, formy, historickou obuv, hedvábní, hlavolamy, hrábě, hračky, kabelky, keramiku, klobouky, korálky, koření, kosiska, košíky, kovové a kožené výrobky, krajky, krasohledy, květiny, lampy, loutky, malované obrázky, maňásky, masla, ručně vyráběná glycerinová a olivová mýdla, nášady, ošatky, ozdoby, patchwork, pečivo, perníčky, polštářky, ruční papír, skleněné předměty, smetáky, spony, staročeské nerezové i dřevěné kuchyňské potřeby, stuhly, sušené květiny, svícny, šátky, šperky, tácy, textilní výrobky, ubrusy, vázy, včelí produkty, vitráže, výrobky z dřátu, juty, kamene, kanafasu, přírodního korku, mědi, modrotisku, proutí, rohoviny, slámy a ovčí vlny, vyšívání apod.). Návštěvníci Starodávneho jarmarku uvidí na vlastní oči techniku drátování, palčikování, košíkářské a řezbářské práce, soustružení dřeva, výrobu keramiky

a korálků, ručního papíru, skleněných předmětů, zdobení perníků a další, dnes již pozapomenuté způsoby výroby. Svůj stánek zde budou mít i litomyšlští skauti, kteří v něm nabídnou pravé táborové skautské langoše. Bude zde také fungovat hlídání dětí. Za 20 Kč dostane dítě materiál pro práci v rukodělné dílničce a bude pod dohledem. Výtěžek půjde na projekt LILIE – volnočasové centrum a nízkoprahové zařízení. Oživením jarmarku se bezesporu stanou kejklíři a levočská salaš U Franka, která bude umístěna vedle pěší zóny téměř před budovou městské policie. Zde mohou návštěvníci ochutnat slovenské gastronomické speciality. Před morovým sloupem bude umístěno pódium, na kterém se vystřídají hudební skupiny jako Litomyšlská dechová jedenáctka BEKRAS (8.00 – 9.45), folklórní soubor LEVOČAN ZUŠ Levoča (10.00 – 11.00 a 16.00 – 17.00), Junior Big band ZUŠ Litomyšl (11.15 – 12.00), Dixieland Band Litomyšl (12.15 – 13.30), a folková skupina XILT Litomyšl (13.45 – 15.45). Tradiční Starodávny jarmark Litomyšl zažila poprvé před třinácti lety.

Jaroslav Dvořák,

vedoucí odboru vnitřní správy a obrany

Salaš U Franka Levoča

Po čtyři dny, od čtvrtka 18. června do neděle 21. června bude stát na Smetanově náměstí, vedle pěší zóny poblíž budovy městské policie, dřevěná salaš U Franka. Zde se celý den můžete občerstvit typickým slovenským jídlem a nápoji. K dostání budou např. pečené skopové maso, pečené vepřové maso, domácí klobása, jitrnice, uzené bavorské koleno, vepřový šťavnatý steak, kuřecí lahůdkový steak, panenský steak, kuřecí křídélko, kuřecí stehno, halušky s bryndzou, halušky s bryndzou a slaninou, špenátové halušky, střapačky s kyselým zelím, bryndzové pirohy, smažený salašský piroh, salašnický talíř (halušky s bryndzou a slaninou, bryndzové pirohy), gazdovský talíř (halušky s bryndzou a slaninou, bryndzové a smažené salašské pirohy), moučná mísa (halušky s bryndzou a slaninou, střapačky se slaninou, bryndzové a smažené pirohy), zabijačková mísa (klobása, jitrnice, uzené koleno, kyselé zelí, chleba), mísa mix (halušky s bryndzou a slaninou, střapačky, bryndzové a smažené pirohy, steak, uzené koleno, klobása,

jitrnice, kuřecí stehna, kyselé zelí, hranolky, zeleninová obloha, chleba) a další chutné pokrmy. Na zapítí bude připravené slovenské pivo Šariš nebo Smädny mních.

K poslechu bude hrát nejen cimbálová muzika Levočan ZUŠ Levoča (čtvrtek 19.00, pátek 17.00 a sobota 17.00), ale také litomyšlské orchestry a skupiny jako Status Quo revival ZUŠ Litomyšl (čtvrtek 16.00), Litomyšlská dechová jedenáctka BEKRAS (čtvrtek 17.30, pátek 18.00 a neděle 16.00), Klusonův band (pátek 19.00, neděle 12.00), folková skupina VĚNEBAND Litomyšl (sobota 18.15), country skupina ROSA Litomyšl (neděle 14.00) a folková skupina VESPOL Dolní Újezd (neděle 20.00).

Jsmo si vědomi, že v průběhu konání akce může být na náměstí hluchněji, a to i ve večerních hodinách. Prosíme proto občany bydlicí poblíž, aby byli shovívaví. Mějte trpělivost a třeba se přijďte také pobavit.

Jaroslav Dvořák,

vedoucí odboru vnitřní správy a obrany

Setkání s poskytovateli služeb

Otevřít diskusi na téma „Jak dál s cestovním ruchem v turistické oblasti Českomoravské pomezi“, se pokusil dobrovolný svazek obcí Českomoravské pomezi (ČMP). Prezentaci své činnosti i nabídku spolupráce přednesli zástupci svazku obcí 12. května na setkání s poskytovateli služeb cestovního ruchu. „Cílem bylo představit sdružení ČMP a říci, jaké možnosti může nabídnout. Předmětem naší činnosti je propagace jako taková, tvorba internetových stránek, propagačních materiálů, spotů a dalších výstupů,“ vysvětluje projektový manažer ČMP Jiří Zámečník a předseda sdružení Jiří Brydl dodává: „Pokud se poskytovatelé služeb zapojí a obrátí se na nás s konkrétními návrhy, pokusíme se s jejich propagací pomoci.“

Kvalitativně jiný druh spolupráce by měl spočívat v propagaci konkrétních aktivit i celé oblasti ČMP s cílem nejen přilákat do regionu více návštěvníků, ale také je zde udržet.

Z následného jednání nakonec určité návrhy vzešly. Do informačního center, která mají být jakýmsi styčnými body mezi sdružením a poskytovateli služeb, bude distribuováno větší množství letáků a brožur propaga-

čních turistickou oblast ČMP, ale i jednotlivé kulturní či sportovní akce. Poskytovatelé služeb si je zde budou moci vyzvednout, aby je měli k dispozici pro zákazníky ve svých zařízeních.

Pro příští turistickou sezónu se počítá s vydáním brožur s tipy na výlety po ČMP. Ty budou obsahovat trasy, profily, mapy a atraktivitu nacházející se na trasách jednotlivých výletů a budou řešeny variantně pro zájemce o pěší turistiku, cykloturistiku či výlety autem. „Propagační materiály vytvoříme a dáme je k dispozici, ale úspěch budou mít jen tehdy, pokud je dokážete nabídnout a dobře prezentovat,“ vysvětluje dále Jiří Brydl a uzavírá: „Můžeme být zastřešující organizací, která bude vstřebávat vaše postřehy, ale například kvalitu infrastruktury či úsměv číšníka za vás neodpracujeme.“

I přes velký počet pozvaných subjektů z celé turistické oblasti Českomoravské pomezi překvapil organizátory nezáměr o toto setkání. Podle Jiřího Brydla je otázkou, zda se podaří zlomit počáteční nedůvěru v tento nový způsob spolupráce a zda budeme v těchto setkávání pokračovat i do budoucna.

Jana Bisová

Středisko sociálních služeb Salvia nabízí

Osobní asistence je terénní služba poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a činnostech, které osoba potřebuje. Posláním služby je pomáhat osobám se zdravotním postižením, seniorům, osobám chronicky nemocným, aby mohli zůstat v domácím prostředí, měli stejné možnosti, stejné zázemí a obdobný přístup ke vzdělání jako jejich zdraví vrstevníci a věst je k samostatnosti. Pro dospělé osoby je služba poskytovaná v pracovní dny od 6.00 do 18.00 za 40 Kč/hod. a od 18.00 do 6.00 za 50 Kč/hod. O víkendech a svátcích je cena přes den 50 Kč/hod a večer či v noci za 60 Kč/hod. Pro děti se zdravotním postižením je cena služby v pracovní dny od 6.00 do 18.00 30 Kč/hod. a od 6.00 do 18.00 40 Kč/hod. O víkendech a svátcích potom 40 Kč/hod. přes den a v noci 50 Kč/hod.

Respitní péče v domácím prostředí je terénní služba poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Posláním služby je pomoc střediska sociálních služeb Salvia pečující rodině, při péči o jejich rodinného příslušníka se zdravotním postižením, s chronickým onemocněním nebo seniora v domácím prostředí.

V pracovní dny od 6.00 do 18.00 stojí služba 60 Kč/hod. a od 6.00 do 18.00 70 Kč/hod. Od 18.00 do 6.00 je hodinová sazba 80 Kč. O víkendech a svátcích je v obě denní doby cena o 10 Kč vyšší.

Obě služby je možné objednat na telefonnu: 461542 589 nebo 461 542587.

PLACENÁ INZERCE

Respitní péče Jindra – možnost odpočinku pro rodinné pečovatele

Již pátým rokem působí v budově Jindrových vil na Dukelské ulici středisko litomyšlské Farní charity Respitní péče Jindra. Služba, určená zejména občanům města a integrovaných obcí, nabízí možnost krátkodobých pobytů lidem se sníženou soběstačností, o něž po většinu času pečují jejich vlastní rodina.

Respitní péče je moderní koncepce sociální služby, která podporuje setrvání lidí se zdravotním či jiným handicapem v jejich přirozeném domácím prostředí tím, že rodinným příslušníkům, kteří o ně pečují, nabízí možnost tuto péči dočasně přerušit. Ať už za účelem načerpání nových sil v jejich náročné a obětavé službě, například na dovolené nebo kvůli jiné činnosti, již se dočasně potřebují intenzivně věnovat (může jí být třeba rekonstrukce bytu). Velkým přínosem je při tom jistota, že o jejich blízké bude postaráno, jak profesionálně, tak lidsky. Svědčí o tom mimo jiné i výsledek státních inspekci kvality poskytování sociální péče, jimiž Respitní péče Jindra vloni prošla úspěšně jako jedno z prvních tří sociálních zařízení v Pardubickém kraji). Zasluhu na tom má i přátelské prostředí a „rodinné“ parametry střediska.

Více informací o činnosti střediska Farní charity Litomyšl Respitní péče Jindra lze získat na telefonním čísle: 731 598 890, případně jeho osobní návštěvou na adrese Dukelská 750 v Litomyšli.

Karel Bělohávek, Farní charita Litomyšl

Hledám společníka
do zavedené obchodní firmy
a externistu VŠ, SŠ. Tel. 606 223 698

Jak to mohlo být, kdyby se to skutečně stalo

Jak se to mohlo stát, kdyby se to skutečně přihodilo, chtěli ukázat organizátoři z občanského sdružení Memoria populi, když 16. května uspořádali na Smetanově náměstí akci s názvem Čas králů, čas měst – Litomyšl 1259. Návštěvníky tak alespoň na krátký čas vtáhli do středověkých časů. Do doby, kdy Litomyšl ještě nebyla městem a zemi vládl český král a moravský markrabě Přemysl II. Otakar. Psal se rok 1259. „Nápad vznikl před rokem, kdy podobnou akci pořádal kamarád Petr Slabý, a nám se to velmi líbilo. Řekli jsme si, proč to nepřenést do Litomyšle,“ vysvětluje zdroj

celého podniku ing. Aleš Cenek, organizátor a hlavní sponzor. Původně to měla být pouze malá akce určená pro pár hostů, ale nakonec jsme se dočkali všichni. A rozhodně jsme se měli na co dívat. Řemeslníci předvedli své umění, hrála hudba, bubeníci bubnovali... A navíc, přijel sám král Přemysl II. Otakar. „Celou akci jsme naplánovali tak, že se skládala ze dvou hlavních atrakcí. Příchodu představitelů města – opata a mnichů a příjezdu krále na koni s ozbrojeným průvodem. Setkali se uprostřed náměstí pod radniční věží, což jsme brali jako symbol historie města,“ sděluje dále Cenek. A právě pod věží král povýšil osadu Litomyšl na město. „Ve skutečnosti to takto neproběhlo, ale chtěli jsme z toho udělat atraktivní divadelní představení, trochu přiblížit historii,“ usmívá se Cenek.

V místě, kde král usedl společně s opatem a popili vína, se tísnily stovky lidí. Návštěvníci v druhé a další řadě viděli z programu méně a méně. „To bylo úskalí celé akce. Na druhou stranu uspořádat to v rámci náměstí kdekoli jinde, tak by vidělo jen o pár lidí víc,“ vysvětluje komplikaci spojenou s divadelním představením. Přesto šlo o strhující podívanou. Dobové odění herci předvedli souboje, historické scénky a ukázku práva útrpného. Dokonce tekla i krev, a nešlo o žádnou divadelní rekvizitu. „Došlo bohužel k nehodě. Každý z učin-

kujících má sebranou nějakou scénu, takže se ví, kdy se kdo přesně otočí. Jeden z herců se otočil trochu dřív než ten druhý čekal a tím pádem došlo k nepříjemnému zranění. Dopadlo to ale dobře,“ říká Aleš Cenek. Poté, co se Litomyšl stala městem, však akce neskončila. Diváky čekala historická show, kde se střídala vystoupení historického šermu, hudby, divadelních scének a ohňových atrakcí. Skutečně se bylo na co dívat. Až do pozdních večerních hodin si Litomyšl užívala a slavila po vzoru středověkých slavností.

Text a foto Jana Bisová

EiMSARobot ohromil Ameriku a zvítězil

V dětství si hráli s legem, na prahu dospělosti už staví funkční roboty. Řeč je o třech litomyšlských gymnazistech: Janu Královi, Marku Votroubkovi a Petru Bubeníčkovi. Tato silná trojka dosáhla v květnu nevídaného úspěchu, když s projektem EiMSARobot získala 1. místo v prestižní mezinárodní soutěži vědeckých projektů pro středoškolačky INTEL ISEF 2009 v USA.

Cesta k samotnému vrcholu však nebyla nijak jednoduchá. V krajském kole soutěže Festival vědy a techniky konané v březnu 2008 se umístili na třetím místě. Automaticky tedy postoupili do národního kola, kde skončili sedmí a měli tak právo reprezentovat Českou republiku v nevadském Renu. Ani tady však nešlo o procházku růžovým sadem. V boji bylo 278 týmových projektů, soutěže se účastnilo 57 států světa.

A čím mladíci ohromili? Říkájí mu EiMSARobot a je to dvacetikilový drobeček - vozidlo, které je schopné uchopovat předměty a také je hledat. „Vozidlo má osm kol z nichž čtyři jsou poháněné a čtyři slouží k zatačení. Nejsložitější částí je pak rameno, které slouží k manipulaci s některými

Ředitelka gymnázia Ivana Hynková, šťastní vítězové Jan Král, Marek Votroubek, Petr Bubeníček a EiMSARobot.

předměty. Na konci ramene je tzv. „ruka“ otočná do všech směrů. Navíc má ještě hodně kloubů, takže umožňuje podobnou manipulaci jako ruka lidská,“ popisuje šikovného pomocníka člen konstrukčního týmu Petr Bubeníček. Robot má také dvě kamery, které sledují, co stroj dělá a co s ním děje. Může tedy pracovat mimo zorné pole člověka, který ho obsluhuje.

Na vozidle je umístěn počítač, který ho ovládá. Tento počítač řídí další počítač, jež naopak ovládají konstruktéři a udělují příkazy. Pracuje tedy manuálně, ale tvůrci mysleli i na automatický provoz. „Předem mu zadáme, aby našel nějaký předmět. Ten hledá podle obrazu. Má kameru a speciální vyhledávací program. Hledá pomocí masky určitý tvar, kontrastní body,“ vysvětluje dále Bubeníček.

Ředitelka Gymnázia A. Jiráska Mgr. Ivana Hynková je na své studenty velice pyšná: „Samozřejmě úspěch našich studentů nás velmi hřeje, že jsou tak šikovní a uspěli ve světové konkurenci. Mne samotnou navíc těší, že mám ve svém pedagogickém sboru tak výborné učitele, kteří připravili a vedli studenty k soutěžím, až se dostali do amerického Rena.“

Litomyšlské gymnázium je všeobecně zaměřené, proto je o to víc potěšující, že se podařilo uspět právě jeho studentům. Těm se tak otevřely dveře univerzit.

Jana Bisová,

foto archiv Gymnázia A. Jiráska Litomyšl

120 let technického školství oslavili výstavou

Vyšší odborná škola a střední odborná škola technická v Litomyšli oslavila 120 let od svého založení. Třídní výstavou konanou ve dnech 15. – 17. května si připom-

něla nejen vývoj technického školství, ale i technické zajímavosti doby dávno minulé i té současné.

V prostorách školy byly k vidění stovky modelů, které byly prezentací práce studentů. „Všechny pomůcky, které zde vidíte, vznikají ve spolupráci učitele se studentem. Máme snahu, aby žáci něco vytvořili, odevzdali, měli výsledek,“ říká zástupce ředitele ing. Jan Romportl.

Slavilo se ale 120 let, takže nechyběla trocha historie. Motory, které hýbaly zemědělstvím a dalšími oblastmi před 100 lety nebo drobnosti malé mechanizace. „Historická expozice a dokumenty, které k ní patří, nám zde zůstane. Necháme je pro studenty minimálně do maturit, aby se s ní mohli seznámit všichni,“ sděluje zástupce ředitele. V této souvislosti návštěvníky bezesporu zaujaly vystavené motocykly s různými daty výroby. Historická vozítka musel obdivovat každý. „Opravdu se jedná o krásnou výstavku,“ potv-

zuje Romportl a dodává: „Naši žáci u motorek začínají a u kamionu a větší mechanizace končí.“ Ba i ta velká mechanizace byla na výstavě zastoupena. Tahač, traktory nebo i autobus - areál školy toho nabízel vsuktku hodně. Staříček exponáty si podávaly ruku s nejmodernější technikou a technologiemi. Přestože oslavy trvaly pouze tři dny, jejich příprava od první myšlenky do konečné realizace zabrala dva roky. Na slavnostním zahájení ve Smetanově domě tak nesměli chybět partneři školy a další pozvaní hosté mezi nimiž byla radní Pardubického kraje zodpovědná za školství ing. Jana Pernicová. Účastnili se také zástupci spolupracujících vysokých škol jako doc. ing. Miroslav Tesař, CSc., vedoucí katedry dopravních prostředků a diagnostiky Univerzity Pardubice nebo prof. ing. Milan Slavík, CSc., ředitel Institutu vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze.

Text a foto Jana Bisová

Nostalgické vzpomínky Dany Mimrové

Tóny skladeb Bacha, Vivaldiho, Dvořáka nebo Mozarta zněly 28. dubna kostelem Povýšení sv. Kříže v Litomyšli. V rámci 490. hudebního večera zde vystoupilo komorní trio ve složení Monika Brychtová – soprán, Aleš Bárta – varhany a Dana Mimrová – flétna. Právě pro Danu Mimrovou bylo vystoupení spojeno s nostalgií, protože vystupovala ve svém rodišti.

Dana Mimrová se narodila v Litomyšli, ale v současné době žije v Praze. Působila ve Státní opeře Praha jako sólová flétnistka. Koncertuje sólisticky s předními pražskými umělci a zaměřuje se na oblast komorní hudby.

Jaká byla vaše cesta k hudbě?

Samozřejmě, že jsem navštěvovala „hudebku“ a muziku jsem pochopitelně měla ráda. Maminka mě k ní vedla. Popravdě za to však může tehdejší doba. Když jsem byla v osmé nebo deváté třídě, tak se ukázalo, že nesmím být víc než dělnice. Nebyla pro mě jiná budoucnost. Maminka tenkrát chodila a prosila, aby pro mě získala nějakou protekci a já mohla studovat. Nakonec se asi po dvou letech se ukázalo, že mohu na uměleckou školu.

Ale co teď? Na klavír jsem brnkala, takže to vůbec nepřipadalo v úvahu. Maminka mi tedy přehrála gramofonovou desku, kde na jedné straně byla nahraná flétna a na druhé klarinet. Řekla mi, že si musím vybrat. Tehdy jí všichni tvrdili, že není jiná šance, než dechový nástroj. Vybrala jsem si tedy flétnu.

Pak už ale musel zapracovat osud, protože to všechno nemohla být pouhá náhoda. Maminka jela do Prahy koupit flétnu. V obchodě, kde chtěla nástroj pořídit, se setkala s Václavem Žilkou (flétnista a pedagog, který je známý díky projektu Léčivá píšťalka pro léčbu astmatu hraním na dechové nástroje pozn. red.). Ten mamince doporučil flétnu, kterou má koupit a dali se

do řeči. Nakonec jí Žilka nabídl, že se mohu stát jeho žačkou. Byla jsem tedy asi rok a půl žačkou známého pražského pedagoga. Do Prahy jsem dojížděla s maminkou každých 14 dní a každých 14 dní jsem se slyšela, že horší flétnistku ještě nevyučoval. Později jsem se od ostatních Žilkových žáků dozvěděla, že to říkal každému. Zhruba za rok jsem vyhrála celostátní soutěž mladých talentů v Bratislavě a bez problémů jsem se dostala na konzervatoř do Brna.

Po úspěšném absolutoriu jste získala stipendium na vysokou školu Hanse Eislera v Berlíně. Již během studia jste hrála v orchestru berlínské Státní opery a později vás angažoval berlínský rozhlasový orchestr. Dokonce jste se stala laureátkou mezinárodní dechové soutěže v Markneukirchen a tím dostala možnost k sólistické činnosti u nás i v zahraničí...

Stipendium bylo skutečně tvrdě vyděné. Cvičila jsem po dva roky pět až šest hodin denně. Dělal jsem zkoušky na Akademii muzických umění v Praze, což mělo platnost i pro Berlín.

Hrajete díla některého ze skladatelů raději?

Určitě je to Mozart. Myslím si, že to jak pojal Mozarta Ferdinand Weis, tak se nijak neprohrěšil. Angus dei je zajímavou kombinací původního a současného.

V Litomyšli již nežijete dlouhé roky. Jak se změnil váš vztah k městu?

Dnes mám k Litomyšli úplně jiný vztah než jsem mívala kdysi. Teď je to silná nostalgie. To se jinak nedá říct. Odešla jsem v patnácti letech. Samozřejmě jsem do Litomyše jezdila na návštěvy, ale postupně jsme to tady likvidovali a dnes už jsme „tvrdí“ Pražáci. Říkám bohužel, protože ty kořeny tady stále mám. Moje první cesta vedla samozřejmě na hřbitov. Ta druhá před bývalý dům a třetí k babičce. Mám tady velmi silné citové zázemí. Když jsem procházela městem, tak jsem si vzpomněla, že tam jsem mluvila s tím a tam s tím.

Už jste v Litomyšli koncertovala?

Měla jsem zde velmi krásné koncerty s varhaníkem Josefem Kšicou, který je dnes regenschorim ve svato-vítské katedrále v Praze. Byla bych velice šťastná a nebránila bych se tomu, kdybych zde měla opět koncertovat.

V současné době se věnujete pedagogické činnosti...

Učím na hudební škole. Vozím také ty nejlepší muzikanty, které vychováváme na koncerty do Vídně. Zjišťuji, že dnes je hudební škola souřadštěm docela význačných osobností. Máme kupříkladu pianistu, který doprovází hornistu Radka Baboráka.

A co koncertování?

Koncertuji po celé České republice. Občas jezdím s orchestrem do zahraničí. Asi v polovině května například jedu s triem do Vídně.

Text a foto Jana Bisová

Přednáška o digitalizaci televizního vysílání

Digitální televizní vysílání není nic nového. Od roku 2000, kdy byly v ČR spuštěny pilotní projekty zemského digitálního vysílání (DVB-T), se postupně území ČR pokrývá digitálním signálem a analogové vysílání se začíná vypínat. Zpočátku Praha, Brno, Ostrava, Domažlice, ale v současné době jsou Západní, Jižní i Střední Čechy více méně pokryté digitálním signálem. V Trutnovském regionu, pod který spadá náš Pardubický kraj, by se mělo začít digitálně vysílat už v srpnu tohoto roku a v příštím roce by se mělo rozšířit o další vysílací síť. Podle Technického plánu, přechodu zemského analogového na zemské

digitální televizní vysílání, bude v našem regionu probíhat současné analogové a digitální vysílání necelé dva roky. V tomto čase budeme my všichni, kteří sledujeme nynější zemské analogové vysílání, nuceni zakoupit digitální přijímač tzv. set top box. A připravit se tak na zemské digitální vysílání. Tzv. Analogová tma - tedy vypnutí analogového vysílání je v našem regionu naplánováno na listopad 2011 (zdroj ČTÚ). Zemské digitální vysílání nám tedy klepe na vrátka a je na nás až přijde, zda budeme připraveni. Dotkne se každého, kdo doposud sleduje zemské televizní vysílání analogově a otázkou digita-

lizace se ještě nezabýval či nesleduje digitální vysílání přes satelit nebo přes kabelovou televizi. V této souvislosti nabízím pro všechny zájemce přednášku o digitalizaci televizního vysílání, která se bude konat 21. června od 15.00 v projekčním sále Farního úřadu v Litomyšli. Mým cílem bude seznámit širší veřejnost s podstatnými a praktickými informacemi, které jim pomohou zorientovat se v digitálním vysílání, především DVB-T ale i DVB-S, DVB-C, IPTV a DVB-H. Co s sebou přinese změna analogového vysílání na digitální, na co si dát pozor a v neposlední řadě samozřejmě kolik to vše bude stát. **Martin Friedl**

dům barev

Smetanovo nám. 85, 86, Litomyšl
tel.: 461 612 509

- nabídka nátěrových hmot od českých i zahraničních výrobců
- míchání malířských a fasádních barev Primalex
- lazurovací laky Primalex a Johnstone's
- každý měsíc slevové akce

KERAMICKÉ OBKLADY A DLAŽBY

- od českých, španělských a polských výrobců
- plastové a kovové lišty
- lepidla, spárovací hmoty a silikonové tmely

TAPETY

- samolepící – se vzorem dřeva, mramoru, obkladů atd. – jednobarevné a vitrážní
- vinylové, papírové a vliesové

Sluneční záře
Splendor Solis

- poradenství pro alternativní a přírodní medicínu • meditace
 - tématické přednášky • výklad karet
- možnost objednání na tel. 731 658 103**

jóga • masáže – reiki
možnost objednání na tel. 732 785 948

Mařákova 279, Litomyšl

Přednáška o rozhlednách

Kroužek Jihočechů pořádá ve čtvrtek 11. června od 17.00 v Restauraci u Slunce 1. část přednášky Z. Vandase s názvem Rozhledny v Čechách. **-red-**

Malé jubileum Smetanovy výtvarné Litomyšle

V porovnání se 750. výročí povýšení Litomyšle na město nebo s šedesáti lety, před kterými byl poprvé uspořádán Festival Smetanova Litomyšl se zdá, že v případě Smetanovy výtvarné Litomyšle není co slavovat. Opak je však pravdou – pořádání již pátého ročníku této akce, jež měla být původně pouze jakýmsi doplňkem operního festivalu, jasně ukazuje, že si v nabitém litomyšlském kulturním kalendáři našla své místo. A své příznivce rekrutuje nejen z řad Litomyšlanů. Významem totiž zdaleka přesahuje nejen hranice našeho města, ale i regionu.

A věřte, že tento rok se k sobě slovní spojení „Smetanova výtvarná Litomyšl“ bude hodit ještě více než dřív.

Letos se ve „výtvarnou Litomyšl“ promění bezmála celé město. Nejvýznamnější část výstavy s názvem Aleš Veselý v prostorách Josefa Pleskota se totiž bude odehrávat v celém historickém jádru města. Architekt Josef Pleskot našel v centru města asi patnáct lokalit, které jsou vzájemně propojené pomyslnými osami a duchovními vazbami. Přesně na těchto místech budou umístěny monumentální exteriérové plastiky minimálně na celou letní sezónu. Některé sochy dokonce vznikají přímo pro svá litomyšlská místa a odbudou si zde svoji premiéru. A nejen to, výstava v Litomyšli bude doposud nejrozsáhlejší a nekomplexnější expozicí tohoto

Chci jenom uskutečňovat to, kam až je mi dáno dosáhnout a co se tím pak může stát lidským měřítkem.

Aleš Veselý, Jeruzalém 2009

světově proslulého českého sochaře. V prostorách bývalého zámekového pivovaru, které byly rekonstruovány Josefem Pleskotem, budou do konce srpna vystaveny kresby, grafiky a modely projektů Aleše Veselého.

Na výstavě v Rodném bytě B. Smetany se vám pokusíme dokázat, že název „Smetanova výtvarná Litomyšl“ nemusí být jen slovní hříčkou. Výstava totiž představí hudebního skladatele Bedřicha Smetanu poněkud překvapivě coby kreslíře. Těšit se můžete na drobné, většinou příležitostné tužkové kresbičky, kterými zachytil např. bezprostřední dojmy ze svých cest či prázdninových pobytů, nebo třeba své vlastní lovecké zážitky. Soubor kreseb krajin a měst z ptáčích perspektiv zaujme neobvyklostí námětů i detailností jejich vypracování. V některých letech opatroval Smetana kreslenými záhlavími dokonce i záznamy ve svých zápisnicích. Smetanovy kresby zatím nebyly mnohokrát vystaveny a nejsou tedy příliš známé. Zcela jistě však zajímavě dokresluje osobnost skladatele.

Druhé patro litomyšlského zámku bude do konce června hostit putovní výstavu České inspirace s názvem KontAKTfoto. Vystaveny zde budou foto-

Jedna z plastik Aleše Veselého je umístěna i na kruhovém objezdu u Hotelu Dalibor.

grafie z dílny portréty a aktu, která byla určena posluchačům uměleckých škol, profesionálním amatérům, ale i vyspělým amatérům.

V Galerii Kubík bude 23. června slavnostně otevřena výstava věnovaná dílu světově proslulého brazilského architekta Oscara Niemeyera. Tento tvůrce, který v prosinci loňského roku oslavil 101. narozeniny, zde bude připomenut i pozoruhodným životopisným filmem. Autorem fotografií, zachycujících významné Niemeyerovy stavby, je slovinšský historik umění a znalec architektu-

ry Damjan Prelovšek. Současně zde bude představena také osobnost Niemeyerova přítele a příznivce, bývalého brazilského prezidenta Juscelina Kubitscheka de Oliveira (1902-1976) i jeho české kořeny. Svou účast na zahájení přislíbila i velvyslančynie Brazilske federativni republiky v České republice paní Leda Lucia Camargo.

V prostorách Galerie Kroupa na Smetanově náměstí bude od 7. června do 5. července k vidění výstava Julius Mařák a jeho žáci. Cílem výstavy je představit významné kresby a malby nejen J. Mařáka a jeho nejznámějších žáků (Honsy, Kavána, Kalvody, Slavíčka nebo Ullmanna), ale rovněž ukázat významná díla méně známých, ale také pozoruhodných Mařákových odchovanců jako byli vynikající malíři Josef Bárta, Josef Král, František Pečinka, Karel Nejedlý nebo Antonín Raimund Wolf. Výstava chce ukázat osobu Julia Mařáka především jako fenomenálního a nenařaditelného pedagoga pod jehož vedením u nás vyrostala rozmanitá generace moderních krajinářů přelomu 19. a 20. století.

Galerie Zdeněk Sklenář pořádá výstavu s názvem Josef Čapek – Výstava legendy 20. století. Koná se

od 12. června do 6. července. V Portmoneu budou k vidění ilustrace Josefa Váchala ke knize J. W. Goethe: Faust a v bývalém zámekém pivovaru velkoplošné fotografie ze Smetanovy Litomyšle z dílny Pavla Vopálky.

Podrobnosti o výstavách včetně fotodokumentace z minulých ročníků naleznete na stránkách Smetanovy Litomyšle www.smetanovyalitomysl.cz.

Michaela Severová, foto Jana Bisová

Přehled výtvarných výstav v době konání Smetanovy Litomyšle

Přehled výtvarných výstav, konaných po dobu Festivalu Smetanova Litomyšl:

• Aleš Veselý v prostorách Josefa Pleskota

Evropské školící centrum (bývalý zámekový pivovar) a veřejná prostranství Litomyšle - vernisáž 12. června v 18.30 - výstava potrvá do 30. srpna - pořádá Smetanova Litomyšl, o.p.s.

• Julius Mařák a jeho žáci

Galerie Kroupa, Smetanovo náměstí 60 - vernisáž 6. června od 17.00 - výstava potrvá do 5. července - otevřeno denně 10.00 – 18.00 - pořádá Galerie Kroupa

• Kresby Bedřicha Smetany

Rodný byt Bedřicha Smetany (bývalý zámekový pivovar) - výstava trvá od 12. června do 31. října - pořádá Regionální muzeum Litomyšl

• **Pavel Vopálka – Smetanova Litomyšl** (velkoplošné fotografie) - sály VIP (bývalý zámekový pivovar) - vernisáž 12. června - výstava potrvá do konce roku 2009 - po dobu konání festivalu přístupno pouze hostům festivalu, jinak ke zhlédnutí během akcí v těchto prostorách - pořádá Smetanova Litomyšl, o.p.s. a Evropské školící centrum o.p.s.

• Josef Čapek - Výstava legendy 20. století

Galerie Zdeněk Sklenář, Mariánská ulice - vernisáž 12. června v 17.00 - výstava potrvá do 6. července - pořádá Galerie Zdeněk Sklenář

• KontAKTfoto

II. patro zámku - vernisáž 12. června v 16.00 - výstava potrvá do 30. června - otevřeno denně kromě pondělí 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00 - pořádá Česká inspirace ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl

• J. W. Goethe: Faust - Ilustrace Josefa Váchala

Portmoneum, ul. Terézy Novákové - pořádá Muzeum Josefa Váchala

• Oscar Niemeyer

Galerie Kubík - vernisáž 23. června v 17.00 - výstava potrvá do 15. srpna - otevřeno denně od 10.00 – 12.00, 13.00 – 17.00 - pořádá Galerie Kubík ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl -ms-

Putovní výstava fotografií portrétů a aktů

Již potřetí se putovní výstava svazku obcí Česká inspirace stane jednou z akcí Smetanovy výtvarné Litomyšle. Po veselých obrázcích Honzy Volfa a unikátních fotomontážích Daniela Reyneka se můžete těšit na fotografie z dílny portréty a aktu.

Výstava zahájila své putování v lednu v Třeboni, pokračovala do Jindřichova Hradce a Kutné Hory. Od 12. do 30. června můžete výstavu fotografií s názvem KontAKTfoto navštívit ve II. patře litomyšlského zámku. Výstava dále pokračuje do Telče, Hradce Králové, Chebu a své putování zakončí v listopadu v nedaleké Poličce.

Vystavené snímky jsou výsledkem fotografické dílny portréty a aktu, která byla určena posluchačům uměleckých škol, profesionálním fotografům, ale i vyspělým amatérům, kteří měli možnost pracovat pod vedením předních českých fotografů. Dílny se účastní průměrně dvacet fotografů, pět modelů, laboranti a technický personál. Lektoři dílny v minulost byli např. Tono Stano, Gabina Fárová, Rudo Prekop, Vasil

Stanko, Miro Švolík, Vladimír Židlický a další. Zpočátku se používal černobílý materiál, který přes noc zpracovávali laboranti do podoby náhledů a účastníci měli možnost konzultovat své výsledky s lektorem.

S nástupem digitálních technologií se podíl klasické fotografie začal snižovat a výsledky posledních dvou ročníků jsou už téměř celé zachyceny digitální technikou. „Možnost okamžité konzultace vede ke zkvalitňování tvorby jednotlivých autorů, ale také klade vyšší nároky na lektorskou práci z důvodů většího počtu snímků“, říká Zdeněk Illek, ředitel Galerie G4, která fotografické dílny pořádá.

12. ročník KontAKTfota se konal ve Františkových Lázních. „Fotografování probíhá v improvizovaných ateliérech vybavených zábleskovými a halogenovými světly, ale i v dalších prostorech, jako jsou pudy, sklepy apod.“, říká Zdeněk Illek a pokračuje: „Modely jsou vybírány z fotografických agentur a každoročně dostávají příležitost také modely vzešlé z konkurzu.“

Michaela Severová, tisková mluvčí Města Litomyšl

Restaurace v Lidovém domě

1. nekuřácká restaurace
v centru Litomyšle

Každý den můžete vyhrát oběd zdarma. Přijďte ochutnat svou výhru!

Obědy podáváme od 11 do 15 hodin

Očekávání a nabídka

k zamyšlení...

Kolem nás se ve sdělovacích prostředcích už několik týdnů politici blýskají novými pohledy na věc, uvědomující si věci, které dříve nevěděli a vidí mnohé své kolegy tak, jak by je ještě před dvěma lety – tedy v polovině volebního období – neviděli. Na vině je touha být zvolen. A my se nestačíme divit. Před volbami se nám ti, kdo chtějí být zvoleni, představují jako pan a paní Skutekovi a po volbách je na ulici i v novinách poznáváme pod pravým jménem. Vždyť to jsou Utekovi.

Jako zástupce církve si v tomto období ale kladu jinou otázku. Je pouze hypotetická a pro mnohé asi i nepřipustná. Ale co kdyby lidé mohli v volebních urech ovlivnit život církvi. Kdyby měli šanci dát u voleb svým hlasem církvím najevo, kudy se dál dát, kdyby si u církvi měli vytvořit nějakou zakázku či je požádat o nějaký závazek, jak by to asi dopadlo? S jakým novým pohledem bychom se setkali?

Občas se při rozhovorech setkávám s názory, které více či méně říkají: „Pane kazateli, od dnešní církve bych očekával větší angažovanost v sociální sféře, organizování charity, humanitární pomoci, práci s vězni,

s postiženými a závislými lidmi. Církve k tomu přeci mají dobré předpoklady. Církve jsou tu proto, aby dělaly činnosti, které tak kvalifikovaně nedokáže vykonávat státní sféra. Křesťané jsou povinni, aby je motivovala křesťanská láska, nezištnost, mají být trpěliví a obětaví, protože je k tomu vede jejich víra...“ Svým způsobem nemohu říci, že s tím nesouhlasím. Dnešní ateisticky založená společnost církvím vymezila prostor k realizaci a existenci. Právem očekává, že církve budou jiným pomáhat stejně, jako zakladatel křesťanství, Ježíš Kristus. Bible píše, že „obcházel všechna města a vesnice, učil v synagogách, kázal evangelium a uzdravoval všechny nemocné.“ (Mt 9,35)

Role a činnost nás jednotlivců do značné míry určují očekávání lidí, s kterými se setkáváme a žijeme. Avšak náš život se plně nevyčerpává pouze naplňováním očekávání druhých lidí. Velkou část aktivit našeho života si určujeme sami, bez ohledu na očekávání druhých. Podobně je tomu i u církvi. Sociální a charitativní aktivity jsou důležitou náplní církve, avšak hlavním důvodem její existence je přece něco jiného.

Církve je předně společenstvím lidí, kteří věří v existenci duchovního světa. Jsou pevně přesvědčeni o to, že existuje Bůh, který zasahuje do dění na světě. Věř,

že na světě žil Ježíš Kristus, který zemřel proto, aby lidem mohly být odpuštěny viny. Věř, že smrt není konečným údělem člověka, protože Bůh na konci lidských dějin vzkřísí všechny mrtvé a odplatí jim podle jejich volby. Hlavním smyslem církve je ukazovat lidem za horizont hmotného a časného světa. Pokud církev ztratila toto poslání, měla by se přejmenovat na charitativní spolek. Mnoha dnešním materialisticky založeným lidem víra v Boha nic neříká. Avšak skutečnost, že neznáme přesné složení a účinky nějakého léku neznamená, že ho v případě nemoci nepotřebujeme.

Navzdory výdobytkům vědeckotechnické revoluce je mnoho lidí duchovně nemocných. Hledají hlubší smysl života. Opravdově a prakticky věřící křesťané – a takoví by měli být všichni, kteří tvrdí, že jsou křesťané – by měli přirozeně ukazovat na Boha, kterého znají na základě vlastní zkušenosti. A až už to společnost od církve očekává nebo neočekává, nejdůležitějším úkolem církvi je ukazovat lidem na dnes nedoceňované duchovní hodnoty. Církve mají být tím, co dnešní svět už pomalu nezná. A sice duchovním ukazatelem a laskavým průvodcem.

Aleš Kocián,

kazatel Církve adventistů s. d. v Litomyšli

Procesy z 50. let ve Smetanově domě

Největší a nejvýznamnější vykonstruovaný politický monstrproces Miladou Horákovou a společníky v komunistickém Československu inspiroval režiséra Jiřího Nekvasila a skladatele Aleše Březinu k vytvoření operní inscenace s názvem Zítřka se bude... V sobotu 13. června od 15.00 a od 20.00 bude uvedena na prknech Smetanova domu, autentickém místě, na kterém se v roce 1950 konaly monstrprocesy s Františkem Ambrožem Stříteským, litomyšlskými studenty a skupinou Jánošík.

Jedním z obviněných a nakonec i odsouzených studentů v procesu s rektorem Stříteským byl i Jiří Kopřiva, současný předseda litomyšlské pobočky Konfederace politických vězňů, který zavzpomínal na onu dobu:

Co předcházelo procesům ve Smetanově domě v roce 1950?

Studenti litomyšlského gymnázia už v roce 1948 projeví nesouhlas s komunistickým převratem. V době, kdy tehdejší Revoluční odborové hnutí vyhlásilo celonárodní odborovou stávku, se nechtěli připojit a požádali ředitele, aby se mohli učit. Samozřejmě ředitel s tím nesouhlasil, nesouhlasili s tím někteří profesori, jelikož byli členy odborového hnutí. My, studenti, jsme to zorganizovali tak, že nevyučoval dotyčný profesor konkrétní hodiny, která připadla na jednotlivou třídu, ale látku vykládal nejlepší student nebo ten kdo se toho ujal. Vypadá to jako banální, úsměvná záležitost. Neuvědomili jsme si ale, že už v únoru 1948 jsme na sebe dostatečně upozornili.

Když se později začaly objevovat letákové akce, které protestovaly proti začlenění Junáka do Jednotného svazu mládeže a kolovaly letáky o nezákonnosti teh-

dejší vlády, vyšetřovací orgány začaly hledat prapůdce mezi studenty gymnázia. Je to celkem logické, protože mládí je revoluční, mládí se ne vždy líbí to, co se líbí rodičům. Všechny tyto souvislosti dohromady ukazovaly, že jsme byli lehkomyšlní a naivní.

Ovšem podobné činy nejdě vypátrat bez toho, aby je někdo prozradil. V průběhu vyšetřování se ukázalo, že tehdejší vyšetřovací orgány měly zprávy, že nemohly vyjít z odposlechu, ale byly doslova udušeny. V průběhu roku 1949 začalo na gymnáziu vyšetřování obsahu jednoho z letáků, který se v Litomyšli objevil. Když došlo na osobní prohlídky, byl v kapse jednoho ze studentů nalezen leták vyzývající k bojkotu Jednotné mládežnické organizace. Tím měli první osobu vhodnou k tomu, co vyšetřují. Na druhé straně se pokusil další ze studentů vyhodit moták, v němž bylo uvedeno, aby dotyčný schoval pistoli, jelikož na něj mohou přijít. Což se také StB podařilo, a tak pokračovali dál a dál.

Kdy došlo k zatýkání a samotnému procesu?

Dne 16. září 1950 všechny účastníky, kteří se jim zdáli vhodní, pozatýkali a zavřeli. Ve skupině nás bylo zhruba 23. Mělo dojít k našemu potrestání. Celá záležitost zatčení a potrestání před státním soudem, což byl speciální soud vytvořený podle zákona 231 na ochranu republiky na trestání protistátní činnosti, byla výsledkem některých lidí, a to i lidí z Litomyšle. Těm se podařilo prosadit, že se náš proces a proces s budislavskou skupinou Jánošík dostal před státní soud a dokonce před veřejné zasedání. Druhá skupina, většinou mladých lidí z Budislavi, byla pozatýkána na základě vyšetřování ilegálního odchodu dvou občanů z Budislavi do zahraničí. Z vyšetřování vyplynulo, že někdo pro výstrahu střílel, když jel kolem tajemníků na kole. Tuto skupinu a skupinu převážně litomyšlských studentů postavili ve dnech 5. - 11. října 1950 (5. - 7. října skupina Jánošík, 9. - 11. října litomyšlská skupina) před soud ve Smetanově domě. Litomyšlskou skupinu nazvali podle tzv. vedoucího pátera F. A. Stříteského, akci Stříteský a spol. Procesy se ve Smetanově domě konaly za přítomnosti veřejnosti. Většinou veřejnosti pozvané, a pozvané tak, aby vyhovovala soudnímu jednání a také splnila svůj účel, pro který se procesy pořádaly. Odstrašit další lidi od toho, aby se něčeho podobného dopouštěli. Respektive jim ukázat, kam až lidová moc může dosáhnout.

Aby proces vypadal jako velká, organizovaná a nebezpečná skupina, dostali se před soud lidé, kteří se tam viděli poprvé. Mnozí se v životě neznali. Navíc začali komunisté boj s církví, takže se jim hodil F. A. Střítes-

Skupina Jánošík

ký jako kněz. Byl rektorem piaristické koleje a profesorem reálného gymnázia. Také potřebovali nějak zdůvodnit, kde se vzali zbraně. Do procesu tak zapletli i Karla Šplichala, který byl vojákem, v roce 1949, propuštěným z armády bez udání důvodu.

Na kolika letech začínaly tresty?

Rozsudky byly skutečně odstrašující. V obou případech začínaly na 25 letech. Tenkrát, když jsme se setkávali s lidmi po různých kriminálech, tak to vypadalo, že soudcům bylo jedno, na kolik let nás odsoudí. Nemělo to nic společného s aktem spravedlnosti, práva nebo souzení. Byly to skutečné monstrprocesy. Divadla určená k jinému účelu než k odhalení pravdy. Dokazování bylo naprosto zbytečné. V rozsudku také nikde nebylo uvedeno, že obžalovanému byla prokázána vina. Soud prostě došel k přesvědčení, že jsme vinní. Neexistovala presumpce nevin. Před soud jsme přistupovali s tím, že budeme odsouzeni. Tak nám to dokonce naznačili naši obhájci, které jsme poprvé viděli asi hodinu před zahájením soudu. Zhruba 90% mukul z těch dob nevidělo svoji obžalobu nebo rozsudek. My jsme rozsudek dostali po roce 1990 jen proto, že byl objeven v archivu gymnázia.

Tři účastníci procesu se odvolali k nejvyššímu soudu, protože nepřijali rozsudek. Tenkrát to bylo něco nepochopitelného. Varovali před tím i obhájci, že bychom mohli dostat ještě vyšší trest. Ovšem těm třem byly tresty sníženy z 10 let na 2 roky, z 15 let na 3 roky a ze 17 let na 4 roky. U nejvyššího soudu, který se konal bez přítomnosti veřejnosti a bez publicity, vynesli rozsudky podstatně nižší.

Jana Bisová, foto archiv Konfederace politických vězňů, pobočka Litomyšl

Skupina Stříteský a spol.

6. díl – Trautmannsdorfové

seriál

Pobělohorská doba bývá někdy označovaná Jiráskovým pojmem „Temno“. V oné temnotě ve skutečnosti probleskovaly i paprsky světla, ovšem to nic neměnilo na tom, že poddaní měli vytvořit hospodářskou základnu pro barokní nádheru, na kterou si potrpěla aristokracie milující okázalost. Hmotné ani duchovní potřeby prostých lidí nebyly podstatné. Trautmannsdorfové nebyli výjimkou, neohlíželi se ani v nejmenším omezovat, neohlíželi se na zpusťování země třicetiletou válkou (i v Litomyšli zůstaly desítky pustých domů).

Ještě horší situace panovala na venkově. Přibývalo robot, rostly kontribuce, vrchnost vyháněla ovce na pastvu na pole poddaných... Rychtáři z vesnic chodili každou sobotu na zámek „na kancelář“. Poté se scházeli na náměstí v Morejnově hospodě, kde se bavili o svých těžkostech. V dubnu 1680 sepsali pod vedením Matěje Abrahama petice se stížnostmi adresované vrchnímu (správci) panství i samotnému hraběti Janu Bedřichovi. Byly jim slíbeny jen bezvýznamné ústupky, proto se rozhodli připravit ozbrojené povstání. Rebelie vypukla živelně, dříve než bylo plánováno. 23. dubna byl zatčen Jiřík Beneš pro údajnou urážku purkmistra a selští vůdci shromáždění U Morejnu byli obklíčeni mušketýry. Lukáš Pakosta se doslechl o zatýkání i o zapálení panského dvora v Čisté. Spěchal proto domů do Horního Újezdu, kde zburoval lidi. Ráno se u Osíku shromáždila asi necelá tisícovka sedláků z Litomyšlska (dobové prameny zřejmě přehánějí, když hovoří o 3-5000). Jejich hlídky stály nad městem. Vrchní Světázel poslal pro vojsko, propustil zadržené vůdce a začal se vzbouřenci jednat. Slíbil různé úlevy a sedláci se rozešli. Brzy ale začalo zatýkání a 13. srpna se na šibeničním vrchu před zraky lidí z celého panství konala poprava čtyř vůdců povstání (Lukáše Pakosty, který byl zaživa vpleten do kola a lámán,

Matěje Abrahama, Jan Černého-Uhera a Jíry Lorence). Vše bylo zinscenováno, aby vrchnost ukázala vedle odstrašující přísnosti i milost – další dva odsouzení k smrti byli omilostněni a poslání s ostatními 19 potrestanými sedláky na nucené práce. Za duše popravených nechal hrabě sloužit 600 mši.

Město Litomyšl bylo pochváleno za svoji loajalitu v době povstání. Vždyť samo bylo vrchností pro 12 vesnic městského panství. Ve vlastní režii provozovalo dvory ve Sloupnici a Desné (krátce ve Voděradech) a v utiskování poddaných si nezašlo s hrabětem. S ním však mělo spory o práva, protože hrabě se neohlížel ani na ně a nečinil rozdíly mezi měšťany a ostatními poddanými. V roce 1660 se delegace litomyšlských měšťanů vydala k císaři Leopoldovi I., aby protestovala proti uvěznění několika svých druhů. Už někdy před rokem 1635 byl do města dosazen vrchnostenský rychtář. Dohled od počátku 18. století vykonával aktuár, bez jehož přítomnosti nesměla zasedat městská rada; dohlížel i na složení rady, nesouhlasné hlasy byly důsledně umlčovány. Při obživě Litomyšlanů přestávalo hrát výraznou roli zemědělství. Nejdůležitější byla potravinářská a oděvní řemesla (především tkalcovství). Hodně se pálila kokařka; od roku 1656 se konal i čtvrtý výroční trh. Také v duchovním životě došlo ke změnám. První generace se obrátila na katolickou víru víceméně formálně, z druhé se již stali katolíci pravověrní. Tajní nekatolíci přežívali spíše v okolních obcích. Na rekatolizaci měli velký podíl piaristé, mezi nimiž se na přední místa dostávali i zdejší rodáci. Původní kostel dokončený asi v roce 1652 přestával vyhovovat svojí kapacitou. V roce 1714 byla proto zahájena stavba současného piaristického chrámu podle plánu Jana Baptisty Alliprandiho. Po jeho smrti kostel dokončil František Maxmilián Kaňka. Sochařskou výzdobu vytvořili Matyáš Bernard Braun a Jiří František Pacák. Svěcení proběhlo v roce 1722. Současně byla vystavěna nová školní budova (v letech 1714-

1719, dnešní muzeum). Piaristé vyučovali chlapce již od asi 7 let věku. Začínalo se čtením a psaním, později přibývaly základy latiny a poté následovalo gymnaziální studium. Důraz byl kladen i na estetickou výchovu. Konaly se různé akademie a divadelní představení, učilo se hudbě a zpěvu. V letech 1733-1754 bylo poprvé umožněno studium světským posluchačům na zdejší filozofické ústavu (dvouletá příprava k univerzitnímu studiu).

Piaristé konali misie do okolí, kde obraceli kacíře. Do Litomyšle ale přicházely i misie jiných řádů – jedné jezuitské se v roce 1749 účastnil i páter Koniáš. Konaly se okázalé barokní slavnosti, např. v dubnu 1749 proběhly velké oslavy blahorečení Josefa Kalasánského. Květ svatojánský kult, pálily se kacířské knihy. A stavělo se – asi v roce 1716 byl vztyčen morový sloup na náměstí, již v letech 1670-1672 byl postaven kostel sv. Anny, z kterého se stalo poutní místo. Kaňka po dokončení piaristického kostela pracoval na zámku – upravil pivovar, postavil jízďárnu a konírnu.

I mimo piaristický řád kvetla vzdělanost. V roce 1657 se stal děkanem Tomáš Pešina z Čechorodu, velký český vlastenec a historik Moravy. V roce 1663 vydal svého Předchůdce Moravopisu v tiskárně Jana Arnolta, který vydával i jiná významná díla té doby (např. Balbínova).

Docházelo ale stále k „temným“ událostem. V roce 1735 vypukl další velký požár. V roce 1738 bylo povoláno vojsko, které vyhořovalo sedlákům svolaným na zámecké nádvoří kvůli odpírání robot, někteří z nich byli zbiti a uvězněni. Během války o rakouské dědictví Litomyšlskem několikrát protáhla cizí vojska – např. v roce 1742 Prusové vedení Bedřichem II. Velikým, v roce 1748 tu přezívali spojeneční Rusové. Litomyšlané museli vojska žít a posílat dělníky na budování opevnění. Marie Terezie se nakonec nenasytným sousedům ubránila. Začínala doba osvětlení.

Petr Chaloupka, RML

Unikáty z dějin Litomyšle – 6. část

seriál

Katovský meč z r. 1620

Dva ze čtyř vůdců selského povstání v roce 1680 byli státi. Exekuci vykonával litomyšlský kat svým mečem, který se nám dodnes dochoval a bude s dalšími vzácnými předměty prezentován na podzimní výstavě unikátů v muzeu. Délka meče je 110 cm, na široké čepeli se zakulaceným hrotem je řada rytin, mezi nimi například slunce, půlměsíc s hvězdou, popravčí kolo zdvižené na žerdi, ruka s tureckou šavlí vyčnívající z obláčku a také dvě datace, první 1620, což je patrně rok výroby meče a nápis „Renovirt 1687“, označující datum jeho opravy.

V Litomyšli se v průběhu staletí popravovalo zřejmě na více místech. U silnice na Morašice, na prvním návrší nad městem (za dnešními plynárnami), se nacházel šibeniční vrch. Šibenice zde stála až do roku 1788. Druhé popraviště je tradicí kladeno nedaleko od šibeničního vrchu, mezi řekou a silnicí na Vysoké Mýto (do míst dnešního ČSAD). Odsouzení sem byli vodeni z vězení za starou radnicí přes Smutný most, který dle toho získal své jméno. Někteří popravení mohli být pohřbeni hned vedle popraviště na křižovatce silnic k Morašicím a Vysokému Mýtu.

Poslední poprava se v Litomyšli konala v roce 1808, kdy byl oběšen jistý voják za loupež a zabití člověka.

Popravčí meč litomyšlského kata z roku 1620

Vykonal ji poslední zdejší kat Hořínek, který vlastnil dům Na Lánech čp. 467, dodnes nazývaný katovna. Popravčí meč z jeho majetku se do muzea dostal poněkud kuriózním způsobem. Hořínkovi dědici z rodiny Pírkovy jej v roce 1901 prodali spolku divadelních ochotníků, který jej obratem prodal muzeu. Z majetku kata získalo muzeum i některé další věci, jako například dvě oprátky či dřevěný křížek, který údajně libali odsouzenici před popravou.

Znak Tomáše Pešiny z Čechorodu z r. 1660

V letech 1657-1666 byl děkanem v Litomyšli Tomáš Pešina z Čechorodu, vedle Balbína nejvýznamnější barokní historik. Do našeho města přišel ve svých dva-

ceti osmi letech a napsal zde svá hlavní díla, věnující se především dějinám Moravy. Okrajově se věnoval i místní historii, když k ní v rukopise Memorabilia Litomisslensia shromáždil řadu pramenů. Hmotnou památkou na Pešinův zdejší pobyt je vyřezávaný, malovaný a zlacený štít s jeho znakem v podobě kotvy a datačním nápisem. Pešina nechal tento štít zavěsit v roce 1660 v děkanském kostele, dnes je uložen v muzeu.

Láhev ze sklárny v Pusté Rybné z r. 1694

V 16. a 17. století začíná postupně vznikat řada sklárny na rozsáhlém území Českomoravské vrchoviny. Vrchol jejich produkce spadá až do 19. století, kdy ovšem většina z nich také zanikla. Nejblíže k Litomyšli se nacházely sklárny v Posekanci u Budislavi a v Lubné.

Ke vzácným dokladům produkce vysočinských sklárny patří láhev z čirého skla, šestiboká, s cínovou zátkou na závit. Výzdoba na plášti je rytá matovaná, s vegetabilním motivem a na čelní straně s nápisem a datací „F. P. F. W. O. P. 1694“. Pochází patrně z Pusté Rybné a je jedním z nejstarších výrobků sklárny na pomezí Čech a Moravy, které známe. Její hodnotu zvyšuje nejen vřecí, ale také její luxusní provedení. Zajímavostí z jejího „moderního“ života je to, že se stala třicátým třetím předmětem, které litomyšlské muzeum získalo od svých sbírek hned po svém založení v roce 1891. Dárce byl zdejší děkan Otto Danielis.

René Klímeš, RML

Litomyšlský Patriot: Litomyšl a cestovní ruch (1. část)

Článek „Litomyšl a cestovní ruch“, který předkládáme na pokračování, je určen nejen těm, kteří se zajímají nebo přímo zabývají cestovním ruchem, ale zrovna tak i široké veřejnosti pro ucelení představy a získání nového pohledu na věc (z pohledu těch, kteří již téměř 20 let poskytují ubytovací a stravovací služby v této oblasti).

Vzhledem k rozsáhlosti tématu nám nezbylo, než článek prezentovat na pokračování. V dnešním příspěvku je obsažen pouze úvod do tematiky. Budou následovat popisy let devadesátých, přelom milénia a současný stav. Dále pak Smetanova Litomyšl, dočtete se, jak evropské a jiné dotační peníze ničí přirozenou konkurenceschopnost soukromých subjektů, přiblížíme „stát-ní hotely a penziony“ i dopad krize na toto odvětví...
Litomyšl a cestovní ruch

„Už roky se stále někdo snaží nalákat turisty do Pardubického kraje. Na přírodu, na památky, místní obyčej a na křivice ještě. Ale upřímně řečeno: Já sám bych do našeho kraje na dovolenou nejel. Místo pro dovolenou musí být přeci něčím výjimečné, aby se tam vypla-tilo jet. Musí nabízet neobvyklé zážitky. Každý si pod tím představí něco jiného. Někoho lákají výjimečné historické reálie, jinému je bližší adrenalinový sport, další miluje moře. Nic takového v kraji není a není nutné to uměle vytvářet. Tak prostě Pardubický kraj není atraktivní pro turisty. No a co? Má zase jiné před-nosti. Minimálně se tu vcelku příjemně žije. A tak by veřejné peníze, které mají přilákat turisty, měly spíš zpříjemnit život těm, co tady žijí.“ (citováno z MF DNES 31. 3. 2009, Jiří Tůma).

Velmi trefně! Konečně měl někdo otevřené oči a ne-bál se říci – je to tu krásné a zaplať Pán Bůh za to, budeme to všemi silami udržovat a zkrášlovat, ale teď každý počín, každá investice bude v první řadě pro naše lidi a pak teprve pro turisty. Ideálním stavem je, když se aktivity vzájemně doplňují, nekonkurují si. Zajímavý by možná byl výsledek pomyslné ankety, ve které by litomyšlská občané odpovídali, zda chtějí raději rekonstrukci zámekského návrší za 350 milionů

(pozor, samotný zámek v tom není zahrnutý, jde o budovy a pozemky kolem!) nebo tutéž částku in-vestovat na cyklostezky, in-line stezky, relaxační a spor-tovní městský park Černá Hora, pro děti, pro školáky, pro mládež, pro rodiny, pro seniory – zkrátka zejména pro místní obyvatele... Nejsme tak hloupí, abychom nevěděli, že peníze na zámek nelze jen tak „přehodit“ na jiné investice (ty spadají do jiné kapitoly). Co bychom však rádi je to, aby se i těmto jiným projektům dostalo stejné pozornosti a razance při prosazování, aby stály na pomyslném „žebříčku potřebnosti“ vedle sebe, nikoliv pod sebou...

Navíc – samotná změna k lepšímu pouze v rámci pro-jektu zámekského návrší totiž otázku navýšení počtu turistů neřeší a otázkou zůstává, co vlastně přinese místním?

Pokračování v dalším čísle Lilie. Kompletní článek a další informace najdete na www.patriot.lit.cz.

Za Patriot sestavili

Jaroslav Šnajdr, Vilma Petrova, Petra Zítková

Rada města Litomyšle nebrání publikování kritických názorů v městském zpravodaji Lilie, ale nesouhlasí se zveřejňováním neúměrně dlouhých příspěvků nebo materiálů na pokračování, které vyjadřují podnikatelské či politické názory zájmových skupin.

Manažer roku 2008 v odvětví zemědělství je z Litomyšle

Ocenění soutěže Manažer roku 2008 byla roz-dána. Slavnostní vyhlášení výsledků se usku-tečnilo v pražském paláci Žofín 16. dubna. Jedním z oceněných manažerů je ing. Václav Klejch, předseda Zemědělského družstva (ZD) Dolní Újezd a litomyšlský občan. Titul Nejlepší manažer v odvětví zemědělství za rok 2008

tedy putuje na Litomyšlsko. Navíc se ing. Klejch umís-til mezi deseti nejlepšími manažery České republiky v rámci všech odvětví národního hospodářství.

„Ocenění si velice vážím. Především zařazení do první desítky manažerů všech oborů se zemědělcům poda-ří zcela výjimečně, což považuji za velký úspěch,“ říká předseda družstva ing. Klejch. Národní komise složená ze zástupců vyhlášovatelů a organizátorů soutěže či manažerů oceněných v předchozích ročnících hodno-tila nominované kandidáty nejen z pohledu ekono-mické úspěšnosti firem, ale důležité byly i osobní kvality a schopnosti. „Komise posuzovala výsledky ZD Dolní Újezd a ty porovnávala v širším pohledu. Samo-

zřejmě, že kromě ekonomických parametrů jako je hospodářský výsledek nebo produktivi-ta či růst a rozvoj družstva se hodnotila i soci-ální stránka jako péče o zaměstnance a zaměstnanost, ale i vyznání firmy pro region nebo poskytování služeb,“ vysvětluje ing. Klejch a dodává: „Hodnocen byl i můj

osobní přínos na rozvoji a úspěšnosti družstva. Musím se pochlubit, že se nám mimo jiné podařilo velice dobře zvládnout program nepotravinářského využití zemědělské produkce a hlavně vytvořit tým zkušených vedoucích pracovníků. Ovšem za oceněním stojí šikov-nost a pracovitost lidí v celém družstvu. Ocenění jsem obdržel také jejich zásluhou.“

V soutěži Manažer roku jsou oceňovány osobnosti, které svým osobním přínosem výrazně napomohly k úspěchu své firmy a k rozvoji odvětví, v němž půso-bí. V rámci prestižní soutěže bylo letos vyhodnoceno 22 manažerů odvětví ve 22 kategoriích. Komise vybí-rala ze 70 finalistů.

- red-, foto materiály MSF

**Pobočka Litomyšl,
Smetanovo nám 58
Tel. 603 115 452; 603 842 551**

Stavební parcely v Benátkách

Sleva až o 70 000 Kč

3 stavební parcely se sítěmi

přivedenými k pozemku.

Velikost 718, 713 a 670 m²

Ceny od 687 000,- Kč

Zprostředkováváme výstavbu
levných montovaných domů

Byty v Litomyšli:

Nádherný byt 3+1 + pracovna

Velikost 116 m², os. vlastnictví

Kuchyň se spízkou, předstíh se šatnou,

obývací pokoj s výhledem na zámek

cena 2 540 000,- Kč

2+1, přestavěný na 3+1

s garáží na dálkové ovládání

Velikost 64 m². Byt nabízí majitel

s veškerým vybavením

cena 1 980 000,- Kč

Byt 2+1 s garáží

56 m², 2 patrový cihlový dům

Byt je před rekonstrukcí

Cena 1 600 000,- Kč

Terapie přírodní cestou

Terapie přírodní cestou – okamžitá úleva od bolesti na Vašem těle, ošet-ření léčivou energií, vyrovnaní hla-din energií, jin a jang /jinové i jangové orgány/. Mezi jinové patří meridián plic, srdce, krevní oběh, slezina a slinivka, ledviny a játra. Janové meridiány žaludek, žlučník, tenké a tlusté střevo, močový měchýř, trojitý ohříváč.

Vyrovnaní meridiánu počítá i řídící-ho meridiánu. Meridiány jsou dráhy v těle, které rozvádí životní energii do orgánů, pokud je některá dráha meridiánu nevyrovnaná a tudíž neproudí energie uvnitř těla tak jak má a někde jí je přebytek, nebo úbytek potom orgán degeneruje /bolesti/ a začíná nemoc v těle. Toto léčení uleví člověku při jakémkoliv bolesti zad, hlavy /migrény/, sedací nervy, záněty v těle, virov-á a chřipková onemocnění, srdeční problémy je

zaměřena na fyzické tělo a úlevu od bolesti tak, že se najde příčina a ta se odstraní. Rozproudí se v těle životní energie a následně probíhají léčebné procesy. Okamžitá úleva od bolesti. Léčení je možno provést na dálku, ale preferuji spíše osobní kontakt. Nutno objednat dopředu telefonicky nebo emailem. Vyrovná-ní metabolické poruchy organismu. Poradenství v regulaci váhy směrem dolů i nahoru. Sestavování jídelníč-ku pro redukční výživu, sportovní výživu, dětskou výživu. Jídelníčky sestavuji z klasických potravin nebo nutriční výživy, jak komu to vyhovuje. Doporučení i doplňku co se týká bylin na určitý problém či prevenci.

Markéta Šimáková, výklad tarotu,
www.reiki-srt.com, tel. 722 926 684, 731 476 943,
simackova@unet.cz

PLACENÁ INZERCE

**Do herny v Litomyšli
přijmeme na HPP**

**• pokladní/ho
• provozní/ho**

**Příjemné pracovní prostředí
Dobré platové podmínky
Tel.: 603 107 692**

Kalendárium Litomyšle červen 2009

150 let - 22. 6. 1859 se narodil v Litomyšli **Jan ŽEBRO**, překladatel a organizátor české skupiny v Lipsku kam emigroval.

145 let - 11. 6. 1864 se narodil v Kouřimi **František JAKUBÍČEK**, zakladatel známého zahradnictví za Smetanovým domem. Byl také odborným učitelem na hospodářské škole a činným Sokolem.

135 let - 4. 6. 1874 se narodil v Litomyšli **Antonín CÍSAŘ**, majitel hostince „Na růžku“ (zbourán při výstavbě světelné křižovatky). Byl také předsedou Občanské záložny v Litomyšli.

125 let - 5. 6. 1884 se narodil v Litomyšli **Viktor NEJEDLÝ**, herec, dramatik, člen Městských divadel v Praze. Byl synem litomyšlského učitele Romana Nejedlyho.

115 let - 1. 6. 1894 se narodil v Litomyšli **Ladislav VACH**, obchodník. Výborný divadelní ochotník, Sokol a také člen loutkového divadla.

110 let - 16. 6. 1899 se narodil **Vladimír KOSIL**, rektor Vysoké školy zemědělské v Praze. Autor mnoha odborných knih půdoznalectví ve východních Čechách a na Litomyšlsku. Je pochován na městském hřbitově.

105 let - 24. 6. 1904 se narodil **Jan Matoušek**, hospodářský pracovník technické správy města. Byl nadšeným fotoamatérem a filmařem. Zaznamenal na snímcích kulturní i stavební život města.

90 let - 11. 6. 1919 zemřel v Potštejně nad Orlicí **Adolf LIEBSCHER**, malíř a ilustrátor. Město Litomyšl a jeho okolí zobrazil v řadě knih.

75 let - 26. 6. 1934 zemřel **Adolf KAŠPAR**, malíř a ilustrátor. Jeho kresby doprovázejí spisy Boženy Němcové, Aloise Jiráska a dalších spisovatelů.

20 let - 14. 6. 1989 zemřel **Václav KUBEC**, vojenský letec a spisovatel knih, zejména o pilotech z II. světové války.

10 let - 23. 6. 1999 zemřel v Litomyšli **František JIŘÍČEK**, učitel hudby na základní umělecké škole, činný hudebník a básník.

140 let - V litomyšlské části Zahrád (v tak zvaném okresním domě - dnes ordinace zdravotní služby) byla umístěna v roce 1869 **první telegrafní stanice** v Litomyšli.

130 let - Téměř do konce roku 1879 bydlel spisovatel **Alois Jirásek a profesor gymnázia na náměstí v domě čp. 112** (budova dnešní spořitelny). Zde napsal Filosovskou historii, Na dvoře vévodském a další. Koncem roku se oženil a přestěhoval se do vedlejšího domu čp. 111.

80 let - Regionální časopis pro Litomyšl, Políčku a Vysoké Mýto „**Od Trstěnické stezky**“ v roce 1929 již vycházel pod ročníkovým označením VIII - IX (začátek ročníku byl vždy od září toho roku). Vedoucím redakčního sboru byl v tomto období okresní školní inspektor J. A. Kupka, redaktorem byl Jaroslav Caska, odborný učitel z Litomyšle.

Připravuje Miroslav Škrdla

Poděkování a vzpomínky

■ Jsme pravidelnými zákazníky v kavárně v Klášterních zahradách. Po seznámení s tamními servírkami a jejich způsobem obsluhy bych ráda vyjádřila, jménem celé naší rodiny, velké DÍKY za pohotovost servírek, diplomatické vystupování a eleganci při servírování objednávek. Zejména pak p. Šimkové a p. Velecké, kterým bych tímto chtěla složit poklonu za to, jak zvládají stále plně obsazenou terasu, a ještě se usmívají. Děkuji. *Bc. Anna Zapletalová*

■ Rád bych vzpomněl nedožitých 78 let mé drahé maminky Jindřišky Hrubé - Galatikové. Prosím, kdo jste ji znali, vzpomeňte se mnou. Moc mi chybí.

syn Jára Stratílek

**další vysílací
internetu**

pro Říkovice

tel. 461 613 161 • WWW.BEZDRAT.NET

FORTECH

Nové knižní tituly v Městské knihovně

Příbiský - Valdštejn a Eleonora, Falconer - Ostrovy přízraků, Swarup - Milionář z chatrče, Lange-Müller - Zlé ovce, Rollins - Fantom hlubin, Yates - Nouzový východ, Lustig - Zsvěcení, Chopinův rukopis, Christie - Poirotova pátrání, Chadwick - Šarlatový lev, Frýdlová - Ženy odjinud, Pratchett - Na nepříteli, Pratchett - Na cestu, Francis - Talár a dres, Ffordie Katie - Cesta za láskou, Smith Tom - Dítě číslo 44, Třetí vražda odpadá..., Ott Eva - Stavíme z kamene a ze..., Anglická konverzace,

Jašová Jana - Jak přežít soužití s..., Štanclová - Šimonovy pracovní listy, Pilařová - Šimonovy pracovní listy, Filip - Potomci slavných žijí, Zell Mo - Škola kreslení a..., Agnel Aimé - Jung, Vergely - Velké filozofické otázky, Koně, Angličtina pro každý den, Hylmar - Programování pro úplné..., Poslušná - Nejčastější chyby v..., Tošnerová - Jak si vychutnat..., Sivková - Chcete se dostat na...

Koncerty komorní hudby

Koncerty v rámci Setkání přátel komorní hudby a interpretačních kurzů Litomyšl 2009:

• Út 7.7. - Magdalena Bílková - Tůmová - flétna, flétnový soubor Magistři. Na programu: Vodňanský, Berkovec, Rejcha, Smetana, Dvořák, Blatný • 19.30
• St 8.7. - Petr Ries (kontrabas) a Martin Fila (klavír). Na programu: Beethoven, Mozart, Glier. • 19.30
• Čt 9.7. - Evžen Rattay (violoncello), Ludmila Čermáková (klavír) a spoluúčinkuje Magdalena Bílková - Tůmová. Na programu: Bach, Martinů, Franck. • 19.30
• Pá 10.7. - Leoš Čepický (housele) a Hana Forsterová (klavír). Na programu: Mozart, Fišer, Ravel, Dvořák, Čajkovský. • 19.30

• So 11.7. - Čeněk Pavlík (housele) a Hana Forsterová (klavír). Na programu: Bach, Beethoven. • 19.30
• Ne 12.7. - Ivan Štraus (housele, viola), Michaela Štrausová (housele), Václav Mácha (klavír). Na programu: Mozart, Schubert, Martinů, Stravinskij. • 19.30
• Po 13.7. - Jiří Holeňa (klavír) a Vojtěch Vojtěch (klavír). Na programu: Fibich, Ravel, Dvořák. • 19.30
• Út 14.7. - Závěrečný koncert účastníků • 19.30
• St 15.7. - Hu - Hu večer (Humor v hudbě) • 19.30
Koncert 7.7. se koná v kostele Povýšení sv. Kříže, všechny ostatní se uskuteční v kongresovém sále na zámku, vstupné dobrovolné.
• více na www.chs-pratele.ic.cz

Občanská poradna proší občany o pomoc

Od roku 1999 poskytujeme v občanské poradně ve městě Litomyšli své služby lidem v obtížných situacích. Dosavadní pronajaté prostory v suterénu Lidového domu, které dosud využíváme, budou nyní sloužit k jiným sociálním účelům. Město Litomyšl poskytlo poradně náhradou prostory v prvním poschodí domu v Ropkově ulici. A sem směřuje prosba Oblastní charity Políčka, která občanskou poradnu provozuje.

Do současnosti jsme totiž mohli s laskavým svolením pronajimatele využívat vnitřního zařízení kanceláře v Lidovém domě. Nyní tuto možnost nemáme. Tentokrát se tedy role obrací a jsme to my, kdo se obrací na občany Litomyšle a okolí s prosbou o bezplatnou pomoc. Potřebovali bychom pro zařízení nových poradenských prostor starší nábytek, který třeba někomu doma i překáží, ale veřejnosti v poradně může ještě dobře posloužit. Upřednostnili bychom z vaší nabídky kulatý nízký stůl s křesly, psací stůl,

skříň, police a podobně. Pokud takový nábytek u vás doma nepotřebujete, stojí a rozhodnete se ho naší neziskové organizaci darovat - kontaktujte nás, prosím, na čísle telefonu 461 723 758 nebo 731 598 812. Děkuje všem, kteří budou o této alternativě jenom chvíli přemýšlet.

Pro informaci čtenářů - občanská poradna poskytuje rady, informace a pomoc všem, kteří se na ni obrátí. Poskytuje odborné sociální poradenství přispívající k řešení nepříznivých sociálních situací lidí a usiluje o to, aby občané netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností vyjádřit své potřeby či oprávněné zájmy. Pracujeme pro veřejnost bezplatně, diskretně, nestranně a nezávisle. Naše poradna je součástí sítě Asociace občanských poraden v České republice. Děkuje za pochopení a ochotu nám pomoci a přejeme vám všem pěkné jarní dny.

Za občanskou poradnu Bc. Jana Flídrová

Neumíme správně žádat - nechováme se s respektem a nejsme respektováni

Prostory internátu litomyšlské nemocnice hostí celou řadu zajímavých seminářů určených školským pracovníkům, ale i zájemcům z řad široké veřejnosti. Dvoudenní kurz s názvem Respektovat a být respektován konaný 28. - 29. dubna seznamoval účastníky s tématem Oprávněných požadavků. Tedy s tím, jak mluvit s dětmi či dospělými, když po nich oprávněně něco chceme.

Zkušené lektorky Společnosti pro mozgově kompatibilní vzdělávání PhDr. Dobromila Nevolová, a PhDr. Jana Nováčková CSc. v Litomyšli nepřednášely poprvé. „Před rokem jsme se učili tzv. Empatickou reakci. Dnes jsme zvolily téma oprávněných požadavků a to, jak reagovat na emoce druhých,“ říká Jana Nováčková a Dobromila Nevolová dodává: „Respektovat a být respektován je název celého cyklu seminářů a také název naší knížky, která poprvé vyšla v roce 2005.“ Lektorky účastnicím, protože nebyl přítomný žádný muž, vysvětlily, proč se děti a dospělí bouří proti sdělovaným požadavkům. Vysvětlení bylo jednoduché: „Nebouří se proti tomu, co po nich chceme, ale jakým způsobem to chceme. Děti jdou často do vzdoru, křiku nebo pláče jenom proto, jakým způsobem jim požadavek sdělujeme,“ popisuje Nováčková. V semináři potom popsaly a rozebraly neefektivní styly jako jsou vyčítání, příkazy, srovnávání nebo překvapivě i pokyny. Samozřejmě nabídly i vhodné alternativy. „Efektivní styl je popis situace místo výčitek,“ říká Nováčková a Nevolová upřesňuje: „Je důležité informovat o smyslu požadavků. Proč se to má dělat, jak se to může dělat, dávat na výběr. Efektivní způsoby komunikace ve své podstatě znamenají chovat se k druhému s respektem. I k dětem, protože děti jsou také lidské bytosti.“ Slova lektorek potvrzuje Mirka Jirečková, výchovná poradkyně ze II. základní školy

PhDr. Jana Nováčková CSc. (vlevo) a PhDr. Dobromila Nevolová na semináři o respektu.

U Školek v Litomyšli: „Na všech základních školách je poslední dobou důležitý vztah mezi dětmi. My s tím často zápasíme. Děti neumějí komunikovat a my zjišťujeme, že my také ne. Mnohdy dobře míněná slova jsou dětmi vnímána jinak a tady jsem zjistila proč.“ Být respektován, pak podle přednášejících znamená, ovládat vhodné dovednosti k tomu, abychom správně sdělovali co čekáme, co bychom si přáli, co chceme či vidíme jako správné. „Samozřejmostí je také vyjádření nelibosti. Vadí mi..., Zlobí mě... jsou způsoby vyjádření tzv. Já výroky. Jde o velmi silnou komunikační dovednost, která je však velmi účinná,“ sděluje Nevolová. Podle jejich slov jde o základ toho, aby děti uměly řešit konflikty mezi sebou mírovou cestou. „Jde o to, vést děti k větší samostatnosti. Když za ně budou konflikty řešit dospělí, tak to vede k neustálému žalování. Děti se nenaučí reagovat, pokud jim někdo ubližuje nebo dělá něco, co se jim nelíbí,“ vysvětluje

Nováčková a dodává: „Je přece báječné, když se děti vyjádří takto, než aby uhodily. Takové věci by škola měla učit. Pro život je to velice důležité, daleko důležitější než znát pravé a levé přítoky Amazonky.“

Informace důležité pro svou práci si vylechly především učitelky mateřských škol a učitelky prvního a druhého stupně. „Myslím si, že by tímto seminářem měl projít každý pedagog, protože zjišťuji, že i když mám dlouholetou praxi u dětí v mateřské škole, tak přece jenom budu po tomto kurzu určité věci řešit jinak,“ dělí se se svými dojmy Jana Sládková z I. mateřské školy v Litomyšli. Ovšem jak prý potvrzuje absolventi kurzů, principy dobré komunikace jsou použitelné stejně tak na děti ve třídě jako na manžely či manželky.

Lektorky původně začínaly zhruba před 15 lety vlastními kurzy o komunikaci. „Postupně se témata nabalovala, jak jsme se setkávaly s lidmi. Zahrnovaly jsme to do kurzů a nakonec vznikla kniha. Ovšem od té doby jsme se posunuly zase dále,“ sděluje Nevolová. Ve svém „repertoáru“ mají témata základní abecedy komunikace, Jak vytvářet pravidla s dětmi, Metodu komunitního kruhu, Sebeúctu nebo téma Rizika testů. „Možná právě s tématy z oblasti motivace (testy a odměny) bychom mohly zase přijet do Litomyšle,“ říká dále Nevolová.

„Byla bych šťastná, kdyby se podařilo, aby si přednášku mohli vylechnout všichni moji kolegové, například v přípravném týdnu v srpnu, aby to nebyla ztráta ve školním roce,“ sdělila Mirka Jirečková.

Text a foto Jana Bisová

První český rekord informačních center

V Poličce se ve dnech 21. - 22. května sešli k besedě pracovníci informačních center (IC) z celé České republiky (ČR). Po jednání členského fóra Asociace turistických informačních center ČR v Tylově domě se všichni přesunuli na Palackého náměstí k pokusu o 1. český rekord informačních center.

Rekord padl! Pracovníkům informačních center se podařilo ve čtvrtek v podvečer sestavit největší logo bílého „i“ v zeleném poli. Rekordní logo vytvořilo 72 zaměstnanců IC se 112 deštníků o průměru 130 cm. Logo tak zakrylo plochu 16,5 x 9 metrů (148,5 m²). Současně byl zaznamenán také největší počet pracovníků IC na jednom místě.

Rekord byl zaznamenán agenturou Dobrý den z Pelhřimova, která bedlivě sledovala celý pokus.

Mgr. Jan Matouš, Sekretariát A.T.I.C. ČR, foto Deník

K rekordu přispěli svou účastí i pracovníci litomyšlského IC.

Aplaus pro Rettigovou

„Dej libru tlučeneho prosátého cukru na hladkou mísu, vraz do něj 32 žloutků, tři to něco přes čtvrt hodiny, dej k tomu čtyři čtvrté libry dobře utřených strouhaných neloupaných sladkých mandlí...“ Tak začíná jeden z receptů známé české kuchařky Magdaleny Dobromily Rettigové. Pokrmy libé chuti i vůni podle jejich osvědčených receptů, které sepsala v Domácí kuchaře, bylo možné ochutnat posledních 14 květnových dní v Hotelu Aplaus.

„Litomyšl slaví 750 let od povýšení na město a i my jsme chtěli přispět nějakou akcí. Řekli jsme si tedy, že bychom mohli prezentovat recepty podle Rettigové, která vařila z čerstvých a místních surovin. Tedy žádní lososi z tisíce kilometrů, ale naše suroviny, naše zelenina apod.,“ vysvětluje zrod celého podniku ředitelka Hotelu Aplaus Markéta Prokešová.

Tradiční speciality jako osmažený kapr s kyselým salátem a brambory, nadívání holuby se zašfouchaným bramborem nebo telecí paprička s nakypřeným knedlíkem a další jsou jen malým výčtem jídel připravených v rámci akce Aplaus pro Rettigovou. Sama hospodyňka

Přišla i sama Magdalena Dobromila.

Akce Aplaus pro Rettigovou začala 16. května veřejnou ochutnávkou.

by jistě uronila slzu dojetí, kdyby viděla, jak šikovně si kuchaři poradili s téměř 180 let starými recepty. Chtěli jsme se vrátit do doby, kdy zelenina musela být skutečně zelenina. Jde o pokrmy, které se dříve vařily úplně běžně,“ vysvětluje šéfkuchař Hotelu Aplaus František Václavek a Prokešová dodává: „Musím říct, že rauty, které se dnes připravují z různých luxusních surovin, jsou na přípravu náročnější než těchto 10 menů. Není to tisíckrát přezdobené, ale jídlo vypadá tak, jak má vypadat.“ Šlo tedy o poctivá česká jídla z čerstvých surovin.

Ovšem nejen pokrmy vzešly z pořádané akce. Hotel Aplaus se zapojil do sbírky na nový kostel Církve bratrské v Litomyšli. „Nechtěli jsme pouze oslavovat kulturního, ale přispět také k něčemu noblesnějšímu. Oslovovali jsme hosty, zda by nechtěli přispět na výstavbu kostela a vhodit něco do kasičky u vchodu,“ sděluje Prokešová.

Hotel Aplaus plánuje další akci v rámci oslav města. Zřejmě v říjnu se tedy můžeme těšit na další speciality.

Text a foto Jana Bisová

Čištění autointeriérů
mokrou i suchou cestou
tel. 731782532

Panenko v podobě vlastního dítěte

Netradiční výstava, která se v prostorách pedagogické školy uskutečnila počátkem uplynulého měsíce, potěšila všechny mladší i starší příznivce světa hraček. Iniciátorkou výstavy panenek a medvídků byla Jarmila Jašková, učitelka pedagogiky a psychologie VOŠP a SPgŠ Litomyšl. Sbírání panenek se věnuje již od dětství. V současné době vlastní na 150 exemplářů. „Začala jsem hracími panenkami a postupně se zaměřila na sběratelské,“ konstatuje Jarmila Jašková. „Za sběratelské panenky jsou považovány keramické, převáž-

ně německé výroby. Anglické jsou rovněž kvalitní, ale poměrně finančně náročné,“ vysvětluje sběratelka a dodává: „V současnosti směřuji k panenkám realistickým.“ Ty jsou skutečnými skvosty, neboť veškeré detaily odpovídají skutečnosti, včetně skutečných očních implantátů, detailů nehtů či vlasů z přírodních materiálů jako je mohér, ovčí vlna nebo lidské vlasy. Na zakázku lze nechat zhotovit například panenku dle fotografie vlastního dítěte. Takovému exponátu pochopitelně odpovídá i cena. „Nejnižší cena realistických panenek se pohybuje kolem 2500 korun a může dosáhnout řádově desetitisíců. To záleží na výrobcích, použitím materiálu nebo počtu vyrobených panenek,“ upřesňuje cenové relace Jarmila Jašková. To, že se sběratelství panenek věnuje právě tato pedagožka, není náhodné. Jednak se v rámci pedagogiky vyučuje o významu této hračky, nesporná je i její návaznost na oblast psychologie. „A pochopitelně nezanedbatelný význam má panenka i jako umělecké dílo,“ dodává sběratelka, která výstavu panenek a medvídků doprovodila zajímavým vyprávěním. Vystavené hračky medvídků pocházely ze sbírky dcery Jarmily Jaškové. I ta se tomuto koníčku věnuje od dětství a v současnosti vlastní na 137 exemplářů.

Text a foto Zuzana Fruniová

Děti se vyznají v právu lépe než leckterý dospělý

Jak si mám počínat při reklamaci zboží, jak se nenechat napálit při uzavírání „výhodné“ půjčky či co mi hrozí, když sousedovi „jenom“ postříkám sprejem zeď? To a spoustu dalších věcí se dozvědí děti na školách, na kterých učitelé pracují s metodikou Street Law, u nás známé pod názvem Právo pro každý den.

Ti, jež se v právu dobře orientují, se mohou každoročně zúčastnit soutěže v oblasti právního vědomí, která z této metodiky vychází. Oblastní kolo uspořádala komise prevence kriminality města Litomyšle 5. května v zámeckém pivovaru.

V soutěži osmi čtyřčlenných týmů osmých a devátých tříd základních škol z Litomyšle a okolí zvítězil tým Gymnázia A. Jiráka. Druhé místo obsadila ZŠ Cerekvice, třetí skončila ZŠ Zámecká z Litomyšle. Nejlepší družstva si od odborné poroty, vedené vedoucí obvodního oddělení Policie ČR npor. Mgr. Martinou Simonovou, převzala nejen hodnotné poukázky na nákup knih, ale i uznání za vynikající úroveň jejich odpovědí. Vítězné družstvo ve složení J. Vobejdová, M. Benešová, M. Večeřová a V. Kapoun úspěšně reprezentovalo Litomyšl v krajském kole soutěže 26. května v Hlinsku, kde ve vyrovnané konkurenci dvanácti týmů obsadili krásné třetí místo. Gratulace patří jistě i panu učiteli Karlu Štármánovi, který s metodikou Právo pro každý

V. Kapoun, J. Vobejdová, M. Večeřová a M. Benešová s pohárem za třetí místo v krajském kole soutěže Právo pro každý den pořádané v Hlinsku.

den již několik let pracuje a družstvo na soutěž výborně připravil.

Podpora zvyšování právního vědomí dětí a mládeže je jednou z priorit strategie prevence kriminality Pardubického kraje. V letošním roce se podpora kraje zaměřuje nejen na soutěž, ale hlavně na proškolení dalších lektorů, aby se projekt mohl rozšířit do dalších škol.

Text a foto Pavel Voříšek, koordinátor prevence kriminality

Prezentace projektu žáků ZŠ U Školek

Naše Základní škola U Školek se rozhodla, že také přispěje k oslavám výročí 750 let od povýšení Litomyšle na město a k myšlenkám Litomyšlané Litomyšlanům. Ve dnech 22. - 24. června se na škole uskuteční projekt, který je této události věnován. Zveme vás proto 24. června mezi 10.00 a 12.00 do zámeckých zahrad, kde se budete moci seznámit s výstupy prací jednotlivých žákovských skupin.

Každý měsíc se scházejí pracovní skupiny žáků se svými učiteli vždy na jednu vyučovací hodinu a plánovaly přesný obsah projektu. Cílem bylo najít zajímavé

téma, připravit rozvržení úkolů, kdo na nich bude pracovat atd. Zajímavostí celého projektu je, že probíhá v pracovních skupinách rozdělených „napříč školou“ tzn., že v každé skupině pracují žáci od těch nejmladších až po ty nejstarší.

A jaká témata vás mohou oslovit? Dětská hřiště v Litomyšli, Litomyšl za 750 let, Zámek v Litomyšli, Současné osobnosti našeho města, Tiskárna v Litomyšli v proměnách času, Zajímavé a památné stromy v Litomyšli, Ulice v Litomyšli, Kino v Litomyšli očima dětí, Sportoviště města Litomyšle, Kdo tu s námi všechno žije?, Hudba v Litomyšli v průběhu 750 let, Litomyšlská řemesla a řemeslníci, Litomyšlské pexeso, Turistický průvodce Litomyšlí, AZ kvíz o Litomyšli, Bedřich Smetana - litomyšlský rodák, Střední školy Litomyšle. Těšíme se na vaši návštěvu a předem za ni děkujeme.

Daniel Janata, ředitel ZŠ Litomyšl U Školek

Prodám byt 2+1, 56 m²,
Litomyšl, 17. listopadu. Tel.: 775 653 320

Společenská kronika

Slova moudrých: Hlouposti mohou být půvabné, hloupost nikdy. A. Moravia

V obřadní síni byly slavnostně přivítány děti:

Adam Severa, Tereza Filipová, Vojtěch Loskot, Andrea Horáková, Zuzana Baňouchová, Klára Queisel

Rodičům přejeme hodně radosti nad dětskými úsměvy.

Své významné životní jubileum v květnu oslavili někteří naši spoluobčané:

80 let - Zdeněk Hanus

85 let - Emilie Vytlačilová - Pazucha

91 let - Anna Medlíková

92 let - Anna Hrušková

96 let - Ladislav Hostovský - Nedošín

Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

V našem městě uzavřeli manželství:

Jiří Flidr, Horní Újezd - Marie Jiříčková, Litomyšl, Karel Vopařil, Litomyšl - Veronika Zelená, Březina, Pavel Hladík, Vendolí - Jitka Blahová, Vendolí, Vladimír Knížek, Vysoké Veselí - Monika Farkačová, Česká Třebová, Jana Zeman, Spojil - Iveta Blažejová, Litomyšl, Pavel Huňka, Brno - Michaela Faulhammerová, Litomyšl, Michal Šíma, Praha - Zdenka Nováčková, Dolní Újezd, Miloš Dřínovský, Lubná - Hana Jiráková, Lubná

Novomanželům přejeme hodně lásky k vytvoření krásného a šťastného domova.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

Janem Motáčkem (69 let), Jiřinou Müllerovou (87 let), Dagmar Balcarovou (54 let)

Vzpomínáme.

Věra Kučerová, SPOZ

Farma Drahoš, Dolní Újezd u Litomyšle

ZAHAJUJE SKLIZEŇ KVALITNÍCH JAHOD

od počátku června
každý den i víkendy
od 7 hod do 18 hod.
Samosběr 30 Kč,
trhané 40 Kč.

Tel. 461 631 320, 607 607 632,
604 357 992.

Billard Centrum Litomyšl

kulečnicková herna v Lidovém domě

Jsme tu pro vás:

Po - Čt:
17.00 - 24.00

Pá:
14.30 - 01.00

So, Ne:
14.00 - 01.00

**50%
sleva
v červnu
o víkendech,
v červenci
a srpnu
denně**

www.bclit.org

Vyprávění o litomyšlských domech – 30. část

seriál

Dům čp. 108 je jednopatrový se stavebním jádrem z roku 1531. Z původního stavu je zachován zadní trakt. Podloubí má charakter pozdně renesanční a fasáda je raně klasicistní. Velké úpravy domu pocházejí z let 1928, 1967 a 1981.

V roce 1526 byl majitelem domu Jan Křišťan. Tehdy to byl asi ještě objekt převážně dřevěný a zabíral parcelu domů čp. 108 a 109. Roku 1531 byl jeden dům prodán občanu Nikodémovi, který objekt celý přestavěl v dům kamenný. Na stavbě se podílel i kameník Blažek, který vlastnil sousední dům čp. 110. Z doby této přestavby se zachoval zbytek nadpraží renesančního portálu. Pravděpodobně je to práce mistra Blažka. Tento pozoruhodný pozůstatek kostkovské Litomyšle nese latinský nápis: *Impensis domus haec Nicodemi clarae (nitescit) vitiscit, quam caries turpem sordida reddiderat Anno domini 1531* (Tento dům, který zohyždila odporná zhouba skví se ve slávě nákladem Nikodémovým. Léta Páně 1531). Nadpraží pravouhlého pískovcového portálu, složené z římsy plošně profilované, pod níž je stočený provazec a řada konzolek na koncích s pseudoionskými hlavicemi, bylo odborně konzervováno roku 1967. Nadpraží zdobilo vchod do domu ještě při přestavbě roku 1886. Poté bylo zasazeno v přízemí chodby a odtud roku 1990 majitelem MUDr. Eliášem po souhlase s památkovou správou přeneseno do prodejny. V polovině 19. století byl dvojdům viditelně rozdělen i ve fasádě na dvě čísla popisná. Tehdy byl držitelem domu čp. 108 František Rybka, s jehož dcerou se oženil bohuňovský roďák, hrušovský mlynář a pozdější

Dům čp. 108

litomyšlský purkmistr Václav Faltis. Ten si zde otevřel hlavní sklad tabáku. Do Faltisovy rodiny docházel malíř Antonín Dvořák, aby zde vyučoval malířskému umění oba syny Václava Faltise, Viktora a Karla, ale též mladého Julia Mařáka, který byl kamarádem Faltisových synů. Faltisovu dceru Karolínu si vzal za ženu Theodor Tomášek, roďák z Bohdanče u Pardubic (nar. 1840). Karolína byla výbornou pianistkou a Tomášek pro ni složil skladbu, pojmenovanou německy *Vier Clavierstücke*, opus 6. Skladba byla vydána u Roberta Veita v Praze.

Tomášek v roce 1860 přijal místo kapelníka oostrotřelecké hudby v Litomyšli. O jeho hudební činnosti v Litomyšli přinesl podrobnou zprávu časopis *Hlas z Litomyšle*. Tomášek společně s Josefem Valouchem spolupodepsal známé provolání k občanům města ze dne 28. února 1862 o založení pěveckého spolku. Tomášek se stal jeho prvním sbormistrem a řídil první koncert na Karlově dne 4. května 1862, kdy se dávaly též dva mužské sbory složené Tomáškem *Nekvil Čechu a Lovecká*. Ještě téhož roku, 1. listopadu, přijal pěvecký spolek jméno Vlastimil. Theodor Tomášek Litomyšl brzo opustil pro výhodnější své uplatnění. Působil v Praze, v maďarské Veršici u Temešváru, ve Vídni a dvacet pět let jako dirigent lázeňského orchestru ve Františkových Lázních. Roku 1892 odešel do Petrohradu, kde se znamenitě uplatnil. Složil zde řadu orchestrálních skladeb. Působil zde i jako výborný houslista. Často zajížděl do Čech a trávil s rodinou letní pobyt u svého švagra JUDr. Viktora Faltise a poté u svého syna JUDr. Theodora Tomáška, advokáta v Kostelci nad Orlicí. Tady pobýval i po vypuknutí 1. světové války. Do Petrohradu se již neměl možnost vrátit. Pozbyl tam veškerý

svůj majetek. Dne 16. února 1922 ve věku osmdesáti dvou let zemřel v Kostelci nad Orlicí.

V tomto domě měl malý krámk vlastenec Václav Teplý, se kterým se radil i Karel Havlíček Borovský. Havlíček chtěl v litomyšlské tiskárně vydávat časopis *Slovan*.

Dne 4. února 1859 se zde narodil Viktor Kamil Jeřábek, spisovatel povídek z litomyšlského prostředí a románů z moravského venkova. Jeřábek byl synem tiskaře Augustovy tiskárny Josefa Jeřábka. Studoval na litomyšlské realce a na učitelském ústavu v Kutné Hoře. Byl prvním předsedou spolku Moravských spisovatelů (1912–1921). Roku 1926 odešel na odpočinek a žil střídavě v Brně a Litomyšli. V roce 1932 byl jmenován čestným občanem města Litomyšle. Za 2. světové války po těžkém náletu na Brno v roce 1944 se vrátil do rodného města. Jeho literární počátky vykazují vliv Aloise Jiráska. V jeho duchu psal litomyšlské maloměstské historie *Obrazy života*, *Bodří maloměstáci*, *Šťěstí domova*. K jeho nejlepším prózám patří obrazy z moravského venkova. Jeho syn Čestmír Jeřábek (naroz. 8. srpna 1893 v Litomyšli v čp. 45) byl rovněž spisovatelem. Dětství prožil v Prsticích u Brna. Čestmír studoval gymnázium v Brně a práva v Praze. Z jeho tvorby se k Litomyšli vztahuje román *Jitro se zpěvem* (naroz. Bedřicha Smetany) a *Odcházím, přijdu* (o posledním údobí života Boženy Němcové). Viktor Kamil Jeřábek zemřel v Litomyšli 16. dubna 1946. Na domě je orientační bronzová tabulka: *Zde se v r. 1859 narodil spisovatel Viktor Kamil Jeřábek (+1946)*.

Za první republiky byl dům ve vlastnictví Jana a Růženy Ledererových. Měli zde obchod s konfekcí. I oni byli v roce 1942 transportem odvezeni do Terezína a odtud 6. října 1944 do Osvětimi, kde oba zahynuli. U nich bydlela Hana Fleischerová z Dobrušky, která zde chodila do gymnázia v letech 1927–1935. I její mladší bratr Jan Jiří, naroz. 1922, navštěvoval litomyšlské gymnázium v letech 1936–1937. Hana se v Litomyšli roku 1941 vdala za Ladislava Švadlenku, úředníka spořitelny a v tomto domě spolu bydleli. Před pogromem na Židy se rozvedli a Hana musela 3. prosince 1942 odjet s ostatními do Terezína. Po válce se vrátila a koncem roku 1946 se znovu za Ladislava Švadlenku provdala. Jan Jiří Fleischer za války zahynul v koncentračním táboře.

Dům čp. 109 je jednopatrový a vykazuje gotický původ. Nejstarší je zadní trakt. Klenba loubí je pozdně renesanční. Místnost v mezipatře má ozdobný barokní štukový strop. Schodiště bylo upraveno v období klasicismu. Fasáda byla renovována v roce 1905. Velká oprava domu proběhla v letech 1976–1977, kdy v prvním poschodí byly upraveny výstavní místnosti propojené do čp. 110 – Matičkova galerie.

Kdysi byl dům čp. 109 spojen s vedlejším domem čp. 108. Rozdělení jej v roce 1531 ve dva domy řezník Křišťan. Jednu polovinu si nechal a druhou s čp. 109 prodal. Později byly opět oba domy spojeny. V roce 1845 oba domy vlastnil Václav Faltis. V revolučním roce 1848 byl nadporučíkem městské gardy a ve stáří šedesáti dvou let byl zvolen purkmistrem města. Podle Aloise Jiráska to byl vládny, elegantní muž s velkým knírem a velmi pohyblivý. Jeho synem byl krajinář Viktor Faltis, advokát a notář v Ústí nad Orlicí a poté v Kostelci nad Orlicí. Jeho vnuk MUDr. V. Albert, primář ve Zlíně, byl spoluzakladatelem Městské galerie v Litomyšli, založené 28. září 1926. Mnohé obrazy z jeho bohaté sbírky zdobí Městskou galerii Litomyšl.

Roku 1854 se stal majitelem rozděleného domu (zůstala ale krovová konstrukce nad oběma domy) vídeňský obchodník Rafael, jehož dceru si vzal za manželku Josef Žďárský, pozdější ředitel muzea, který zde měl od roku 1888 do roku 1923 hlavní sklad tabáku. Žďárský se sem přestěhoval z domu čp. 34.

Na domě, kde je dnes Faltisovo knihkupectví, je umístěna orientační bronzová tabulka, která se ale vztahuje k vedlejšímu domu *U Rytířů* s textem: *Vedlejší dům z 1. pol. 16. stol. - dílo kameníka Blažka - je vzácnou památkou českého renesančního umění. Byl nazván U Rytířů podle stejnojmenné novely Aloise Jiráska.*

Připravuje **Alena Randáková**

Zahradní grilování v Aplausu

Zveme Vás
na terasu
hotelu Aplaus
grilované speciality
saláty z čerstvé zeleniny
míchané nápoje

APLAUS
HOTEL
tel: 461 614 900

10% slevový kupón
na zahradní menu

Základní umělecká škola > tel. 461 612 628
Pá 12. 6. **DANIEL JUN (KLAVÍR)** - koncert posluchače Konzervatoře Kro-
mětíz - v sále školy.

Dům dětí a mládeže ☎ 461 615 270

každě Út od 17.30 Litomyšlská Stiga-liga
od 1. 6. **HRAVÁ VÝSTAVA VE SKLEPENÍ** – 750 let Litomyšl městem, ve spo-
dobu do 14. 6. lupráci s IQ Park Liberec (koná se ve sklepení Domova důchodců
Na Skalce) • Po - Pá 10.00 - 12.00, 14.00 - 16.00, Ne 14.00 - 16.00
So 20. 6. **LITOMYŠLSKÝ POHAR 2009 VE STIGA HOKEJI** - 6. kolo
14.00 Pořádá Stiga HC Benátky.
So 4. 7. **LITOMYŠLSKÝ POHAR 2009 VE STIGA HOKEJI** - 7. kolo
14.00 Pořádá Stiga HC Benátky. • www.litomysl.cz/ddm

Městská knihovna ☎ 461 612 068

V měsíci červnu zahajujeme čtenářskou soutěž „Po stopách
Jaroslava Foglara“ a výtvornou soutěž „Rychlé šipy věra
a dnes“. Z inspirace četbou vzniknou, jak doufáme, zajímavá
výtvarná a literární díla...
10. 6. **ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM** a vyhledávání na internetu -
školení, koná se v čítně a studovně • vždy od 9.30 a 13.00
So 4. 7. **PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE** - srdečně zveme rodiče
dopoledne a prarodiče

Akce v okolí Litomyšle

Pá 5. 6. **•ČESKÁ HOSPODA HRUŠOVÁ:**
S.P.S. + VISION DAYS (vstupné 90 Kč v předprodeji /120 Kč
na místě)
So 20. 6. **PONNY EXPRESS** - country, bluegrass (60 Kč)
So 27. 6. **THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE** (170 Kč / 220 Kč)
Pá 3. 7. **PUNK FLOID + CHLAPI Z PRÁCE S.R.O. + BENJAMING BAND**
(90 Kč / 120 Kč)
Ne 5. 7. - Začátky koncertů ve 20.00, otevřeno od 19.00, v případě
nepříznivé počasí se akce koná v Obecním domě, předprodej
v IC Litomyšl, více na www.ceskaohospoda.hrusova.cz.

•RUŽOVÝ PALOUBEK U ÚJEZDCE:
SLAVNOST NA RUŽOVÉM PALOUBKU - národopisná slavnost
k uctění Českých bratrů. Hlavní slovo přednese předseda senátu
MUDr. Přemysl Sobotka, dále farář Církve československé husit-
ské Mgr. Aleš Jaluška. V kulturním programu vystoupí Mužský
pěvecký sbor z Litomyšle a Orchester z Hradce Králové.
•AREÁL KOUPALIŠTĚ SEBRANICE:

So 20. 6. **1. SEBRANICKÁ NECKYÁDA** - soutěž ve 4 disciplínách o krás-
né ceny, bohaté občerstvení
12.00
So 27. 6. **•STÁJ PUCHER JANOV:**
10.30 Pucher a OSH Boneta - více na www.stajpucher.cz
od 3. 7. **•HLINENÁ DÍLNA ÚJEZDEC - VENKOVSKÝ ATELIER JANY**
do 12. 7. **KREJZOVÉ U RUŽOVÉHO PALOUBKU:**
LETNÍ HLINĚNÉ SETKÁNÍ NA ÚJEZDCI - Kurz probíhá
na akreditovaném pracovišti MŠMT. Lektorka: Jana Krejzová
a Alice Veitová - více na www.atelier-ujezdce.cz, tel.: Alice Veito-
vá 776 199 904.

Rodinné centrum ☎ 607 605 720

Programy „ 8. DEN (který schází nám :-)" a „Tátněk je IN“ jsou
v měsíci červnu zrušeny.

Út 9. 6. **HRAJEME SI S KNIŽKAMI:** „Kdo pomůže lišákovi?“ - čtení +
10.00 kartáčkování
St 10. 6. **VYMĚNA RECEPTŮ** – co s sebou k jídlu do batohu na výlet • 9.00
- 12.00

So 13. 6. **PŘÍHODY VČELÍCH MEDVÍDKŮ** (koná se v zámeckém divadelku)
16.00 Pohádku pro děti uvádí Divadlo Věž Brno. Po představení
proběhne výstava Obrázků z pohádek, které děti
namalovaly. Vstupné: 10 Kč (předprodej v RC Litomyšl)

So 13. 6. **SLAVNOSTNÍ VERNISÁŽ DĚTSKÝCH OBRÁZKŮ** k cyklu „Pojděte
s námi za pohádkou“ - koná se v zámeckém IC
„POJĎTE SI HRÁT DO MUZEÁ“ - hrací dopoledne v Regionálním
muzeu. Hráť si budeme ve výstavách Něco pro kluky - Auta
a autíčka a Něco pro holky - Panny a panenky.

St 17. 6. **VALNÁ HROMADA** • 17.00
Út 23. 6. **HRAJEME SI S KNIŽKAMI:** „Jak pesek s kočičkou vařili dort -
10.00 čtení + výroba a zdobení (nejedlého) dortu.
Út 23. 6. **BUDULINEK** - divadelní představení žáků ZUŠ B. Smetany
15.30 Litomyšl

St 24. 6. **PIKNIK V KLÁŠTERNÍCH ZAHRADÁCH** • 9.30 - 12.00
Čt 26. 6. **ROZLOUČENÍ PŘED PRÁZDNINAMI** • 9.00
St 1. 7. **JEDEME NA BORŮVKY**
St 8. 7. **ZAHRADNÍ PARTY** • 9.30 - 12.00
Pravidelný program Rodinného centra končí 26. června 2009,
přes prázdniny probíhá projekt „ Křížem krázem prázdninami“ .
• Více na www.rc.litomysl.cz

Čajovna V Muzeu ☎ 604 737 483

Čt 11. 6. **MANTRY A BHADŽANY** - přijďte si zazpívat a ulevit své duši •
18.00
Út 16. 6. **ASTROLOGICKÉ SETKÁNÍ S JANEM KORÁLEM** - přednáška •
18.00
St 24. 6. **ČAJ NA STOJÁKA** - one man show, neuvěřitelná směs gagů, vtípů,
překrůků a převleků a neuvěřitelných historek. Host: Enfant Elefant
a hosté... • 19.00

Restaurace Veselka ☎ tel. 776 887 719

Pá 5. 6. **TVARŮŽKOVÉ HODY** - speciality studené i teplé kuchyně
So 6. 6. z olomouckých tvarůžků
Ne 7. 6. **DĚTSKÝ DEN NA VESELCE** (sál) - druhý ročník zábavného
14.00 dopoledne pro děti i dospělé

Dům Naděje ☎ 461 618 305

Pravidelný týdenní program od 8. 9. 2008:
Úterý 16.00 - 18.00 Nizkoprahový klub Velryba - volnočasové aktivity pro děti
ve věku 6-10 let, zdarma
Středa 8.00 - 12.00 Hlídnání dětí - 2-4 leté děti, poplatek 50 Kč
16.00 - 18.00 Nizkoprahový klub Velryba - volnočasové aktivity pro děti ve
věku 11-15 let, zdarma
pátek 16.00 - 18.00 Klub pro mládež ve věku 14-17 let, zdarma

LIFE

MĚSTO LITOMYŠL

kalendář akcí

ČERVEN 2009

Informační centrum otevřeno:

Po - Pá 9.00 - 19.00 • So - Ne 9.00 - 15.00

IC na zámku otevřeno:

Po - Ne 9.00 - 17.00

Během Festivalu Smetanova Litomyšl 2009 prodloužená
otevírací doba obou IC.

NABÍDKA INFOCENTRA

Předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce v síti
Ticket Art, Ticketpro, Ticketstream, Ticketportal a
Vstupenky.cz.

Prodej mezinárodních autobusových jízdenek

STUDENT AGENCY a rezervace letenek.

Internet pro veřejnost, kopírování.

V PRODEJI: Víno s motivem Litomyšle, knihy a průvodce o
Litomyšli, mapy, trička, DVD, CD, hrnčky, suvenýry...

NOVÉ V PRODEJI:

DVD ŠUMNÁ MĚSTA Východní Čechy a Vysočina

Informační centrum, Smetanovo nám. 72, Litomyšl

tel.: 461 612 161, e-mail: ic@litomysl.cz

aktuální info o akcích na www.litomysl.cz

Příspěvky do kalendáře akcí odevzdávejte prosím v IC do 20. dne v měsíci. Abyste nepřišli o prezentaci akce pořádané na přelomu
měsíce, jsou v KA zveřejňovány pozvánky s přesahem až 7 dní.
Úplné informace včetně akcí, jejichž termín je znám dlouho
dopředu na www.litomysl.cz.

Kino SOKOL ☛ 461 612 505

Začátky představení vždy v 19.30 hodin (pokud není uvedeno jinak)

předprodej vstupenek v IC Litomyšl, tel. 461 612 161

Čt 4.6. **X-MEN ORIGINS: WOLVERINE** • Film USA. Zatímco tři předchozí filmy byly zasaženy do ne příliš vzdálené budoucnosti, hlavní část nového příběhu se odehrává v 70. letech minulého století.

Hrají: Hugh Jackman, Ryan Reynolds aj. Režie: Gavin Hood, T., 110 min., vstupné 70 Kč

Ne 7.6. **POCHVÝV** • Film USA. Meryl Streep, Philip Seymour Hoffman v dramatu režiséra Johna Patricka Shanleyho – 5 oscarových nominací. T., 105 min., vstupné 70 Kč • od 12 let

Út 9.6. **PROMĚNÝ** • Film Itálie/ČR. Čtyři lidé, kteří spolu nemají nic společného. Čtyři osudy, které jsou svedeny dohromady. Čtyři životy, které se mají změnit. Hrají: Dita Zahranská, Jan Zadrážil, Petr Jeništa aj. Režie: Tomáš Rehořek, 80 min., vstupné 65 Kč • od 12 let

Čt 11.6. **AŽ TAK MOC TĚ NEŽERE** • Film USA. Jste vyjímkou nebo pravidlem? Hrají: Ben Affleck, Jennifer Aniston, Drew Barrymore aj. Režie: Ken Kwapis, T., 130 min., vstupné 65 Kč • od 12 let

Ne 14.6. **GRAN TORINO** • Film USA. I mezi cizími můžeme objevit své lepší já... Hrají: Clint Eastwood, Bee Vang, Ahney Her aj. Režie: Clint Eastwood, T., 115 min., vstupné 65 Kč • od 12 let

Út 16.6. **KRAVAVÝ VALENTÝN** • Film USA. Jízda do pekla právě začíná. Vojně pokračování hororu z roku 1981. Hrají: Jensen Ackles, Jaime King, Kerr Smith aj. Režie: Patrick Lussier, 100 min., vstupné 70 Kč • od 18 let

Čt 18.6. **PÁTEK TRINÁCTÉHO** • Film USA. Vítejte v Crystal Lake. Hrají: Jared Padalecki, Danielle Panabaker aj. Režie: Marcus Nispel, T., 100 min., vstupné 60 Kč • od 15 let

Ne 21.6. **BAJEČNÝ SVĚT SHOPAHOLOKŮ** • Film USA. Nová práce? Snad... Nový přítel? Možná... Nová kabelka? Absolutně!!! Hrají: Isla Fisher, Hugh Dancy, Joan Cusack, John Goodman aj. Režie: P. J. Hogan, T., 105 min., vstupné 70 Kč

Út 23.6. **ANDELE A DÉMONI** • Film USA. Od autora šifry mistra Leonarda. Hrají: Tom Hanks, Ewan McGregor, Ayelet Zurer aj. Režie: Ron Howard

Čt 25.6. **REŽIE**: Ron Howard

Pá 26.6. T., 140 min., vstupné 75 Kč • od 12 let

Ne 28.6. **OBČAN HAVEL PŘIKLUJUE** • Film ČR. Tvůrci dokumentu Občan

Havel přikluluje Jan a Adam Novákoví se vracejí do minulosti, aby ilustrovali, jak vznikla slavná hra Audience. Hrají: Václav Havel, Pavel Landovsky, Jiřina Bohdalová aj. Scénář a režie: Jan a Adam Novákoví, 75 min., vstupné 65 Kč

Út 30.6. **POSLEDNÍ DŮM NALEVO** • Film USA. Co byste udělali člověku, který ublížil vašim nejbližším? Hrají: Tony Goldwyn, Monica Potter, Sara Paxton aj. Režie: Dennis Iliadis, T., 110 min., vstupné 60 Kč • od 15 let

Lidový dům ☛ 461 619 183

So 6.6. **MINIFEST** - festival litomyšlských hudebních skupin. Vystoupí: Blábovy stromy, Washington DC, Rultus, Psiskapsy, Pendl, Sunset BLYD. Vstup zdarma. Koná se před Lidovým domem. Pořádá BIL-lard centrum Litomyšl. V případě nepříznivé počasí se koná na sále

v Lidovém domě. Vstupné 50 Kč.

Ne 21.6. **TŘENOVÉ ODPOLEDNÍ ČAJE PRO DŘÍVE NAROZENÉ** - k tanci a poslechu hraje Malý tanecní orchestr z České Třebové • 14.00 - 18.00

Music Club Kotelna ☛ 461 615 297

Začátky vždy ve 20.00 - není-li uvedeno jinak

Pá 5.6. ROCKOTEKA - dj wolf

St 10.6. Dance Party - vstup zdarma!

Pá 12.6. MUSIC PARTY - dj mosquito

St 17.6. Dance Party - vstup zdarma!

Pá 19.6. ROCK & POP PARTY - dj milhaus

So 20.6. DISKOTÉKA 70.-90. let - dj alík

St 24.6. Dance Party - vstup zdarma!

Pá 26.6. MUSIC PARTY - dj bear

Smetanův dům ☛ 461 613 239

☛ *Předprodej vstupenek v IC Litomyšl, tel. 461 612 161*

Čt 11.6. **TRADIČNÍ TANEČNÍ AKADEMIE ZUŠ LITOMYŠL** - Pořádá ZUŠ Litomyšl. • 17.00

So 13.6. Aleš Břežina / Jiří Nekvasil: **ZÍTRA SE BUDE...** - opera - proces. Soudní řízení s JUD. Mladou Horákovou - provedení v autentickém místě, kde se v roce 1950 konal proces se skupinou Striteský a spol. Účinkují: Soňa Červená, Jan Mikulášek, Křehlav dětský sbor a Orchester Národního divadla Praha. Vstupné: 200, 250 a 300 Kč. V rámci Smetanovy litomyšlské 2009.

Út 16.6. Václav Trojan: **BROUCEČI** a Jiří Tmíl: **KOCOUR V BOTÁCH** - dvě operní aktovky pro nejmenší posluchače. Účinkují: Instrumentální soubor a Křehlav dětský sbor. Vstupné: 100 Kč pro děti a studenty, 200 Kč ostatní. Pořád v rámci Smetanovy Litomyšlské 2009.

St 17.6. **ČESNÉ NEBE** - zcela nové dítko z pera Místra. Uvádí: Divadlo Jáchyma Průmyšla. Pořád v rámci Smetanovy Litomyšlské 2009.

So 20.6. **HOMMAGE A MARTINŮ** - koncert vynikajícího komorního souboru. Účinkují: Křehlav kvarteto Bohuslava Martinů, Bohuslav Matoušek, Pavel Peřina, Miroslav Petráš, Emil Leichner. Vstupné: 100, 150 a 200 Kč. Pořád v rámci Smetanovy Litomyšlské 2009.

St 17.6. **STŘEDA HUDBY VÁM TŘEBÁ: XIL T (LITOMYŠL)** - středeční posezení s hudbou na přírodním parketu u Smetanova domu, vstup volný. V případě nepříznivého počasí se akce nekoná.

Zámek ☛ 461 615 067

Ne 7.6. **MYŠI PATŘÍ DO NEBE** - pohádku pro děti uvádí divadelní soubor Všichni v lese, ve spolupráci s Dramatickou školkou Svrlávy a VOŠP a SPgŠ Litomyšl (koná se v zámeckém divadelku)

So 13.6. **PŘÍHODY VCELCÍH MEDVÍDKŮ** (koná se v zámeckém divadelku). Pohádku pro děti uvádí Divadlo Věž Brno. (Po představení proběhne vernisáž výstavy Obrázků z pohádek, které děti namalovaly - viz. program KC Litomyšl). Vstupné: 10 Kč (předprodej v KC Litomyšl). Pořádá RC Litomyšl.

Galerie Sofia - Hotel Sofia ☛ 461 613 191

od 8.3. **ARNOLD BARTŮNEK: FIGURÁLNÍ KRESBY** - výstava akademického sochaře • otevřeno denně

do 7.6. **VERNISÁŽ VÝSTAVY JIRÍ ŠIMEK: OBRAZY, SOCHY, LOUTKY**

6.-6. výstava potrvá od 7.6. do 30.9. • otevřeno denně

17.00

Regionální muzeum ☛ 461 615 287

☛ *otevřeno: Út - Ne 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00 více na www.rml.cz. Vstupné na výstavy a přednášky: základní 30 Kč, poloviční 15 Kč, rodičné vstupné 60 Kč (dva dospělí + 2 a více dětí)*

od 25.4. **VÝSTAVA NĚCO PRO KLUKY - AUTA A AUTIČKA**

od 30.8. Výstava sbírky jednoho z nejpřednějších sběratelů modelů aut, Rudolfa Kocourka, představí produkci italských britských a francouzských automobilů.

od 30.5. **VÝSTAVA NĚCO PRO HOLKY - PANNY A PANENKY**

do 30.8. Výstava sbírky panenek Barbie od firmy Mattel, panenky firm Tomner, Fashion Royalty, Lollihop, Kingstate, Jakks Pacific, Alex, Helen Kish atd. sběratelky Eriky Holubové, která všechněré oblečky na panenky vyrobila sama a většinu sama navrhla. Společný projekt části žáků Základní školy U Školek a Regionálního muzea v Litomyšli na téma **LITOMYŠLSKÁ REMESLA A ŘEMESLNÍCI – TKALCI A KNIHAŘI**. Žáci školy takto chtějí přispět k oslavám výročí 750 let od povýšení Litomyšle na město. Projekt Oživená řemesla jsou součástí celoškolního projektu Napojt školu.

22.6. **ŘEMESLNÉ DILNY** v muzeu pod vedením muzejní pracovnice pí. Kmoškové a pí. učitelky Drobné. Žáci budou tkát na příruč-ních stávcích, tkacích destičkách, šít malou knizečku a další.

23.6. **PREZENTACE VYROBKŮ PRO VEŘEJNOST** – hlavní budova muzea. • 10.00 - 12.00

24.6. Společná akce je součástí dlouhodobého projektu Regionálního muzea v Litomyšli Oživená řemesla – řemeslné dílny.

Klášterní zahrady

Čt 11.6. **LITOMYŠLSKÁ JEDEMÁCTKA BEKRAS** - již pátou sezónu posezení s dechovkou pro dobrou náladu - vstup zdarma

Čt 2.7. (blíže informace na tel. 461 613 033 nebo 607 679 915) • dále vždy v termínech 23.7., 13.8., 3.9.

Kostel Povýšení sv. Kříže ☛ 461 612 263

Út 7.7. **MAGDALENA BILKOVÁ – TŮMOVÁ (FLÉTNÁ) A MAGISTŘI (FLÉTNOVÝ SOUBOR)**. Koncert v rámci Setkání přátel komorní hudby a interpretací kurzy Litomyšl 2009. Na programu: Vodňanský, Bekovec, Rejcha, Smetana, Dvořák, Blatný, Mácha...

Čajovna V Muzeu ☛ 604 737 483

Čt 11.6. **MANTRY A BHADŽANY** - přijďte si zazpívat a ulevit své duši • 18.00

Út 16.6. **ASTROLOGICKÉ SETKÁNÍ S JANEM KORÁLEM** - přednáška • 18.00

St 24.6. **ČAJ NA STOLÁKA** - one man show, neuvěřitelná směs gagů, vtipů, přérěků a převleků a neuvěřitelných historek. Hosti: Entant Eléfant a hosté... • 19.00

Svatby dnešní i ty dávno minulé

Svatba. Svazek, který je považován za posvátný. Ovšem s postupem času se svatba a vše kolem ní přizpůsobují době a mění se. Dříve šlo o zajištění ekonomického blaha obou partnerů. Obřad se stvrzoval smlouvou mezi rodinami. Tím mělo být páru usnadněno plození potomků a zároveň rozmnožení rodinný majetek. Jaké byly v minulosti svatby v Litomyšli a okolí?

Podle dochovaných zápisů z 19. století šlo o hlučné a okázalé svatby. Z vyobrazení pak můžeme soudit, že v nádherném průvodu se řadili svatebčané v pestrých krojích. Kromě ženicha a nevěsty, mláďenců a družic nesměli chybět družba a „stará svarde“.

mohla být jedna žena nebo také až tři. Družba a „stará svarde“ byli nepřehlédnutelní a celou svatební slávu řídili. „Staré svarde“ se oblékly do obřadního šatu „ženy“, nechýběl plášť, nad čepcem šatu a loubek. Samozřejmě vezly „prysky“ - malované láhve se sladkou rosolkou. V jedné z nich byl umístěn „klíč“, nebo velká kytka s panáčky, čapem, kolíbkou či nemluvnětem a jiné podobné věci. S touto lahví pak tropily různé žerty.

Svatby se obvykle konaly v úterý a nejlépe po žních. Už v neděli mláďenci s družbou roznášeli koláče. Svatební průvod šel od ženicha k nevěstě. Po dlouhém děkování, při němž se rodičům líbaly ruce i nohy, se konečně všichni vydali do kostela. Ovšem cesta nebyla jednoduchá. Obvykle se našli tací, kteří se rádi napili a tak svatbu zdržovali. Ženich se pak musel vykupovat.

Po mši se šlo nejdříve do hospody, kde se tancovalo. Teprve potom se dostalo na jídlo. Ke stolu se svatebčané dostali třeba až večer. Usadili k bohatšímu „nevěstinskému“ a skromnějšímu „přátelskému“. Během hostiny se vybíralo na kolíbku a unesená nevěsta se prodávala. Nevěsta pak byla očepena a takto vystrojená šla se všemi hosty do hospody k tanci. Tím však svatba nekončila. Ráno se začalo nanovo. Nevěsta se stěhovala i se zbožím. Nechyběla při tom „stará svarde“ se ženami, které „dály“ až běda. Oběd byl u ženichových rodičů, další u mladých manželů a svatba se tak nakonec protáhla na týden.

Abychom však nechodili tak daleko do minulosti, vraťme se do roku 1950. V tomto roce se začalo oddávat v současné obřadní síni v prostorách muzea. Nacházela se tam i matrika. Prvním matrikářem byl Antonín Pič, následoval Otto Slezák, Ludmila Mušková, Věra Kučerová, Jana Dvořáková a řadu uzavírá současná matrikářka Irena Štochllová. „Tehdy nesměly být pouze svatby církevní. Snoubenci museli mít nejdříve sňatek civilní. Přišli tedy k nám do obřadní síně, poté si venku před muzeem sundali prstýnky a odešli do kostela, kde měli další svatbu,“ popisuje tehdejší postup bývalá matrikářka Věra Kučerová.

Svatby té doby se moc nelišily od těch dnešních. Rozdíl je zřejmě v tom, že dnes se pár rozhodne vzít až „dozraje čas“. „Za mých časů se brali hodně mladí. Byla dokonce spousta těch, kteří museli mít od soudu potvrzení, protože jim ještě nebylo osmnáct let,“ vysvětluje Kučerová. Samozřejmě si vybavuje některé svatby, které jí utkvěly v paměti. „Měli jsme například svatbu, kdy jsme ještě z obřadní síně museli volat nevěstě sanitku. Potom jsme dostali zprávu, že se narodil chlapec. U ženichů se občas stalo, že jsme z nich nemohli dostat „ano“. Jeden byl dokonce tak vynervovaný, že jsme nakonec rozhodli, že jenom kývne,“ vypráví Kučerová. Jak sama říká, na mladém páru se dalo poznat, jestli spolu zůstanou nebo se rozvedou.

A svatby dnes? Svatby současnosti jsou buď církevní nebo civilní. „I když se jedná o církevní sňatek, musí snoubenci přijít na matriku, kde jim vystavíme tzv. osvědčení, že splňují všechny podmínky pro uzavření sňatku církevní formou,“ vysvětluje postup matrikářka Irena Štochllová. Matrika je tedy pouze jedna a vede evidenci jak sňatků církevních, tak civilních.

Litomyšl má stanovenou obřadní místnost. Obřad se ale může konat téměř kdekoli. Potom mluvíme o tzv. jiném vhodném místě. „Obřadní místnost v Litomyšli je v muzeu, ale oddáváme i v zámecké kapli, zámeckém kongresovém či audienčním sále. Snoubenci si však musí domluvit, zda se mohou v těchto prostorách vzít,“ říká Štochllová. Ovšem pokud je obřad jinde než v oficiální obřadní síni, zaplatí snoubenci matrice poplatek 1000 korun. „Jiné vhodné místo se posuzuje tak, aby splňovalo podmínky na slavnostnost a veřejnost obřadu. Je to vždy na posouzení a zhodnocení správného orgánu,“ dodává Štochllová. Pokud by tedy chtěli snoubenci říci své „ano“ v oblacích, museli by být i oddávající a matrikářka natolik zdatní, aby se do oblak vrhli s nimi. Ovšem více než svatbu při volném pádu volí páry sňatky v soukromí domovů.

Podle statistik litomyšlské matriky se ve městě uskuteční v průměru 170 svateb za rok, včetně církevních. Dnes snoubenci tolik nedají na pověru „Svatba v máji, do roka máry“ a přibývá květnových svateb. Velkou oblibu také získaly sňatky uzavřené v kuriózní data.

„Hodně novomanželů si vybírá datum jako 6. 6. nebo 8. 8. a podobné. Takové termíny máme úplně plné,“ sděluje dále Štochllová. Průměr je 8 svateb na den, ale v tato netradiční data se oddává i po 14.00. „Máme nejvíce svateb od 10.00 do 14.00, pokud budou svatby po 14.00, pak to budeme brát jako svatbu v jinou než stanovenou dobu za poplatek,“ dodává Štochllová.

Litomyšl je pro svatebčany velkým lákadlem. Sjíždějí se sem páry z celé republiky. „Máme zde i svatby ze zahraničí. Letos jde o Španělsko a Japonsko. Loni to byl Taiwan nebo USA,“ vyjmenovává Štochllová. Táhne především zámek a jeho kaple, kde se konají svatební obřady. Zámecká kaple je vysvěcená, tudíž se zde mohou pořádat i sňatky církevní. Dalším vysvěceným místem, avšak s možností civilních obřadů, je budislavský kostel Boží lásky.

Dnešní doba tedy dává snoubencům volnou ruku a ti si mohou zvolit místo dle svých přání.

Jana Bisová, foto Foto Samek

di piú
agentura

Svatební a events agentura Di Piú hledá

**vhodné adeptky
na pozice hostesek**

Požadujeme: věk 17 – 30 let,
spolehlivost, úroveň vystupování,
samostatnost, reprezentativní vzhled

Výhodou: znalost světových jazyků,
studentky středních či vysokých škol
studující ve větších městech

V případě zájmu nás kontaktujte
na tel. čísle: 605 526 510 nebo
na e-mailové adrese: dipiui@dipiui.cz

Agentura DiPiú zrealizuje vaše přání

Potřebujete naplánovat a zorganizovat svatbu? Pořádáte konferenci nebo firemní večírek? Nevíte jak na to a na koho se obrátit? Je tu agentura DiPiú.

Svatební a events agentura DiPiú nabízí kompletní nebo částečný svatební servis a koordinaci samotného svatebního dne. Agentura vám navrhne vhodnou lokalitu pro svatební obřad, zajistí svatební oznámení, svatební a společenské šaty, snubní prsteny, květiny a svatební výzdobu, fotografa, hudební aranžmá, kadeřnici i vizážistku.

Nechte starosti s přípravou svatby na jiných a užijte si svůj svatební den. Vy již pouze řeknete své „ANO“. A co když se chcete nejdříve rozloučit se svobodou? Pracovnice agentury jsou připraveny zrealizovat vami požádanou akci jakéhokoli druhu. Na klíč uspořádají společenské a firemní akce, módní přehlídky, konference, narozeninové oslavy nebo třeba pikniky, které jsou hitem letošního roku.

DiPiú zařídí vše do těch nejmenších detailů. Nahlédněte na webové stránky www.dipiui.cz a nechte se inspirovat nápady dvou mladých dam, které tvoří flexibilní a dynamický tým připravený splnit i ta nejnáročnější přání.

Agenturu najde na Touloucově nám. 1163 v Litomyšli nebo může volat na telefonní číslo: 605 526 510 či maily: dipiui@dipiui.cz.

PLACENÁ INZERCE

Sedmsetpadesátka ovládla základní školu

Připomínku 750 let od povýšení Litomyšle na město pojala ZŠ Zámecká sportovně. Žáci II. stupně si postupně vyzkoušeli, jak dlouhou trvá 43člennému týmu, než vzorovým basketbalovým dvojtáhem dosáhne 750 košů (29 minut a 30 vteřin). Jak obtížné je ve 40 letech „na jeden záťah“ 750 krát vyšplhat na tyči (povedlo se za 42 minut). Nyní již víme, že 750 výmýků na hrazdě zabere 28 nejlepším „gymnastům“ 27 minut a 52 vteřin.

Pro I. stupeň učitelky připravily skokanský test – družstvo 38 třídačů, čtvrtáky a pátáky potřebovalo na 750 zdolání gymnastické kozy našir roznožkou 37 minut. Poslední pokusy o sedmsetpadesátku byly recesní. Jak jinak, když se odehrály 1. červ-

na, tedy na Den dětí. V akci byly tentokrát třídní týmy II. stupně a navzdory veselému zadání se bojovalo jako o život. Šlo totiž o to, která třída na školním schodišti rychleji štafetově vyběhne 750 schodů nebo jaké družstvo nejrychleji nahází 750 košů ze značky basketbalového trestného hodu a v neposlední řadě šlo o nejrychlejší dosažení vzdálenosti 750 metrů prostřednictvím štafetového házení papírovou vlašťovkou.

Těšilo nás, že žáci učitelské nápady přijali jako výzvu otestovat své schopnosti. Rádi přišli a ačkoli vůbec nešlo o individuální výkony či známky, mnozí si dobrovolně „sáhli na dno“.

Text a foto Petr Doseděl, ZŠ Zámecká

Současná šikana je rafinovanější a brutálnější

V zámeckém pivovaru se 13. května konala přednáška pro veřejnost s názvem Šikana není fér. Mgr. Renata Ježková se podělila se svými dlouholetými zkušenostmi z oblasti problematiky šikany. Ve třech blocích seznámila s tím, co vlastně šikana je, jak ji jednoznačně určit a vyvarovat se chyb, když už případy šikany musíme řešit. Na závěr ukázala, jak je třeba na šikanu nahlížet, abychom se dobrali správného řešení.

Jak lze definovat šikanu?

Definice je jednoduchá. Není třeba užívat dlouhých slov či frází. Když se řekne šikana, tak se nám okamžitě vybaví klasické zneužívání moci. Není to ovšem jenom v dětském světě, ale je to i problematika dospělých. Jde o klasické zneužívání, kdy někdo dělá něco, co se druhému nelíbí.

Šikana se tedy rozmáhá i ve světě dospělých?

Ano. Novým fenoménem je šikanování učitelů. Dalšími případy „dospělácké“ šikany jsou bossing a další. Často říkám, že nemusím mapovat klimata či dělat diagnostiku dětí, ale že někdy bych mohla dělat jako diagnostiku sborovny. Tam mám kolikrát hodně materiálu. Zde je to obdobné.

Zmínila jste bossing a mobing. Tato slova sice slyšíme, ale co si pod nimi máme představit?

Bossing je vlastně šikana, kdy nadřízený šikanuje své podřízené. Jde o šikanu z pozice bosse. V mobingu se šikanují kolegové mezi sebou, takže to co zažívají děti, mohou i dospělí. Ovšem děti z hlediska své třídy nemají kam utéct. Dospělý, když se mu to nelíbí, může kdykoli odejít.

Vystudovala jste Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor speciální pedagogika, ale jak jste se dostala k problematice šikany?

Ano, mám vystudovanou speciální pedagogiku, následně jsem absolvovala ještě sociální pedagogiku z hlediska práva. Faktem je, že od osmnácti let se setkávám s dětmi a poruchami chování. Vždy, když už se dělala pásma na drogy nebo pracovalo se s třídami z hlediska sociálně patologických jevů, tak jsem volala, že je důležité se zaměřit na vztahy. Posléze jsem se setkala s doktorem Michalem Kolářem, předním odborníkem na šikanu. Ve spolupráci s ním se tomu věnuji už hodně dlouho. Je to už osmnáct let. Mám svoji filozofii práce a všechno mám o vztazích. Opravdu to nejdůležitější jsou vztahy.

Pokud srovnáte šikanu před těmi osmnácti lety s dnešní. Je současná šikana vynalézavější, propracovanější...

Dnešní je trošičku v jiných podobách. Dalo by se říct, že je rafinovanější. Dalo by se říct, že je brutálnější a dalo by se říct, že je kolikrát pletichářská. Fyzická šikana je jednoduchá, tam jsou argumenty, důkazy, ale taková psychická nebo kyberšikana, tak tam chybí důkazy. V těchto případech nemáte argumenty, protože nemáte ani důkazy. Je těžko uchopitelná.

Jak rodič pozná, že jeho dítě je šikanované nebo naopak, že jeho dítě šikanuje? Dají se popsat určité příznaky, kterých bychom si měli všimnout?

Jde o jakoukoli změnu chování dítěte. Ale pozor. Mohou být znaky přímé, mohou být znaky nepřímé.

Mgr. Renata Ježková

Na jedné straně bude dítě uzavřené, plaché, ale na druhé bude hrubé, bude na sebe upouštět pozornost. Bude ze sebe dělat kašpárka. Vždy je to tedy změna chování a je potřeba najít příčinu této změny. Ta může být jak na straně oběti, tak klidně na straně agresora.

Jak má rodič reagovat? Na koho se má obrátit, když si není jistý?

V prvé řadě zachovat klid. Opravdu nijak nejednat zbrkle. Vyslechnout, sednout si v klidu, dát dítěti prostor vypovídat se. Nedávat žádné uzavřené otázky ano - ne. Skutečně se cíleně ptát na to, co se děje ve třídě, jestli se cítí dobře, jestli je všechno v pořádku, jaké vztahy mají spolužáci mezi sebou. Jak ho děti oslovují, zda se neobjevuje nějaká přezdívka, zda ho něco netrápí. Co se mu ve třídě líbí nebo naopak nelíbí. Rodič tak získá informace a pak buď najde odborníka z terénu, což jsou poradny nebo střediska výchovné péče, nebo potom zajde do školy za učitelem. Je ale potřeba učitel znalý problematiky. Často se v praxi setkávám s učiteli, kteří buď neví jak, nebo nechtějí řešit takový problém. Dokonce situaci mohou ještě zhoršit. *Jaké příklady z praxe nejčastěji užíváte při svých přednáškách?*

Určité vývojové studie. Několik let zpracovávám vývojové kasuistiky. To znamená, že sleduji dítě v roli outsidera od mateřské školy až do dospělosti. Také používám příklady z pohledu oběti, jak je kupříkladu nastavený právní systém. Kolikrát agresor ze šikany vyvázne a oběť skončí ve vazbě.

Máte ale i hezké příklady...

Mám. Znamená to ale, že se k případu dostanu včas a učitel i vedení školy jsou nakloněni spolupráci. Držíme se krokového scénáře a vše končí happy endem. To mě nabíjí. Se šikanou a s tím, co umí, se setkávám dnes a denně. Ovšem když vidím, že mohu pomoci, tak mě to dodává energii. Navíc rodiče někdy po určité době přijdou a děkují.

Dá se říci, že je některá věková skupina dětí více ohrožená šikanou?

Asi to bude překvapení. V poslední době hodně chodíme na první stupeň, protože narůstá nebo je tam zvýšená agrese. Je to ve formě podkopávání, pěstí do břicha, kopanců, žďuchanců a strkanců. Navíc

takové to: „My s tebou nebudeme kamarádit...“ nebo „Ty máš značkové oblečení, jsi bohatý, my jsme chudí...“. To všechno se tam objevuje. Nahrávání na mobil, krádeže atd. Paradoxně ale chodíme už i do mateřských škol.

Co pomůže? Prevence?

Prevence v rodinách, prevence v mateřských školách, prevence na prvním stupni. Naučíme děti říkat „NE“. Naučíme děti, když mají problém, otevřeně s námi mluvit. Ale hlavně, naučíme se dětem naslouchat a důvěřovat jim. Nebagatelizovat a nezlehčovat.

Text a foto Jana Bisová

Poslání Linky důvěry Ústí nad Orlicí

Jsou chvíle, kdy si člověk není jistý, potřebuje poradit nebo pomoci. Nemá se na koho obrátit, ocitne se sám nebo své blízké a kamarády nechce svými problémy obtěžovat. V takových situacích nám můžete zavolat na Linku důvěry Ústí nad Orlicí na telefonní číslo: 465 52 42 52.

Linka důvěry Ústí nad Orlicí poskytuje v nepřetržitém provozu telefonickou krizovou pomoc lidem, kteří se ocitli v těžké nebo jinak obtížné situaci a nemohou nebo nejsou schopni tuto situaci řešit vlastními silami. Pracovník linky důvěry poskytuje pomoc v hledání řešení pro klienta, podává kontakt na další organizace či odborníky. Někdy jenom naslouchá, snaží se pochopit, zklidnit a podpořit klienta v nalezeném řešení daného problému. Tato služba je anonymní, za cenu vašeho telefonního tarifu. Pracovníci linky důvěry zachovávají naprostou mlčenlivost.

Více informací naleznete na www.linkaduveruuo.cz

Mgr. Lucie Motlová, vedoucí Linky důvěry ÚO

Dárek ke Dni matek ze Zámecké

Na středu 13. května připravili žáci ZŠ Zámecká pro maminky, ale zdaleka ne jen pro ně, jako dárek dvouhodinový kaleidoskop hudby, pohybu a mluveného slova. Nabíjet sál Smetanova domu tleskal téměř třem stovkám dětí, které ve volném čase navštívily se svými učiteli program o 19 položkách! Prvníáci cvičili a spolu s deváťáky hráli „divadlo“, třetáci se pochlubili angličtinou i perfektní mazurkou, čtvrtáci ukázali, jak to u nich občas vypadá o přestávce, páťáci nabídli písničkový kvíz. Žáci II. stupně předvedli různé typy street dance i návrat do „zlatých šedesátých“. Diváci ocenili také dvě různá příležitostná pěvecká seskupení a školní sbor či rozvernou „Včelku Máju“ němčinářů. Své soutěžní vystoupení dal také k dobru školní divadelní soubor. Dech beroucí prvky ukázali žáci, kteří jsou členy oddílů karate a capoeiry. Všichni účinkující se snažili odvézt maximum, však také potlesk nadšeného sálu nebral konce.

Děkujeme žákům za odvahu vystoupit na jevišti, učitelům za přípravu programu, pracovníkům Smetanova domu za skvělý servis a divákům za to, že přišli a neodradilo je nepohodlí vydechovaného prostoru a navíc naplnění kasičky na dobrovolné vstupné po okraj. Tyto peníze předá vedení školy do pokladny SRPDŠ a pod dohledem výboru Sdružení budou využity k financování doplňkových žákovských aktivit.

Petr Doseděl, ZŠ Zámecká

DIPRO PROSEČ
... kouslo dřeva

Nabízíme

- pořez ve mzdě na pásové a rámové pile
- výroba vazeb, hranoly, střešní latě, fošny a prkna
- prodej listnatého a jehličnatého řeziva
- sušení v horkovzdušných sušárnách

KONTAKTY: DIPRO, výrobní družstvo invalidů
539 44 Proseč u Skutče 149 • tel: 469 321 191-4 • email: dipro@dipro-prosec.cz
mobil: Ing. Jaroslav Pospíšil - 604 201 105, Eduard Macháček - 777 170 074

Trpíte na prostatu?

Dělám osvědčenou - léčivou - speciální praxi s velkými zdravotními účinky na prostatu, po které se muž cítí jako znovuzrozen!
U Lanškrouna - mobil: 728 077 733

Historie správního uspořádání města do roku 1850 - 1. část

seriál

Doba udělení městské samosprávy není přesně známa, ale došlo k ní někdy v průběhu 14. století. Abychom si udělali obrázek o vývoji správního uspořádání Litomyšle musíme začít od začátku:

Na úsvitu počátku Litomyšle při důležité cestě vedoucí na Moravu a dále na východ a na jih stával pravděpodobně v místech dnešního zámku pomezí dřevěný strážný hrádek, který později připomíná kronikář Kosmas k r. 981 jako patřící k panství Slavníkovců, které zabíralo většinu východních a jihovýchodních Čech. Jejich sídlem byl hrad Libice nad Cidlinou. Časem byl litomyšlský hrad rozšířen a doplněn kostelíkem sv. Klimenta. To svědčí o tom, že místo nabývalo stále většího významu a přitahovalo nové osadníky. Byli sem dosazeni i výběrčí, kteří vybírali poplatky od přicházejících kupců. Nejstarší vrchností Litomyšle byli tedy Slavníkovci. Po jejich vyvraždění r. 995 připadl hrad pražskému knížeti Boleslavovi II. zv. Pobožný (vládl 972-999). Litomyšl se stává Přemyslovským hradem. Důležitým počínem pro Litomyšl bylo uvedení řádu premonstrátů olomouckým biskupem Jindřichem Zdíkem kolem r. 1145. Jindřich Zdík byl vzdělaný a proslulý diplomat, přítel a rádce knížete Vladislava II., který vládl od r. 1140 do r. 1172 - 11. ledna 1158 obdržel dědičný titul královský. Jindřich Zdík se seznámil s řádem premonstrátů za svého pobytu ve Francii. Ti přinesli s sebou do Čech znak svého mateřského kláštera v Premontré u Laonu - zlatou lilii v modrém poli. Tento znak se později v barvě stříbrné lilie v červeném poli stal znakem Litomyšle.

Klášter premonstrátů byl hospodářským a kulturním střediskem osídlení, které se šířilo kolem kláštera nazvaného Jindřichem Zdíkem „Olivetská hora“ a tvořilo protáhlé sídliště těsně u paty návrší. Premonstráti byli prvními a hlavními kolonizátory zdejší krajiny. Byli to především Němci, kteří sem přišli; mytili lesy, rozšiřovali hospodářství.

V polovině 13. století se Litomyšl dostala z moci knížecí do moci kláštera. Hrad přestal být sídlem a majetkem panovníka a přešel do rukou církve. Premonstráti se ujímají vlády nad vzrůstajícím podhradím. Již r. 1167 dostávají od krále Vladislava II. privilegia pro svou narůstající moc.

Důležitou listinou pro premonstráty byla listina vydaná r. 1226 s památnou královskou pečeti krále Přemysla Otakara I. (vládl 1192-1193 a 1197-1230).

Král se u premonstrátů zastavil se svým dvorem při cestě z Moravy. Řešil zde opatovu stížnost na královské úředníky, kteří poddané kláštera pro zločin tzv.

„hlavy“ nespravedlivě vysoce pokutují. „Hlava“ byla zvláštním staročeským právem. Byla-li spáchána vražda v některém území - újezdu, ručili za vypátrání zločince všichni obyvatelé tohoto území. V případě, že zločin nebyl vypátrán, museli zaplatit všichni obyvatelé pokutu tzv. „hlavu“. Mělo to výhodu, že obyvatelé sami bedlivě dbali, aby se zločin na jejich území nestal. Nevýhodou ale bylo, že královští úředníci ukládali větší a větší pokutu. Čím víc vybrali, tím větší byl jejich podíl. Přemysl Otakar I. vydal tehdy v Litomyšli privilegium, kterým se upevňovalo postavení církve a vybírání pokuty přešlo z moci královské do rukou opatových.

Po 100 letech klášterního panství, kdy došlo k velkému pokroku, projevuje se nutnost lepšího uspořádání obce, která by byla nadána většími svobodami, s vlastní mocí správní a soudní, s určitými hospodářskými, výrobními a obchodními právy.

A tak král Přemysl Otakar II. (vládl 1253-1278), kterému tehdy jediné náleželo právo povýšit obec na město, vydal 27. července 1259 privilegium, jímž dal Litomyšli práva městská. Stvrdil všechna dosavadní práva kláštera, ale s tím, že dává obci Litomyšl ta samá práva a svobody jaká užívá město královské. Takže i když město nadále zůstává majetkem kláštera, získává ale tatáž městská, soudní a tržní práva jaká měla královské město Hradec Králové. Městská práva byla postupně dále rozšiřována a doplňována. Např. právo vybudování městských hradeb (klášter byl uzavřen do vlastních hradeb) mělo mimořádný význam. Vedle ochranné funkce, která nebyla valná, plnily hrady účel hospodářský a právní. Chránily řemeslníky před konkurencí těch, kteří bydleli vně hradeb. Obchod začíná mít pevný řád. Litomyšl má od 13. stol. i vlastní múru - „litomyšlský loket“ a vlastní váhu, která byla umístěna na sloupě a vážilo se k tomu určenými kameny. Řemesla se bohatě rozvíjela, vznikaly nové živnosti. V městě roste počet obyvatel a současně s tím se zvyšuje i životní úroveň. Město se stává nejlidnatějším z východních Čech.

V okolí si staví tvrze četní vladkové. V Heřmanicích, Jehnědích, Sloupnicích, Tržku, Džbánově, Člupku, Zhoří, Morašicích, Makově, Desné, Budislavi, Jarošově, Újezdě sídlí drobná šlechta, v Heřmanicích páni z mocného rodu pánů ze Švabenic. A ti všichni mají i neustálý styk s Litomyšlí.

Do Litomyšle zajíždí často i král Václav II. (vládl 1283-1305), který si oblíbil litomyšlského opata Oldřicha. Vydává zde různé královské listiny, na nichž je uvedeno místo vydání „in Luthomissi“, čímž přispěl k důležitosti města.

Alena Randáková

Tajemné sklepení s exponáty IQ parku

Letošní výstava keramiky z Domu dětí a mládeže v Litomyšli, která byla 29. května zahájena vernisáží, je opět v tajemném sklepení Domova důchodců Na Skalce.

K narozeninám města je navíc doplněná o interaktivní exponáty z libereckého IQ parku a našimi skladačkami, kvízy a soutěžemi pro návštěvníky. Ve sklepení je

možné nahlédnout do různých dob a na různá místa v Litomyšli. Uvidíme to, co děti v kroužcích keramiky zaujalo ve spojitosti s městem. V jedné z místností jsou umístěny i repliky nádob, kachlí a dlaždic ze středověku. Výstava potrvá do neděle 14. června.

Eva Pecháčková, DDM

Díky za splněná dětská přání

Zaměstnanci a děti I. MŠ v Litomyšli velmi děkují sponzorům a všem, kteří se podíli na plnění dětských přání. Díky nim se mohl 29. dubna uskutečnit rej čarodějnic na Černé hoře. Děti se svými rodiči se zúčastnily v hojném počtu. Jako vstupenka byl předmět „z kouzelnické dílny“. Sešlo se mnoho čarodějnic i čarodějů. Dokonce i naše kuchařky, které upekly dětem kouzelný pokrm, se předvedly ve svém originálním převleku. Jsme rádi, že na akce MŠ chodíte. Děkují panu Gerčákově za maximální podporu našich akcí, perfektní obsluhu a za zasponorování kouzelného

buřta pro všechny školkové děti, po splnění přípravných úkolů učitelkami.

Rovněž nedávno postavená trampolína v naší mateřské škole je zásluhou obětavých lidí. Jejím financování napomohli jak sponzoři (HRG a Mateřské centrum), tak rodiče dětí z I. MŠ - lampionový průvod. Všem děkujeme a těšíme se na další spolupráci. V nejbližší době nás čeká „Den dětí“ s překvapením. Blíží informace o všech akcích a o dění v naší MŠ najdete na www.skolkalitomyšl.cz.

Vítězslava Borovičková, I. MŠ

Realitní a znalecká kancelář
CONSULT VK Litomyšl, s. r. o.

Litomyšl, Smetanovo nám. 120
tel: 461 612 670-1, 728 080 947
e-mail: reality@consultvk.cz
www.consultvk.cz

VÝBĚR PRO LITOMYŠL:

- **prodej ŘRD** v klidné části města. V I. NP byt 2+1, ve II. NP byt 3+1, podsklepený, zahrada, terasa, garáž. Veř. kanalizace, vodovod, elektro, plyn. Č. 236. Cena: 3 200 000,- Kč
- **pronájem nebyt. prostor** (130 m²) v přízemí blízko centra města. Vhodné pro obchod, služby, kanceláře. Č. 231. Cena: 15 000,- Kč/měs.
- **pronájem zděn. bytu 2+kk** (57 m²), II. NP, centrum města. Vhodné na bydlení, kancelář, provozovnu. Č. 221. Cena: 7 000,- Kč/měs.
- **pronájem zděného bytu 1+kk** (35 m²) s pavlačí blízko centra města. Byt kompletně zařízený. Č. 219. Cena: 5000,- Kč/měs.
- **pronájem nebyt. prostor** - ordinace cca 45 m² v přízemí blízko centra. Vhodné pro ordinaci lékaře, služby. Č. 210. Cena: dohodou
- **pronájem nebyt. prostor-kanceláře** (cca 16 m²) v centru města. Vhodné pro obchod, kancelář, provozovnu. Č. 240. Cena: 7000,- Kč/měs.
- **pronájem nebyt. prostor** na náměstí. 2 místnosti, menší kuchyň, soc. zázemí. Vhodné i k bydlení. Č. 238. Cena: dohodou
- **pronájem zděného bytu 3+1** (89 m²) ve II. NP na náměstí. Kuch. linka, plyn. sporák, vlastní plyn. topení. Č. 208. Cena: 7 000,- Kč/měs.
- **pronájem zděn. bytu 3+1** (70 m²), IV. NP. Kuch. linka, sporák, plyn. kotel. Klidná lokalita blízko centra. Č. 209. Cena: 6 500,- Kč/měs.
- **prodej družst. bytu 3+1** v panel. revitaliz. domě, I. NP, vstup bezbariérový, plast. okna. Možnost převod do OV. Č. 202. Cena: info v RK
- **prodej RD s bytem 4+1** (1 pokoj v podkrovi), soc. zařízením a sklepem. Garáž, zůstane zařízení kuchyně. Č. 158. Cena: SLEVA 2 490 000,- Kč
- **prodej nového ŘRD** (4+1) v okraj. části města. Kuchyň s kuch. linkou, sklep, kryté garáž. stání, zahrada. Č. 166. Cena: 3 680 000,- Kč

NĚMČICE - prodej starší zemědělské usedlosti se stodolou a zahradou. Objekt je před rekonstrukcí. Č. 235. Cena: 1 000 000,- Kč

CHOTĚNOV - prodej stylového domu s osobním kouzlem na okraji vesnice. Zahrádka, obyvatelné podkrovi. Č. 232. Cena: 990 000,- Kč

ČISTÁ - prodej bezbar. rod. domku 3+1 s příslušenstvím a garáží v pěkné přírodě a klidné lokalitě. Č. 227. Cena: 1 599 000,- Kč

SLOUPNICE - prodej styl. chalupy. Nové rozvody topení, elektro, vytápění plynem. Vhodné i k rekreaci. Č. 215. Cena: 990 000,- Kč

SLOUPNICE - prodej RD o vel. 3+kk. Dům po rekonstrukci, obyvatelné podkrovi, garáž, zahrada. Č. 220. Cena: 1 740 000,- Kč

ČISTÁ - objekt bývalého statku na okraji obce s pozemky a stodolou. Podsklepený s prostornými sklepy a klenbami. Č. 216. Cena: 680 000,- Kč

Naši kompletní nabídku najdete na
www.consultvk.cz

Omluva za chybný údaj

V článku „Rej masek opět ovládl Smetanovo náměstí“ otištěným v květnové Lilii bylo chybně uvedeno, že se průvodu zúčastnily děti z II. mateřské školy. Správně mělo být otištěno z III. mateřské školy, Lidická. Omlouváme se.

-red-

Kolo hledá majitele

Policisté hledají majitele kola, které bylo údajně odcizeno 5. května u pordejný Mountfield na Komenského náměstí v Litomyšli. Na bicykl přišli při vyšetřování jiné krádeže kola z pozemku nemocnice. Jedná se o starší bicykl růžovočerné barvy s nápisem Favorit. Říditka - berany jsou otmotaná černou páskou. Kolo je prozatím umístěno v budově litomyšlského policejního oddělení, kde se o něj může majitel přihlásit. -bj-

S medvídkem Nivea chceme opět vyhrát

Již třetím rokem pracujeme na reklamním projektu firmy Beiersdorf spol. s r.o., který je určený mateřským školám. V předešlém hodnocení jsme se umístili na 1. příčce – vyhráli jsme. Ale o tom jsme už na těchto stránkách psali.

První kolo dalšího projektu bylo zahájeno v loňském roce a bylo věnované ochraně přírody a zdraví. Letošní rok je také rozdělen na 2 části. V té první jsme plnili úkoly z pracovních listů, jejichž cílem bylo seznámit se s poklady země. Druhá část, s balíkem plným překvapení a dárků pro děti, odstartovala po jarních prázdninách.

Nyní pracujeme na devíti netradičních didaktických pracovních listech týkajících se všeho, co nám Země dává pod názvem: „Medvídek Nivea objevuje, jak nás Země živí a co jíme“. Další část tvoří náměty obsažené v sešitku pojmenovaném „Medvídkovy hry s rostlinami“.

Děti se na úkoly od medvídky Nivea vždy moc těší. Čeká je zábava i poučení. Stříhají, skládají, lepí, seznamují se s přírodou, malují, vybarvují a vše čerpají z bezprostředního kontaktu s přírodou, přímé zkušenosti a vlastního prožitku.

V tomto kole je pro nás novinkou společný úkol. Tím je: „Sestavení jednoduchého, a ve společnosti s dětmi ověřeného, receptu na zdravou pochoutku vyrobenou z přírodních zdrojů“. Už nyní sháníme a vyptáváme se na zdravé recepty babiček nebo osvědčené a dětmi oblíbené dobrůtky. To vše dokumentujeme a vystavujeme nejen pro rodiče a veřejnost, ale hlavně pro závěrečné hodnocení. Vše pošleme do Prahy a s netrpělivostí budeme čekat na výsledek naší dvouleté snahy o to, abychom vyhráli!

V loňském roce jsme natočili díky p. Průšovi prezentační DVD nejen dětí a školky, ale i našeho města Litomyšle. Je k zapůjčení v MŠ.

R. Vacková, H. Sládková a děti z I. MŠ Litomyšl

Ve svých pracích „uchopují“ dějiny Litomyšlska

Prezentace odborných prací studentů dějepisného semináře z Gymnázia A. Jiráska s názvem „Regionální dějiny Litomyšlska“ má již dlouholetou tradici. I letos žáci seznamovali posluchače s místní historií. Stalo se tak 12. května v městské knihovně.

Úkolem studentů dějepisného semináře je napsat odborný text. „Musí si vybrat téma z dějin regionu,“ vysvětluje PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, učitelka dějepisu a dějin regionu a dodává: „V Litomyšli se práce píšou celkem dobře, protože je zde archiv, fondy muzea a regionální knihovna.“ Pro mnohé studenty je to ale jejich první odborný text, kterému věnují desítky hodin svého času. „Práce nemají být kompilací několika knih a tvořit šestou. Jde o to, aby se studenti pokusili něco vybadat, zjistit konkrétní věci, které v literatuře nejsou. K tomu potřebují prameny a s nimi jsou nuceni pracovat. To je o moc

těžší než si dělat výpisky z literatury,“ sděluje dále Marešová Kesselgruberová. Jak sama říká, má to být pro studenty zkušenost do budoucna. Některé práce jsou dokonce zpracované tak dobře, že vyhrávají soutěže studentské odborné činnosti a další ceny.

Ředitelka městské knihovny Jana Kroulíková už před lety usoudila, že by studenti měli mít možnost s regionálními tématy seznámit ostatní. Nabídla jim tak prostory knihovny. Letos se však sešlo tolik návštěvníků dychtících dozvědět se více z dějin Litomyšlska, že se do půjčovny sotva vešli. „V přízemí se nám podařilo vybudovat přednáškový sál, sice není o moc větší, ale kapacitně se sem vejde o trochu víc lidí. Příště bych to tedy viděla na tento sál,“ říká Kroulíková.

Gymnazisté zpracovávali témata jako Piaristický kostel nalezení sv. Kříže, Obec Sedliště u Litomyšle v letech 1988 – 2008 nebo Tam za ostatním drátem.

Text a foto Jana Bisová

Královská hra na zámku

Dne 18. července v 15.00 se uskuteční na prvním nádvoří litomyšlského zámku šachová simultánka první dámy českého šachu Jany Jackové. Nedávná přemožitelka legendárního exmistra světa Anatolie Karpova se utká na dvaceti šachovnicích proti soupeřům z řad nejširší veřejnosti, kteří budou mít možnost poznat šachové umění naší nejlepší hráčky.

Zveme všechny příznivce šachu na zámecké nádvoří, jež toto odpoledne bude patřit královské hře. V případě nepříznivého počasí se simultánka přesune do přilehlých krytých prostor II. zámeckého nádvoří.

Jaroslav Fuksík

V Budislavi vysochají rytíře Toullovce

Ve dnech 5. – 11. července se v letním amfiteátru pod Velkým Hradiskem v Budislavi uskuteční Sochařské sympozium.

Za účasti 4 dřevorezbařů mají vzniknout sochy, které později zkrášlí obec. „Chceme se také pokusit vytvořit sochu loupeživého rytíře Toullovce,“ říká s úsměvem starosta Budislavi Milan Navrátil. Podle rytíře jsou pojmenovány nedaleké skalní útvary, ve kterých se podle pověsti skrýval se svou družinou a odsud vyjížděl loupit.

Celé sympozium bude zakončeno příjemným posezením s hudbou.

-bj-

K EXPRES PŮJČCE POJIŠTĚNÍ
SCHOPNOSTI SPLÁCET
NA ROK ZDARMA.

PŮJČTE SI NAPŘÍKLAD
100 000,- ZA 1 777,- MĚSÍČNĚ

V GE Money Bank víme, že každý potřebuje bezpečí a jistotu. Proto vám teď nabízíme expres půjčku a zdarma rok pojištění schopnosti ji splácet. Rychle a bez obav si tak můžete půjčit například 100 000,- za 1 777,- měsíčně. RPSN je 14,33 % a délka splácení 84 měsíců. Návratka platí do 30. 6. 2009. Přijďte si pro svoje peníze do GE Money Bank ještě dnes. Všechno je jednoduché, když si rozumíme.

Rozumíme si.
www.gemoney.cz infolinka: 844 844 844

GE Money Bank

GE Money Bank
Běládkova 1061, Litomyšl
tel. 461 653 840

GE Money Bank
Nerudova 16, Svitavy
tel. 461 550 511

GE Money Bank
Masarykova 8, Polička
tel. 461 723 583

GE Money Bank
nám. Přemysla Otakara II./205,
Vysoké Mýto, tel. 465 420 901

Od června nově otevřené
nehtové studio
fantasy nail

nabízí:
- manikúru a pedikúru
- malování nehtů
- akrylové a gelové nehty

V červnu **sleva 30%** na veškeré služby
Tyršova ul. 235 • Litomyšl • Tel. 773 167 416

svatební agentura

Diana

- svatební a společenské šaty
- veškeré doplňky
- snubní prsteny
- svatební oznámení
- pánské obleky a doplňky

nově otevřeno od 1. dubna

Tyršova 272 (vedle Edenu, naproti Litexu)
Otevírací doba:
Po, St, Pá: 12.30 – 17.30 (mimo tuto dobu je možnost se objednat!) • So: na objednávku
tel. 728 484 360 • diana_agentura@hotmail.com
www.diana-agentura.unas.cz

Nové služby Lékárny U Slunce

Dovolujeme si vás pozvat na dermatokosmetické vyšetření pleti, které se bude konat 18. června od 10.00 do 17.00 v prostorách Lékárny U Slunce v Litomyšli, ve spolupráci s odborníky z kosmetické firmy Avene. Na místě vám bude zdarma k dispozici přístroj, který diagnostikuje stav a typ pleti. Odborník pak v případě nefyziologického stavu vaší pleti navrhne další postup a opatření.

Od 1. června jsme navíc pro naše klienty otevřeli v prostorách Lékárny U Slunce zcela novou konzultační místnost. Chápeme, že někomu může být nepříjemné hovořit o svých potížích před jinými klienty, kteří jsou přítomni při klasickém výdeji léků. Snažíme se proto vyjít vám vstříc individuálnějším přístupem tak, aby jste dostali o svém zdravotním stavu či o druhu léků, které užíváte, maximální informace. Myslíme si, že zdraví je váš (naš) jedinečný „majetek“, který si pečíte a pozornost opravdu zaslouží. Jak bylo uvedeno v článku otištěném v dubnovém čísle Lilie, dále máte k dispozici přístroj na funkční vyšetření plic (spirometr), přístroj na měření BMI (celkového tělesného tuky), cholesterolu, glukózy a kyseliny močové v krvi. Můžete zde v klidu se svým lékařem (dle vlastního výběru) probrat dopodrobna vše o svém zdravotním

stavu a o lécích, které užíváte. Získáte zde informace o dávkování léků, způsobu jejich užívání, skladování a samozřejmě i vzájemných interakcích a nežádoucích účincích. Poradíme s životosprávou, dietními opatřeními, homeopatií či alternativní přírodní medicínou. Rádi na vaše dotazy odpovíme nejen telefonicky, ale i elektronickou formou poradny – více na www.lekar-nacz.cz. Těšíme se na vaši návštěvu.

Za kolektiv Lékárny U Slunce **Mgr. Norbert Nývlt**
PLACENÁ INZERCE

Vydařený Dětský den na lánském hřišti

Chtěla bych tímto poděkovat litomyšlským sokolům a sokolkám, vodákům a sboru dobrovolných lánských hasičů za výborně připravený Dětský den na lánském hřišti, který se konal 23. května.

Největší atrakcí pro naše nejmenší, a nejen pro ně, bylo sjíždění řeky Loučné na raftu a kánoích. Neméně atraktivní bylo hasičské auto, které jednu chvíli připomínalo dětské průlezký. Hasiči se postarali o to, aby si

děti vyzkoušely jak se doopravdy hasí. Jak vypadá jejich vstroj a jak nelehké, nicméně hrdinské, je býti hasičem.

Sokolové se postarali o spoustu krásných soutěží, za které byly děti odměňovány dobrotami. Také zajistili v tak krásný, prosluněný den, výborné občerstvení. Velmi se těšíme, že si tento příjemný den za rok znovu zopakujeme.

Alena Beníšková

Windsurfing festival 2009

Tento sportovní projekt měl premiéru v České republice na Nových Mlýnech. Do pestrého festivalového programu byly zařazeny vedle exhibice našeho nejlepšího freestyleisty Dominika Kovaříka i závody Match Race a po dvou letech tolik očekávaná soutěž v rychlostním windsurfingu. V této disciplíně vybojovali surfaři z Jachetního oddílu – TJ Jiskra Litomyšl – D. Novák (na snímku) výkonem 40,2 km/h velmi pěkné 16. místo a P. Saqua výkonem 47,9 km/h 8. pozici. Tímto výsledkem posunul oddílový rekord z roku 2002.

Pořadí nejrychlejších surfařů: 1. T. Malina, 2. M. Příbyl, 3. P. Hrdina.

Text a foto **Zbyněk Rauš**

Změna pravidla pro možnost podnikání v zemědělství

Dnem 1. 5. 2009 se změnila pravidla pro možnost podnikání v zemědělství.

Přechodná ustanovení zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění dalších předpisů umožňova-

la osobám, které byly dříve registrovány jako tzv. Soukromě hospodařící rolníci (SHR) podle zákona 105/1990 Sb. provozovat tuto činnost ještě dalších 5 let od nabytí účinnosti novely, t.j. od 1. 5. 2004. Pokud tyto osoby dosud neprovedly svoji registraci v registru zemědělských podnikatelů, měly by podnikání v zemědělství ukončit, nebo požádat odbor místního hospodářství MěÚ Litomyšl o zapsání do této evidence. Pověřeným pracovníkem pro vyřizování agendy je ing. Jana Foltová, tel. 461 653 361. Zároveň již není třeba v případě ukončení podnikatelské činnosti žádat o souhlas s ukončením činnosti SHR.

U ostatních podnikatelských subjektů, které již byly po 1. 5. 2004 zapsány do evidence zemědělských podnikatelů na základě výše uvedeného zákona č. 252/1997 Sb., k žádným změnám nedochází.

Pavel Jiráň, vedoucí odboru místního hospodářství

AUTOSERVIS Litomyšl ŽABOKRTSKÝ FRANTIŠEK

ul. Trstěnická 932, areál býval. Silnic nyní DUKOR

- Provádíme:
- měření EMISÍ BENZÍN
 - měření EMISÍ LPG, REVIZE LPG
 - kontrola diagnostiky, opravy LPG
 - opravy osobních automobilů
 - příprava na STK, odvoz na STK

mobil: 604 335 830 – p. Žabokrtský

Nejste se sebou spokojeni?

chcete změnu image?

VLASOVÉ STUDIO EvanesCente Vám to umožní

Náš tým nabízí:

- individuální přístup
- profesionální vizážistiku (použ. zn. Laurendor, Karaja)
- barevnou typologii
- profesionální vlasové poradenství s následnou realizací (barva + melírky + střih)
- 100% L'Oréal Professionnel

Dále nabízíme:

- líčení + česání SVATEB (i u Vás doma)
- líčení na jiné příležitosti
- prodlužování a zahušťování vlasů (So. Cap) – 82 odstínů
- objem. trvalou, balejáž

Kde:
Braunerovo nám. 203,
Litomyšl
Tel. 736 671 370

Hledáme
stylistu!

www.evanescente.cz

Pozvánka do ZOO

Zveme všechny milovníky zvířat do první zoologické zahrady v Litomyšli. Slavnostní otevření se uskuteční 9. června od 15.00 do 16.00 na hřišti Větrník. K vidění bude devět pavilonů cizokrajných zvířat v netradičním provedení. *Těší se na Vás děti a vychovatelky III. ZŠ*

KOUPÍM JAKÝKOLIV POZEMEK

o výměře minimálně 1,5 ha nacházející se do 15-ti kilometrů od Litomyšle. Nejlepší údolí nebo neudržovanou roklinu, mimo zástavbu obce. Platba v hotovosti ihned. Právní servis zajištěn. Tel. 777 76 10 85. Děkuji.

Od úklidu k ochraně přírody

Jako každý rok jsme si Den Země na trstěnické škole nejen připomněli, ale v jeho rámci se snažili pomoci přírodě a načerpat co nejvíce zajímavostí a prožitků. Každá třída, tak jako v předchozích letech, uklidila prostranství nejen u školy, ale i cesty na autobusové

zastávky a zastávky samotné. Je už samozřejmostí, že posbíraný odpad pořádně vytrídíme a dáme tam, kam skutečně patří.

Letos také žáci prvního stupně, pod vedením paní učitelky Rambouskové, zasadili okrasné keře u vchodu školy, kolem dětského hřiště a venkovní učebny. Největším zážitkem ovšem byla návštěva Záchrané stanice ohrožených zvířat Pasíčka. Žáci prvního stupně a děti z MŠ ji navštívili 29. dubna. Celé dopoledne se seznamovali nejen s činností stanice, její důležitostí, ale hlavně na vlastní oči viděli, jak konkrétní pomoc vypadá. Dozvěděli se o osudech zvířat, která se do ní dostala, ať již to byli dravci, polní a lesní zvěř nebo cizokrajná lama a rys. Program byl doplněn pohádkovým příběhem o znečištěné studánce. Děti ji mohly pomoci tím, že si zapamatovaly informace o chráněných zvířatech a práci celé stanice. Na závěr sestavily obrovský klíč z přírodnin, kterým znečištěnou studánku otevřely a tím ji zachránily.

Myslete na zimu už nyní

Trendem dnešní doby je návrat k tradičním zdrojům vytápění. Pokud jde navíc o zdroj obnovitelný, jde bezesporu o krok vpřed. Mezi takovéto zdroje patří především dřevní hmota. Stále více lidí se tak přiklání k tomuto levnému a ekologickému tuhému palivu. Na tento trend se snaží reagovat i Městské lesy Litomyšl a rozšiřují sortiment nabízeného palivového dříví. Zájemcům je k dispozici ve formě samovýroby, dlouhého dříví, dřeva metrovaného a od července i dříví štípaného. „U samovýroby nabízíme dříví buď „na stojato“, ale většinou už pokácené. Jde především o zbytky po těžbě, větve a další materiál,“ vysvětluje Petr Novák, vedoucí odboru městských lesů. Lesník obvykle zákazníkovi určí část lesa na vyčištění. Ten si dříví zpracuje, zaplatí a odveze. V případě dlouhého dříví je již palivo umístěné na odvozním místě. „Tam můžeme také připravit rovnané palivové dříví, jak se říká klasické metry,“ sděluje Novák. U dlouhého a metrovaného dříví lesníci mohou zajistit i dopravu k zákaznickovi domů.

Městské lesy navíc od července připravují rozšíření sortimentu dříví určeného na topení o štípaná polínka v délkách 25 cm 33 cm a 50 cm. Zájemci si je budou moci zakoupit přímo na litomyšlském heliportu. Cena dřeva se pohybuje od 150 Kč do 1.056 Kč včetně daně za prostorový metr. „Nejlevnější je samozřejmě samovýroba s vložením vlastní práce, ale i u metrovaného dříví jsme nedávno ceny snížili,“ říká Novák. Výše ceny také závisí na tom, zda se jedná o dřevo měkké nebo tvrdé. (Každé dřevo má jinou výhřevnost, což je spojeno s obsahem vody v dřevní hmotě). „Zatím máme zásoby jak tvrdého, především bukového dříví, tak měkkého, což je hlavně smrk,“ upřesňuje Novák

a dodává: „Snažíme se lidem vyjit vstříc a zajistit jim dříví co nejbližší domovu, aby měli nízké náklady na dopravu.“

Všechno prodávané dříví je mokré. Je proto nutné jej vyrovnat na slunném a vzdušném místě. „I když je vhodné dřevo skladovat dva roky, pokud se dobře uskladní na jaře, na podzim s ním již můžete topit. Čím dříve si lidé dříví zakoupí, tím lépe. K podzimu navíc nemusí vyjít na všechny zájemce,“ vysvětluje Petr Novák důvod, proč se zásobit dřevem na zimu už nyní. Objednávky metrovaného a štípaného dříví přijímá Jaroslav Hrušeš 461 63 92 63. Samovýrobu nebo dlouhé dříví je možné objednat u jednotlivých lesníků: Ctirad Šplíchal - 731 612 090 (Budislav), Pavel Havran - 731 612 089 (Strakov), Miroslav Kuta - 731 612 091 (Přívrat a Hrádek).

Topení dřevem má bezesporu své výhody. Jde o místní trvale obnovitelné palivo s cenovou výhodností. Při jeho spalování vzniká malé množství popela, což může být plusem pro ty, kteří si pořídili krb do bytového domu. Tento popel je navíc možné kompostovat. Emisní zatížení je díky tzv. nulové bilanci oxidu uhlíku (uvolní se takové množství, které rostlina během života přijme) minimální. Určitou nevýhodou naopak je nutnost skladování a sušení dřeva a prašnost. Někomu navíc vadí i fyzická práce s tím spojená.

Topení dřevem v krbu nebo krbových kamnech má ještě jednu výhodu. „Zkusili jste někdy, za dlouhého zimního večera, posedět u plápolajícího ohně ve vyhřátém obývacím pokoji třeba v příjemné společnosti se sklenkou dobrého vína? Pokud ano, víte o čem mluvím,“ dodává Novák.

Žáci druhého stupně se do Pasíček podívali 30. dubna. Po zajímavém vyprávění a prohlídce stanice se vydali do Toulouvcových maštálí. Zaujal je příběh loupeživého rytíře Toulouvce, rozmanité kamenné útvary a příroda kolem.

Domů se vrátili se spoustou nových poznatků o ochraně přírody a její důležitosti pro všechny.

Mgr. Hana Sotonová,

Základní škola a mateřská škola Trstěnice

FARNÍ CHARITA LITOMYŠL HLEDÁ

VŠEOBECNOU ZDRAVOTNÍ SESTRU

PRO CHARITNÍ OŠETŘOVATELSKOU SLUŽBU

Požadujeme osvědčení k výkonu zdravotní
povolání bez odborného dohledu,

nejméně 2 roky praxe, řidičský průkaz sk. B.
Nabízíme nepravidelné rozvrženou pracovní
dobu, samostatnou, zodpovědnou
a motivující práci, mzdové podmínky
srovnatelné s akciovými společnostmi,
dobrý kolektiv, další vzdělávání.

**Možnost zkráceného úvazku, vhodné
pro maminky na rodičovské dovolené
nebo důchodkyně. Nástup možný ihned.**

KONTAKT: 461 619 183, charita@lit.cz

Vycházka kardiaků do Nedošínského háje

Zdařilá kondiční vycházka kardioklubu do Litomyšle, kde cílem byla naučná stezka Nedošínský háj se úspěšně konala 23. května.

Autobus nás zavezl na parkoviště podniku Vertex. Po hrázi rybníku Velký Košíř jsme došli na začátek naučné stezky, kde nás čekalo milé setkání s Magdalenou Dobromilou Rettigovou v dobovém kostýmu. Ta nás seznámila s historií Nedošínského háje a rozdala všem účastníkům skvělé koláče upečené dle vlastního receptu. Po rozloučení s milou paní Rettigovou, kterou představovala členka našeho kardioklubu a litomyšlská rodačka Zdena Blažková, jsme pokračovali po naučné stezce ke kapličky sv. Antonínky. Tady nás, v dobových kostýmech, navštívila Božena Němcová, panna Márinka s panem Frybortem, pod přísným dohledem slečny Elis. Paní Blažková zavzpomínala na natáčení filmu Filozofská historie, který se natáčel v Litomyšli, a jehož se jako komparsistka v mládí zúčastnila.

Dále jsme pokračovali vycházkou kolem sklepního pramene a bývalého hřebčína do Litomyšle. Šest kilometrů dlouhou trasu zvládlo všech 48 účastníků bez problémů. Druhou část vycházky údolím Desinky už absolvovala pouze polovina účastníků.

Děk patří všem, kteří náročnou, ale poučnou vycházku připravili. Zvláště průvodkyni vycházky Zdeně Blažkové. Ta 23. května oslavila svoje narozeniny.

Za kardioklub Jan Pokorný

Prodej palivového dříví

štípané dříví o délce 25, 33 a 50 cm
ve skupinách dřevin:

- ▲ jehličnaté
- listnaté tvrdé (buk, jasan, bříza)
- listnaté měkké (lípa, topol, olše)
- ▲○ směs jehličnaté a listnaté

možnost dopravy z Litomyšle
na místo určení (kontejnery)

Město Litomyšl, odbor městské lesy
Strakov 15, 570 01 Litomyšl
kontaktní osoba: p. Hrušeš, tel.: 461 639 263
e-mail: lesy@litomysl.cz

Tip na výlet – Mladějov

První zmínku o Mladějově nacházíme už ve třináctém století. Název Mladějov spolu s německým Blosdorf se vžil v průběhu patnáctého či šestnáctého století. Zhruba od poloviny století sedmnáctého patřily pozemky v kraji Liechtensteinu, kteří tady v roce 1862 zahájili těžbu uhlí. Koncem devatenáctého století byl pod uhlím objeven lupek vhodný k výrobě ohni-
zdorných materiálů. U dolů se lupek páčil v klasických či postupných milířích.

Postupně se odkrývala nová ložiska nad Novou Vsí a na Hřebci, z nichž byl materiál do Mladějova dopravován nejprve koňskými povozy, potom lanovkou. Ta propojovala důl nad Mladějovem se samotkou. Lanovka byla v provozu od roku 1902. Po dostavbě dráhy ztratila svůj význam a ukončila činnost.

Nápad spojit doly na Hřebci nad Novou Vsí a nad Mladějovem úzkorozchodnou dráhou se zrodil za první světové války. Ovšem ke schválení a posléze k realizaci došlo až v roce 1918. Nejprve se začalo s výstavbou směrem od Hřebce. Na této trati byl provoz zahájen

v roce 1919. První vlaky dojezdy do Mladějova o rok později.

Dráha i doly fungovaly až do konce roku 1991, kdy došlo k ukončení celého provozu v komplexu Mladějov - Hřebeč.

V současné době je železnice spravována nadšenci se zájmem o technickou a železniční historii. Ti se snaží o zachování parního provozu na unikátní jedenáctikilometrové trati, o rozchodu 600 mm, Mladějov na Moravě - Hřebeč a o vybudování technického muzea s expozicemi železniční, silniční, stavební a zemědělské techniky a energetiky.

Zajímavostí jsou sobotní jízdy výletních vlaků těžkých historickou parní lokomotivou po jedinečné úzkorozchodné trati. Vybereme-li z těch nejbližších termínů, pak vlčky vyjedou kupříkladu 13. června nebo 27. června. Podle jízdního řádu odjíždějí v následujících časech: 9.30, 11.45, 14.10 nebo 16.15. Navíc 13. června jede i noční vlak s odjezdem ve 20.15, 20.38 a 20.58.

Nelze opomenout ani každoročně pořádanou bitvu Mladějov - Blosdorf 1915. Připravené jsou výjevy ze starého mocnářství, historická vozidla a samozřejmě samotná bojová ukázka z bitvy 1. světové války.

Bližší informace o úzkorozchodné trati, muzeu, pořádaných akcích i jízdním řádu vlčků naleznete na internetových stránkách: www.mladejov.cz.

-red-, foto archiv Průmyslového muzea Mladějov

Cyklobusem Českomoravským pomezím letos až do Jevíčka

Projekt Cyklobusem Českomoravským pomezím aneb blíž k aktivitám Litomyšlska, Poličska a Svitavska již není třeba příliš představovat. V Českomoravském pomezí si již našel své příznivce. Poprvé vyjel cyklobus, tedy linkový autobus s přívěsem uzpůsobeným pro převoz kol, o prázdninách v roce 2006.

Letos máme pro vás velkou novinku. Do svého cyklobusíčku si můžete zaškrtnout i výlet na Moravskotřebovsko a Jevíčko. Přiblížíme vás tak například ke zřícenině hradu Cimburk, k úzkorozchodné železnici v Mladějově či alchymistické laboratoři a středověké mučírně na zámku v Moravské Třebové.

Možnost dostat se blíž k aktivitám Českomoravského pomezí vám nabízíme ve spolupráci s firmou Zlatovánek, městy Polička, Svitavy, Litomyšl a nově Moravská Třebová, opět za významné podpory Pardubického kraje. Pardubický kraj zahrnul víkendový provoz cyklobusu do tzv. základní dopravní obslužnosti a podpořil i vydání informativního letáku s jízdním

řádem. Každý z 13 víkendů a dvou dní, na které připadá svátek (6. července a 28. září), ujedeme přesně 664 km což je o 208 km víc než v uplynulých letech.

Cyklobus bude jezdit stejně jako v loňském roce každý pátek, sobotu a neděli od července do září. Páteční trasa povede z Poličky přes Květnou a Svitavy do Jevíčka a z Jevíčka přes Svitavy, Litomyšl, Dolní Újezd, Proseč, Poličku a večer zpět. V sobotu se dostanete z Poličky přes Proseč do Nových Hradů, dále do Litomyšle, Svitav až do Jevíčka a odpoledne zpět. V neděli brzo ráno opět z Poličky přes Květnou do Jevíčka a z Jevíčka dále přes Svitavy, Litomyšl, Nové Hradky do Proseče a Poličky. Podrobnosti naleznete v jízdním řádu.

Také letos chceme cyklisty motivovat k návštěvě všech míst kolem trasy autobusu bez ohledu na jejich vzdálenost od místa výjezdu. Proto není cena jízdenky vázána na počet ujetých kilometrů, ale je jednotná. Každý cestující s kolem zaplatí 40,- Kč ať se rozhodne

vystoupit kdekoli. Navíc budeme opět podporovat cestování rodin s dětmi, a proto bude zachováno velmi výhodné rodinné jízdné. Rodinou budeme pro náš účel rozumět jednoho, maximálně dva dospělé s minimálně jedním dítětem. Každý z rodiny zaplatí pouhých 20,- Kč. Cestující bez kol budou odbaveni na základě platného tarifu.

Během června budou do všech domácností v Litomyšli, Poličce, Svitavách a Moravské Třebové zaslány letáčky s přesným jízdním řádem, mapkou a několika typy na výlet. Součástí brožury bude i jízdní řád společnosti Veolia Transport, která provozuje cyklobus na trase Pardubice - Chrudim - Nové Hradky - Litomyšl - Proseč - Borová - Hlinsko. Další podrobnosti naleznete na www.ceskomoravskempomezí.cz.

Michaela Severová,

výkonný výbor svazku obcí Českomoravské pomezí

Řemeslné a údržbářské práce

- malování pokojů a nátěry oken (dveří)
- zednické a instalatérské práce
- nátěry kovových a dřevěných ploch
- sestavení zakoupeného nábytku
- po dohodě i jiné práce

tel. 605 893 549

Cyklobus 680019, 3. 7. – 28. 9. 2009									
Přepřevu zajišťuje společnost Zlatovánek									
Zlatovánek s.r.o., Starohradská 407, 572 01 Polička, tel. 461 724 200									
1	3	5	7	9	11	13	15	17	19
8:00	8:00	16:00	19:05	0	0	0	1	od	Jevíčko, nám.
8:07	8:07	16:07		5	5	2		od	Chornice, host.
8:14	8:14	16:14		10	10	3		od	Městečko Trnávka, kino
8:25	8:25	16:25		19	19	4		od	Moravská Třebová, aut. nádr.
8:32	8:32	16:32		26	26	5		od	Kočlířov, Hřebeč, tunel
8:44	8:44	16:44	19:30					od	Svitavy, aut. nádr.
				37	37	6		od	Květná, host.
8:45	8:45	16:45	19:30					od	Janov, Gajer
8:55	8:55	16:55	19:40					od	Litomyšl, aut. nádr.
9:05	9:05	17:05		47	47	8		od	Morašice, host.
				56	56	9		od	Nové Hradky, nám.
9:07	9:07	17:07						od	Ošik, pošta
9:17		17:17		64	64	10		od	Dolní Újezd, pošta
9:28		17:28		72	72	11		od	Desná, ObÚ
	9:13			60	60	12		od	Políč u Litomyšle
	9:17			63	63	13		od	Budislav, pošta
	9:23			67	67	14		od	Proseč, Posekanec
	9:26			69	69	15		od	Proseč
	9:28			71	71	16		od	Proseč, Paseky, Jednota
	9:32			73	73	17		od	Borová, žel. st.
9:37	9:35	17:37						od	Polička, aut. st.
				76	76	18		od	
9:40	9:36	17:40						od	
9:44	9:40	17:43		79	79	19		od	
9:51	9:49	17:50		85	85	20		od	
10:00	10:00	18:00	19:50					od	

VELKÁ PRODEJNÍ VÝSTAVA

STANY

SPACÍ PYTLÉ

BATOHY

11.-13.6.2009

Před kulturním domem v Ústí nad Orlicí
Čt, Pa 8.00 - 19.00, So 8.00 - 12.00

Výstavní slevy 20%

Vystaveno 70 stanů

Velký výběr rodinných stanů

Na vystavené zboží sleva 30%

Odborné poradenství při výběru zboží

tel.: 465 525 627, mob.: 737 261 132, www.sportbart.cz

TRITON PERRINO OHUSHY pinguin

Skauti v boji proti rakovině

Dne 13. května se uskutečnila sbírka s názvem Český den proti rakovině, jejímž cílem bylo informovat veřejnost o možnostech prevence rakoviny a získat prostředky na boj proti této nemoci. Na sbírku bylo možné přispět zakoupením žlutého kvítka - měsíčku lékařského, za 20 korun od skautů, kteří chodili po Litomyšli.

V úterý večer se sešlo pět skupinek na vybírání. Skauti dostali potřebné informace, kasičky, trička a kytičky. Další den vyrazili časně ráno, aby stihli prodat co nejvíce kvítků. Vybírání započalo na autobusovém nádraží, kam ranními expresy přijíždělo mnoho lidí a studentů spěchajících jak do práce, tak do škol.

Ačkoli zde byl velký počet osob, kasičky se začaly plnit až po přesunu na Smetanovo náměstí. Občas skauti zamířili do bočních uliček a do všelijakých zákoutí Litomyšle. Jak přibývalo peněz v kasičkách, tak ubývalo kytiček a letáků v igelitových taškách. Všechny kytičky skauti vyprovali kolem oběda. Potěšitelné je, že většina lidí si kytičku zakoupila a tím přispěla na Český den proti rakovině. Poděkování patří všem skautům, kteří se sbírky zúčastnili a všem lidem, kteří přispěli.

Jaroslav Střasák ml.

Muzejní hrací dopoledne

Regionální muzeum v Litomyšli připravilo doprovodný program k výstavám vhodný pro školky, školy a mateřská centra nejen z Litomyšle a okolí. Návštěva muzea a hraní ve výstavách je možné kdykoliv i bez objednání.

- Muzejní hrací dopoledne s lektorem - vždy každou středu od 9.00 - 12.00 po celou dobu trvání výstav. Tel.: 461 615 287 - Renata Kmošková.
- 16. června od 9.30 - 12.00 - „Poďte si hrát do muzea“ - hrací dopoledne pro RC Litomyšl s lektorem. Děti si budou hrát ve výstavách Něco pro kluky - Auta a autíčka a Něco pro holky - Panny a panenky. Na měsíc červenec muzeum připravuje k výstavě „Něco pro holky - Panny a panenky“ prázdninovou síť dílnu. Termín bude upřesněn.

-red-

9. ročník Author Cyklo Maštale

Dne 13. června se koná největší sportovní akce v Pardubickém kraji, oblíbený cyklomaraton Author Cyklo Maštale. Výjimečnost tohoto maratonu spočívá v tom, že jde o cyklistickou akci pro nejširší veřejnost. Díky velkému množství kategorií zde mohou startovat nejen závodníci, ale i děti předškolního a školního věku, amatéři, hobby jezdci i rodiče s dětmi. Tento maraton lze pojímat buď jako závod, nebo rodinnou vyjížďku.

Start je na náměstí v Proseči u Skutče. Srdečně zvou pořadatelé: Dům sportu Stratílek Litomyšl a Sdružení obcí Touloucovy Maštale. Více informací na www.stratilek.cz a www.maštale.cz.

Matěj Samek

Hledáme

PRONÁJEM PRODEJNY

**ve Svitavách, nejlépe
v centru a s výlohami**
(cca 150–200 m²)

tel.: 608 242 093

Kam za sportem

TJ Jiskra Litomyšl - oddíl kopané (Městský stadion Černá Hora)

soutěž a kategorie: (označení závodu, turnaje)

So 13. 6. od 10.15 a od 12.30 - FK ČESKÁ TŘEBOVÁ, St. + Ml. dorost - krajský přebor

Ne 14. 6. od 17.00 - SK CHRUDIM, Muži - 1.A

třída

TJ Jiskra Litomyšl - oddíl lehké atletiky (Městský stadion Černá Hora)

soutěž a kategorie: (označení závodu, turnaje)

So 6. 6. od 10.00 do 14.00 - atletika: 2. kolo Národní ligy družstev mužů

Ne 14. 6. od 15.00 do 18.00 - atletika: 3. kolo KPD - starší žactvo PA kraje

STIGA - HOKEJ (sál DDM Litomyšl)

Každé úterý tréninky od 17.30 v DDM

So 20.6. od 14.00 - 6. kolo Litomyšlského poháru 2009

Páté kolo soutěže hbitých rukou a bystrých očí

V sobotu 16. května se do DDM v Litomyšli, letos už popáté, sjeli vyznavači hbitých rukou a bystrých očí na klání o Litomyšlský pohár ve Stiga-hokeji. Patnáctka účastníků měla mezi sebou, asi poprvé, hráče první světové stovky, kam se na pražském Czech Open probíjoval Michal Zunka (THC Stiga Svitavy 93). Ten však sám předem věstecky prohlásil, že na žebříčku nezáleží. Přesto podle něj nastoupila elitní osmička do bojů o pozice v play-off a kromě jmenovaného, který je znám volnějším startem a pustil před sebe Patrika Petra, si ostatní své příčky udrželi.

Zato v Běčku nezůstal kámen na kameni. Kromě Patrikova táty, kterému se skupina nezvykle povedla a Milana Zemana (BSE České Budějovice), jehož chvíle měla přijít, ostatní ztráceli a získávali. Do prolínací

skupiny tak kromě bratrů Halamových a Jindry Petra prošel i mladší z rodu Hüblů. Jenže Ačkaři z Mohelnice se soupeři zametli a byl klid.

Výřazovací boje přinesly hodně gólů i překvapení. Ve čtvrtfinále Ačka David Brdčíček dovolil Robertu Ježovi jen jednu výhru v prodloužení, a přestože pak nestačil na Patrika, obsadil 3. příčku, když Zdeňka Lopaura porazil 3:2 na zápasy.

Do finále se dle očekávání dostali Patrik s Michalem. Ač v prvních třech zápasech dokázal dát Michal jen 1 gól, vydržel vzdorovat až do pátého a prohrál až po dvou prodlouženích! V běčku se povedl husarský kousek „bezrukému“ Milanu Zemanovi, který 3 krát porazil a tak vyřadil Pavla Hübla mladšího! V boji o vítězství ve skupině se nakonec prosadil šikovnější Michal Boštík, když porazil Jindru 3:1.

Celkové pořadí vypadá takto: P. Petr 190 b., Z. Lopaur 161 b., M. Zunka 140 b., D. Brdčíček 127 b., R. Jež 119 b., R. Nevrlík 68 b., I. Halama 63 b., T. Halama 63 b., M. Boštík 53 b., R. Rumler 51 b., J. Petr 51 b. (kromě M. Z. + R. N. všichni Stiga HC Benátky) atd. Další kolo se bude hrát 20. června od 14.00 na stejném místě.

Ivan Halama (vlevo) proti Radimu Nevrlíkovi

**PRO VÁS
PŘIPRAVILA
NA LÉTO**

PRÁZDNINOVÉ INTENZIVNÍ KURZY
V termínech 13.-16.7., 20.-23.7., 27.-30.7., 3.-6.8.
Začátečníci, mírně pokročilí, pokročilí, Business English
5-8 studentů ve skupině, 35 vyučovacích hodin
Cena 3300,-Kč/ 3500,-Kč BE

elsa.lit@seznam.cz, tel.: 775/098 120, Mgr. Jana Tmejová, Mgr. Eva Novotná

Přirozený talent 2009 - dětský míčový sedmiboj

Druhý ročník Dětského míčového sedmiboje se uskuteční 25. června ve Sportovním areálu za litomyšlskou Sokolovnou (v případě nepříznivého počasí v sokolovně). Začátek je naplánován na 8.00, prezentace začíná v 7.45. Soutěž pro šestnáct dvojic v sedmi různých míčových sportech je určena pro chlapce i dívky s ročníkem narození 1996 a mladší. Soutěží dvojice (dva chlapci, dvě dívky nebo chlapec a dívka) v následujících disciplínách:

1. soft tenis - jeden set do šesti bodů, 2. nohejbal - jeden set do 15 bodů bez ztrát, 3. volejbal - jeden set do 25 bodů, 4. fotbal - každý z dvojice kope 5 penalt a každý chytá 5 penalt, 5. házená - každý z dvojice hází 5 penalt a každý chytá 5 penalt, 6. florbal - každý z dvojice 5 nájezdu a každý chytá 5 nájездů, 7. basket - každý z dvojice hází 5x na koš.

Za každou disciplínu se získávají body, nejlepší výkon - nejvyšší počet bodů.

Přihlášky zasílejte na MÚ v Litomyšli na Odbor školství, sportu a volného času - tel.: 461 653 351, renata.sulcova@litomysl.cz nebo supa7@seznam.cz do 20. června. Informace podá Pavel Šulc na tel.: 724 744 026, e-mail: supa7@seznam.cz.

Připraveny jsou hodnotné a věcné ceny pro všechny zúčastněné. Partnery akce jsou Pardubický kraj, Město Litomyšl a Petr Sedláček.

Renata Šulcová, odbor školství, sportu a volného času

Jsem PRO projekt?

**JSEM
PROJEKT**

Někteří z vás již znají smysl projektu LILIE - volnočasové centrum a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, avšak pro ty, jenž s ním nejsou blíže seznámeni, uvedu pár základních informací.

Proč vlastně tento projekt vznikl? Litomyšlská skauti nemají dostatečné prostory pro svoji činnost, a proto se rozhodli postavit si svoji klubovnu v lokalitě „Na Větrníku“ (podrobnosti o stavbě byly uvedeny v dubnovém čísle Lilie). Zároveň se zrodila i myšlenka zřídit nízkoprahové zařízení (NZDM), což je instituce, která má pomáhat prevenci sociálně patologických jevů (šikany, kriminality, drogové závislosti aj.) dospívající mládeže. NZDM bude zřízeno Farní charitou Litomyšl. Budova volnočasového centra a nízkoprahového zařízení poskytne, nejenom dětem, celou řadu aktivit a přispěje tak k plnohodnotnému využití jejich volného času.

Nyní vás seznámím s dalšími kroky v přípravách projektu. V současné době probíhá dotazníkové šetření v řadách skautů a také průzkum potřebnosti nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, jehož cílem je definovat cílovou skupinu a rozsah služeb poskytované NZDM. V měsíci červnu dojde k vyhodnocení dotazníků a terénnímu průzkumu.

Projekt bude veřejnosti blíže představen 20. června na letošním starodávném jarmarku ve skautském stánku. Zde si také budete moci zakoupit tradiční táborový pokrm nebo odložit své ratolesti v rukodělné hřídelce dílničce a v klidu si projít zbytek stánků. Výtěžek z této akce poputuje na sbírkové konto projektu, které funguje od 1. května.

Ráda bych připomněla, že tým podílející se na celém projektu je především z řad mladých lidí a to nejenom skautů, kteří veškeré tyto aktivity podnikají ve svém volném čase.

Přestože většina výdajů by měla být financována evropskými fondy, jedině podpora vás, litomyšlské veřejnosti, nám pomůže získat další peníze na nezbytné provozní náklady. Pokud vás tedy projekt oslovil, nabízejme zdarma samolepky Jsem PROjekt (viz. foto), které můžete vylepit na nějaké veřejné místo, například na dveře svého obchodu, poštovní schránku a podobně a tím nám tak vyjádřit podporu.

Samolepky budou k dostání v již zmiňovaném skautském stánku na jarmarku.

Více informací o celém projektu naleznete na nově spuštěných internetových stránkách www.projekt-lilie.cz

Šárka Dočkalová, tisková mluvčí projektu LILIE

Inzerce

Prodám starší dámské kolo FAVORIT – cena 700 Kč. Tel.: 737 663 236. • Prodám interiérové dveře pravé, 7 ks po 80 cm, 1 ks po 60 cm s wc klikou, cena 3000 Kč/ks. Informace na tel.: 605 810 270. • Prodám motorovou sekačku (křovinořez) na trávu – pohon benzinový, ještě v záruce – cena 3500 Kč. Šicí stroj skříňkové provedení, několik entlů, zánovní – cena 2000 Kč. Světlu váledu bez matrace za 300 Kč. Elektrický kufříkový gramofon i s deskami za 1600 Kč. Tel.: 737 960 462, Litomyšl. • Prodám dětskou autosedačku 9 – 18 kg, třípolohovací. Cena: 500 Kč. Informace na tel.: 737 609 127. • Nabízím možnost natřít si víšně v Litomyšli (šťávu, kompot), budou zralé koncem června. Levně. Tel.: 461 615 240 (večer). • Prodám barový pult- mahagon, dřevěnou poličku – selská jizba, nabídkovou tabuli na zboží – plechová, cep z r. 1940, chodský kompletní kávový servis z r. 1960, koberec plyšový vhodný na chalupu – modrý s květy, mušelínový přehoz přes manž. postele, bílé damaskové povlečení a bavl. prostěradla, drané nepoužité peří, pánské oblečení na postavu v. 170 cm, kufříkový psací stroj „Consul“. Tel.: 607 744 568. • Koupím staré pohlednice, vyznamenání, odznaky, věci po vojácích atp. Tel.: 608 420 808. • Prodám výhodně zachovalé dveře z masivu + sanitu: 85 L - hnědé /sklen.výplň, 85 L + P - tmavohn. /palisandr/ sklen. výplň, 65 P - tmavohn. /palisandr/ sklen. výplň, 95 L - tmavohn. /palisandr vchodové/ sklen. výplň, 65 L + P bílé plně, 160 vana, záchod kombi, 117x 56 okno plast. bílé/orech, 60x 50 umyvadlo. Tel.: 602 12 89 84. • Prodám lednici Zanussi s mrazákem, 210 l, plně funkční, cena: 950 Kč. Mrazák šuplíkový Calex, 90 l, plně funkční, cena 950 Kč. Kvalitní silonové pytle, 3 Kč/kus. Zavařovací skl. Omnia 0,7 l, 3 Kč/kus. Různé květináče. Peřiny. SMS: 736 790 421. • Nabídněte do sbírky starou panenku do r. 1960, mohou být i panenky mladší, krojované či z různých států světa. Tel.: 739 307 646. • Nevyhazujte a nabídněte do sbírky různé doplňky našich babiček a prababiček. Různé spony, brože, vějíře, kabelky gobelínové, perličkové, štrasové, sbírám jako doplněk ke starým panenkám. Za nabídky děkuji. Tel.: 739 307 646. • Nabídněte, nevyhazujte staré svatební či plesové šaty z dob našich babiček a prababiček. Sháním na oblečení starých panenek, mohou být poškozené, potřhané. Bydlím na Komen. nám. Tel.: 739 307 646. • Prodám 1ks trám (6m) 250 Kč, šindel CRC hnědý 6m 950 Kč. Tel.: 737 139 626 večer. • Prosím případného nálezce zlatých dámských náramkových hodinek, ať se ozve na tel.: 605 518 498. • Štěněta kavalír king charles španěl bez PP - odběr VII - VIII. Petrová, tel.: 774 620 510. • Prodám kuchyňskou linku, 2 postele s nočními stolky a kuchyňskou lavici, stůl a židle. Tel.: 461 614 876.

Kam v Českomoravském pomezí

LITOMYŠL - viz. kalendář akcí

SVITAVY

• 19. 6. od 17.00 / Městské muzeum a galerie

Pavel Matuška – Usmívání

Vernisáž výstavy kresleného, malovaného a řezbářského humoru zahájí herec Divadla Jára Cimrmana Miloň Čepelka. Účast na vernisáži přislíbili členové Divadla J. Cimrmana.

• 26. 6. od 19.00 / náměstí Míru

Jak to bylo ...

Koncert k 20. letům svitavské kapely Čertův punk. Zahrají kapely Echo echo, Homo ludens a Čertův punk

POLÍČKA

• 6. 6. od 19.00 / Centrum Bohuslava Martinů
Čas pro neobyčejné zážitky – noční putování Poličkou s mapou v ruce

• 6. června – 27. září /

Jak se rodí večerňičky...

Interaktivní dotyková výstava o výrobě animovaných filmů

• 19. – 20. června / městský park Polička

Colour Meeting

Mezinárodní hudební festival věnovaný setkávání různých kultur a jejich vzájemnému poznávání.

• 28. 6. od 19.00 / kostel sv. Jakuba

Hlas napříč staletími

Koncert žáků a pedagogů Církevní konzervatoře Opava Bonifates Opavienses

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

• 12. 6. od 8.30 / Kinosál kulturního střediska
O Balyne

Pohádka pro nejmenší diváky uvádí Karlovarské hudební divadlo.

• 14. 6. od 19.30 / Kinosál kulturního střediska

Edward Albee: Koza aneb kdo je Sylvie

Divadelní představení agentury SophiaArt

• 20. 6. od 13.00 do 24.00 / náměstí T. G. M.

Městské slavnosti

Vystoupí Ali Amiri, Vilém Čok se skupinou ByPass, Ivan Mládek a Banjo Band a další

VYSOKÉ MÝTO

• 6. – 7. 6. / náměstí Přemysla Otakara II.

Sodomkovo Vysoké Mýto 2009

(téma Sodomka a vozy Praga)

Festival věnovaný vynikajícímu automobilovému designérovi a karosáři Josefu Sodomkovi v retro stylu 30. let 20. století.

• 13. 6. od 10.00 / Dvořiška

Setkání leteckých metalůů

Celodenní akce pro celou rodinu

Wozembouch Offroad Team

Druhý květnový víkend zahájil Wozembouch Offroad Team (W.O.T.) svoji letošní závodní sezónu prvním závodem seriálu Shock Cup 2009 na známém závodistišti v Kremačovských lomech u Mohelnice. Na start dvou denního závodu v offroad triálu se postavilo více než 40 posádek ve třech třídách, z nichž W.O.T. obsazuje své vozy ve dvou - 02 a 03. Po loňském úspěchu v 03, kde nám celkově patřila dvě ze tří míst na stupních vítězů (1. a 3.), přišel letos team s jinou strategií a úspěšné posádky se rozdělily do tříd 02 a 03. Celkově se na start mohelnického závodu postavilo šest našich posádek. Ty se opět neztratily a zajely výborný výsledek, ač pro některé to byl závod úplně první.

V konečném hodnocení posádka Jan Cihelka se spolujezdcem Janem Linkem vybojovala přesvědčivě, s novým vozem Suzuki Samurai Long, první místo v kategorii 02. Pokusí se tak navázat na loňský titul z 03, kde startovali ještě s vozidlem Nissan Patrol GR Wagon. Druhou úspěšnou posádkou byl Pavel Mesároš senior a Pavel Mesároš junior s vozidlem Jeep Cherokee, kteří se umístili na 3. místě v 03 a potvrdili tak svoje standardní výkony z loňské sezóny. Další posádky se také neztratily a odvedly výborný výkon. Podarilo se

nám opět vykročit tou správnou nohou. Pokračovat budeme 13. a 14. června ve středočeských Bratronicích. Novinky, foto a videa z našeho zápolení si můžete prohlédnout na vznikajících webových stránkách teamu na adrese www.wozembouch.wbs.cz. Zde se příznivci, zatím v našem regionu ne moc známého sportu, dozví mnoho zajímavého. Budeme se na dalších závodech těšit na fanoušky a jejich podporu.

Václav „Pechy“ Pechanec, foto V. Hrazdára

Prímý majitel nabízí nemovitosti k prodeji:

Romantická zem. usedlost ve Chmelíku, k trvalému bydlení, podnikání, rekreaci.

Stavební parcela 1 tis. m² + zahrada

6,5 tis. m², Cena 1,8 mil. Kč.

Možnost příkoupení 12 ha orné půdy

Hezký RD 5+1 v Javorníku u Svitav

k bydlení i podnikání, kolaudace 1996.

Volné ihned. Cena 4.750.000 Kč

Tel: 604 246 152,

e-mail: vaclavkova@cib.cz

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA (PRO ŽÁKY I. – 5. TŘÍD) Křížem krážem prázdninami 2009

Přihlašuji svoji dceru, syna

žáka, žákyni třídy Základní školy

adresa trvalého bydliště

na organizovanou prázdninovou zájmovou činnost, kterou pod názvem „Křížem krážem prázdninami“, organizuje pro děti 1. - 5. tříd Město Litomyšl v Rodinném centru Na Touloučkově náměstí v Litomyšli na tyto dny:

Celkem dní:

Bylo uhrazeno: Dne

Úhradu v hotovosti přijal:
V případě neúčasti dítěte se úhrada nevrací.

Upozorňuji na tyto zdravotní potíže svého dítěte:

Po ukončení denního programu v 15.30 hodin půjde naše dítě domů samostatně

ANO NE (vyzvedneme si ho osobně)

*nehodící se škrtněte

Mobilní telefon na rodiče:

E-mailová adresa na rodiče:
Souhlasím s podmínkami projektu Křížem krážem prázdninami:

Podpis rodičů

INFORMACE PRO RODIČE

Provoz v Rodinném centru na Touloučkově nám. v Litomyšli bude zajištěn od 7. 7. 2009 do 28. 8. 2009 vždy od 7.30 hod. do 15.30 hod. včetně oběda ve školní jídelně II. ZŠ nebo jídelně MŠ.

Placení obědů je možné pouze v hotovosti přímo u pokladny v jídelně. Cena hlavního jídla - 21,00 Kč + cena polévky - 5,00 Kč. Rodiče hradí za dítě 50 Kč/den, sourozenci platí 40 Kč/den.

Úhradu je možné provést současně s podáním přihlášky nejpozději do 22. 6. 2009 na pokladně MÚ Litomyšl. Je možné i dodatečně přihlásit dítěte, nejpozději den před nástupem do programu. S sebou: přezůvky, pokrývku hlavy, plavky, ručník, svačinu, pití a peníze. Vaše dítě je pojištěno pro případ úrazu u pojišťovny Generali.

S Rodinným centrem křížem krážem prázdninami

Také letos Město Litomyšl nabízí předškolákům a žákům 1. - 5. tříd celoprázdninový program „Křížem krážem prázdninami.“

V jeho rámci se tak mohou děti setkávat v prostorách Rodinného centra na Touloučkově nám. v Litomyšli od 7. července do 28. srpna vždy od 7.30 do 15.30.

Renata Šulcová, odbor školství, sportu a volného času

Služby stomatologie (soboty, neděle, svátky 8 - 11 hodin)

6. - 7. června - MUDr. Cacek Tomáš

Trstěnice 184, tel.: 461 634 157

13. - 14. června - MUDr. Kopecká Eva

Bystré, nám. Na Podkově 25, tel.: 606 182 715

20. - 21. června - MUDr. Eliáš Adolf

Litomyšl, Kpt. Jaroše 404, tel.: 461 612 733

27. - 28. června - MUDr. Hebltová Vladimíra

Sloupnice 188, tel.: 465 549 236

4. července - MUDr. Joukl Jan

Litomyšl, Mariánská 1137, tel.: 461 615 402

5. července - MUDr. Kašparová Leona

Polička, Janáčkova 523, tel.: 775 724 524

6. července - MUDr. Kočí Jiřina

Dolní Újezd 838, tel.: 461 631 126

Celkově jsme obsadili neuvěřitelné čtvrté místo

Tradičně nejméně navštěvovaná destinace Českého poháru - Trinec, hostil závěrečný podnik sezóny 2008/2009. Loňských 46 hráčů bylo letos překročeno o jediného účastníka. Soutěžní řád v takovém případě hovoří o 4 základních a 2 výkonnostních skupinách, ale vedení Č.A.S.G. s pořadatelí vytvořilo zase speciální „trinecký systém“: místo loňské jedné skupiny a play-off pro nejlepší 16, byly v sobotu 2 základní a 3 výkonnostní skupiny. Pravidla se obcházejí i při

sportu a není proto divu, když se tak chováme vždy a všude. Naopak jim nepříjde divné nařknout hráče sedmé stovky WR, že nesehráním zápasu s pozdějším vítězem turnaje, tomuto nesportovně pomohl. Zapomněli se podívat do statistik vzájemných zápasů, kde visí stav 0:6 a skóre 7:52!

Zpátky ke hře: nejpočetnější zastoupený klub Stiga HC Benátky postavil do boje o poslední body 9 svých hráčů s rozdílnými ambicemi, ale společnou odvahou. V 1. skupině měl Zdeněk Lopaur (12.) tentokrát trochu štěstí, když jako poslední pronikl do Áčka. Naopak Robert Jež (15.) ztratil na postup 4 body a musel do Běčka. Jindřich Petr (20.) skončil o příčku a 8 bodů v Čěcku stejně jako Kamil Vyroubal (22.) na svém druhém ČP. Ve 2. skupině si poslední postupové příčky mezi elitu zajistili Patrik Petr (11.) a David Brdiček (12.). Ostatní však skončili až v Čěcku: Tomáš Halama (21.), Ivan Halama (22.) a Ondřej Šmiták (23.), čímž zejména Tomáš zklamal.

Odpole dne jsme tak opět měli zastoupení ve všech skupinách. A hned ta nejvyšší nám přinesla tolik radosti, jako dosud nikdy. Patrik (9.) s Brdrou (14.) se dostali až do play-off a Lopymu (19.) k tomu scházely jen 2 body! V osmifinále Patrik podlehl domácímu Janu Cencialovi 0:3, zatímco Brda dokázal Stanislavu

Krausovi (Absolut Spiders) sebrat aspoň zápas (1:3). V Běcku hájil klubové barvy Robert (31.) a v play-off narazil na domácího Tomáše Wacławka, kterému podlehl také 1:3. V té chvíli byl naším posledním želízem v ohni, protože i Čěčko už mělo svůj dvoukolový maratón za sebou. Naši skončili v pevném bloku: Tomáš, Ivan, Jindra, Ondra, Kamil (41. - 45.). Zvítězil Michal Hvižd (THC Stiga Elites), který ve finále zdolal Jana Dryáka (Stiga Big Band Praha) 3:1. Ten zase v semifinále vyřadil 3. Lukáše Turoně (THC Stiga Svitavy 93) 3:2.

Celkově mezi 187 účastníky poprvé v kariéře zvítězil Petr Tměj (THC Stiga Elites) před Turoněm a Dryákem. Umístění našich: Patrik 16., Lopy 18., David 23., Robert 28., Tomáš 40., Jindra 42. atd. Mezi kluby jsme, díky diskvalifikaci svitavských, neúčasti třetího Votroka a výtečným výkonu Áčkařů skončili 5. (8 bodů za druhým Trincem). Celkově jsme obsadili neuvěřitelné 4. místo. Ondra získal 3. příčku mezi nováčky, Patrik 3. mezi juniory, Jindra je 7. veterán. Při vši radosti trochu zamrzí, že Patrik těsně přišel o účast na MS, protože forma mu přišla až na posledních čtyřech turnajích ČP. Ale na MR v Praze si na nás soupeři budou muset dávat pozor.

Text a foto Jindřich Petr

Brdiček a Patrik bojují.

Tenisové kurzy pro děti

začátečníci (8.00 - 9.45) a pokročilí (10.00 - 11.50)

Kurzy windsurfingu a jachtingu

do 18 let (14.00 - 15.45) a dospělí (16.00 - 18.00)

**1. 7. - 5. 7. 2009
v Litomyšli
tel. 776 056 801**

individuální výuka
v průběhu celé sezóny

více na www.pireo.info

KAMENICTVÍ

Precizní práce za nejlepší ceny!

Litomyšl

nově

Zhotovujeme:

- Urnové pomníky (žula)
- Nápisy (zlaté, stříbro)
- Desky do kuchyní a koupelen
- Jednohroby, dvojhroby (žula)
- Lucerny, vázy
- Desky na grilování
- Panelové hroby + výkop
- Schránky na urny
- Broušení terasových dřív

Široký výběr materiálů a řešení dle katalogů nebo vlastních nákrešů!

Vladimír Knap ml.

Nádražní 406, Litomyšl

tel. 775 138 777

www.kamenictvi-litomysl.webnode.cz

Přeborník v brokové střelbě

Rána za ranou se ozývala v sobotu 2. května z areálu střelnice na Černé hoře. Okresní myslivecká jednota Svitavy zde pořádala Okresní přebor v brokové střelbě na loveckém kole. Střelci navíc bojovali o nominaci na krajský přebor v dvojboji. Trojici nejlepších střelců na Svitavsku tvoří ing. Petr Kovář, Antonín Petrásek a ing. František Neznej. Do dvojboje se pak prostříleli ing. Petr Kovář, Libor Novák a Antonín Petrásek.

Soutěž se skládala ze dvou kol a v každém kole musel střelec trefit 20 asfaltových holubů. „Střelec si dvakrát projde vyznačený úsek, na kterém jsou jednotlivá stanoviště. Střílí se tedy na 2x 20 terčů. Jelikož zde střílíme v rámci okresu, dáváme možnost absolvovat ještě jedno kolo navíc na vylepšení výsledku,“ vysvětluje Bohumil Kalivoda, předseda střelecké komise Okresní myslivecké jednoty Svitavy.

„V krajském přeboru se střílí v loveckém kole, potom desetkrát terč zájím na průseku a také desetkrát malorážka. Vzhledem k tomu, že my zde nemáme schválenou střelnici na malorážku, tak jsme to vyřešili dvojbojem. To znamená, že střílíme v loveckém kole

a vzduchovkou deset ran na terč,“ sděluje Kalivoda a dodává: „Výsledky z obou disciplín se sečtou, vyhodnotí a hodláme vytvořit družstva. Po skončení vybere me tři nejlepší.“

Terče létají rychlostí 35 m/s. Střelec střílí z loveckého postoje, takže má velice krátký čas na to, aby zareagoval. „Zdá se to velice rychlé, ale dnes již je úroveň disciplín, zbraní i techniky hodně vysoko. Nehledě na to, že dnes střílí mladí třeba už od 12 let,“ říká Kalivoda. Vždy druhou a čtvrtou středu v měsíci je navíc střelnice přístupná pro cvičnou střelbu, takže střelci mohou trénovat. Odpovídají tomu i výsledky přeboru, kdy ti nejlepší nastříleli 34 - 38 terčů ze 40 možných.

V soutěži však nejde pouze o to si zastřílet, ale osvojit si určitá pravidla. „Jedná se hlavně o to, abychom získali návyky na zacházení se zbraní. Chceme zajistit dodržování bezpečnosti,“ dodává Kalivoda.

Další soutěží pořádanou na černoohorské střelnici je Velká cena Města Litomyšle v brokové střelbě na letící terč, která se koná 28. června od 9.00.

Text a foto Jana Bisová

Volně létající modely ovládly nebe u Poličky

Ani nepříznivé počasí 16. dubna neodradilo nadšenec z letecko-modelářských klubů, kteří se zúčastnili soutěže volně létajících modelů letadel na poličském letišti. Pořádající Letecko-modelářský klub Litomyšl klání uspořádal v rámci oslav 750 let od povýšení Litomyšle na město a připomněl si rovněž 40. výročí svého založení.

Do soutěže se přihlásilo 18 žáků a 15 seniorů z letecko-modelářských klubů z Litomyšle, Svitav, Chocně, Ústí nad Orlicí, Vyskova, Hradce Králové a jeden příjel z moravského Holešova.

Soutěž se konala ve čtyřech kategoriích. Kategorie Házedel je určená pro jednoduché, cenově dostupné modely. Začátečníci v ní získávají stavební dovednosti a umění létat. Letadla se hází z ruky. V žácích si vybojoval zlato Matěj Hudák z Vyskova, druhý byl Daniel Rössler z Chocně a třetí skončil Daniel Růžicka z Ústí nad Orlicí. V seniorech byla první tři místa následující. První Daniel Rössler st. z Chocně, druhý Jiří Votroubek z Litomyšle a třetí Josef Hladký ze Svitav. Kategorie A3 již obsahuje konstrukčně náročnější modely. Letadlo startuje vletem na provázku. V této kategorii v žácích zvítězil Jakub Čepek z litomyšlského klubu, druhá byla Veronika Chaloupková z Chocně a třetí Martin Votroubek opět z Litomyšle. V seniorech vyhrál František Gloziga z Holešova a druhý byl Vladimír Matal ze Svitav. „Kategorie F1H je nejvíce létatou kategorií. Při stavbě se využívá kompozitů. Pro žáky jde o stavební vrchol umu,“ vysvětluje Jindřich Krčmář, organizátor akce. V této kategorii byl v žácích první Matyáš Skalický z ústeckoorlického klubu, druhý Vítek Rössler z Chocně a třetí skončil Daniel Rössler také z Chocně. První v seniorech byl Milan Bezr z Hradce Králové, druhý František Gloziga z Holešova a na třetí příčce se umístil Radek Štantejský z Ústí nad Orlicí. Poslední kate-

Nejmladší účastnice soutěže Anička Votroubková

gorií je P30. „Modely jsou poháněny vrtulí, kterou roztáčí gumový svazek o hmotnosti 10 gramů. Při stavbě je nutné skloubit pevnost konstrukce s váhou modelu. V této kategorii jsou jen zkušení modeláři,“ sděluje dále Krčmář. Podle jeho slov mohou tyto volně létající modely vlnit stoupavých proudů vylétnout až do výše 200 m a výjimečně až do mraků. Na prvních dvou místech se v žácích umístili členové ústeckoorlického klubu Radek Jirges (1) a Jakub Špandrl (2), třetí byl Vítek Rössler z Chocně. V seniorech to bylo stejné. První dvě místa patřila Ústí nad Orlicí – Petr Vašina (1) a Lubomír Valčík (2), třetí opět choceňský klub a za něj Jaroslav Slanina.

Organizátoři ovšem dekorovali i nejstaršího a nejmladšího účastníka soutěže. „Nejstarším účastníkem byl Lubomír Valčík z Letecko-modelářského klubu Ústí nad Orlicí, kterému je 78 let. Tomuto sportu se věnuje jako učitel celý svůj život. Pod jeho rukama vyrostlo mnoho modelářů,“ říká Jindřich Krčmář. Nejmladší účastnicí byla Anička Votroubková z pořadatelského klubu, které je šest let. „Soutěžila poprvé v kategorii házel. Jako pozornost dostala perníkové letadlo. Radost v jejich očích nedovedu popsat,“ dodává s úsměvem Krčmář. Soutěž volně létajících modelů letadel se konala poprvé po 25 letech. Pro takovéto modely je důležitý velký prostor, proto se klání uskutečnilo na letišti v Poličce, jelikož v Litomyšli nejsou vhodné podmínky. „Vítř unášel modely jako papír a tak za dvě minuty letu ulétly vzdálenost až 1500 metrů,“ sděluje dále Jindřich Krčmář. Organizátoři soutěže děkují všem sponzorům a ochotným členům Aeroklubu Polička a Letecko-modelářskému klubu Polička.

Jana Bisová, foto Votroubkovi

Sport - cvičení

Sport areál s.r.o., tel. 461 613 923

Tenis, squash, bowling:

Po - Čt 10.00 - 22.00

Pá - So 8.00 - 23.00

Ne 8.00 - 22.00

více na www.lit.cz/sport-tenis/

Koupaliště, tel. 461 612 915

do 12. 6. - 8.00 - 22.00 - dle počasí - bazén 25 m a tobogán, plážový volejbal

od 13. 6. - 8.00 - 20.00 denně - bazén 50 m, bazén 25 m, tobogán, plážový volejbal

Spinning Centrum Stratílek, tel. 724 033 548

Hodinové lekce, rezervace na tel. 724 033 548

• Po, St 6.30, 10.00, 17.00, 18.30, 20.00

• Út, Čt 8.00, 10.00, 16.00, 17.45, 19.30

• Pá 6.30, 10.00, 16.00, 17.30

• So 10.00, 16.00, 18.00

• Ne 8.00, 16.00, 18.00

Lze i mimo uvedené hodiny na objednávku

www.stratilek.cz

Cvičební sál Veselka, tel. 775 998 869

Fitbox - Po 10.00 - 11.00 a 19.00 - 20.00, Út

19.00 - 20.00, St 17.00 - 18.00 a Čt 19.00 - 20.00

Aikido - Po 16.30 - 17.30, St 18.00 - 19.30, Pá 18.30 - 20.00

Capoeira - Po 17.30 - 19.00, Pá 17.00 - 18.30

Jóga - Út 17.00 - 18.00

Dance aerobic - St 19.30 - 20.30

Thaibox - Út 18.00 - 19.00, Čt 17.00 - 18.00 a Ne 10.00 - 11.30

Kickbox - Út 20.00 - 21.00, Čt 20.00 - 21.00

více info na www.samuraiklub.cz

Billard centrum Litomyšl, tel. 461 615 910

So 13. 6. - Turnaj dvojic - 8 ball • 13.00

So 20. 6. - Turnaj v karambolu - volná hra • 13.00

So 27. 6. - Litomyšlská liga jednotlivců - 8 ball, 10. kolo • 13.00

více na www.bclit.org

Krytý zimní stadion, tel. 461 612 179

každou středu - Veřejné in-line bruslení • od 17.30 do 19.30

každou neděli - Veřejné in-line bruslení • od 17.30 do 19.30

- podmínkou jsou in-line brusle bez brzdy a se silikonovými kolečky • zdarma

Kontakt: Antonín Kubíček - 605 328 961

Areál Černá hora Litomyšl - střelnice

So 28. 6. Velká cena Města Litomyšle v brokové střelbě na letící terč • 9.00

- soutěž zahájí výstřelem na první terč starosta Litomyšle Michal Kortys

Rybáři seznámili radní s činností

Český rybářský svaz MO Litomyšl 19. května uspořádal pro zástupce města informační schůzku, na které je seznámil se svou dosavadní činností a plány.

Stejně jako Město Litomyšl, tak i rybářský svaz slaví výročí. Vznikl na podzim roku 1989. „Po dvaceti letech máme 470 dospělých členů a k tomu 70 dětí od 5 do 15 let a 16 mládežníků od 15 do 18 let. Pracuje u nás 5 mládežnických kroužků,“ pochlubil se předseda svazu Zdeněk Kmošek. Vyzdvihl také úspěchy, kterých dosáhl a zmínil místa obhospodařovaná místní rybářskou organizací: „Staráme se o dva sportovní rybníky na Mendřici, rybník ve Strakově a Nové Vsi. Máme rybník ve Višňárech a nově na Kamenných Sedlících v Budislavi, kde již máme dva rybníky. Obhospodařujeme také pstruhové revíry Loučnou 5 a Desnou 1.“

Pár dní po prezentačním setkání místního svazu se družstvo mladých rybářů pod vedením Václava Vavřína poprvé zúčastnilo krajského kola Zlaté udice. Umístilo se na krásném třetím místě.

-bj-

Kamenictví 4K

Karel Kopecký, 561 18 Němčice 87
Tel.: 461 610 227, 776 643 713

- Komplettní kamenické a kamenosochařské práce
- Výroba kuchyňských desek a jiných interiérových doplňků.
- Dlažební kostky světlé a tmavé

Rodenští šachisté navštívili Litomyšl

Od 20. května do 24. května hostil litomyšlský šachový oddíl dlouhodobé šachové přátele a kamarády z družebního holandského města Rodenu. Tato krásná, srdečná a milá setkání probíhají od roku 1991 ve dvouletých intervalech a patří mezi nejintenzivnější ze všech sportovních klubů města.

Během téměř 20 let těchto setkání vznikla hluboká přátelství některých členů našeho oddílu, takže se setkávají společně celé rodiny, tráví spolu dovolené i mimo tato sportovní setkání.

Stalo se jakousi nepsanou tradicí našich i holandských šachistů, že se všichni snaží připravit co nejzajímavější a neoriginálnější program pro své kolegy. Při posledním pobytu u našich přátel v Rodenu jsme zažili fantastická dobrodružství při kroužení překrásné lodi na rozbouraném moři mezi pobřežními ostrovy. Letos jsme si tedy lámali hlavu, jaký program vymyslet pro naše holandské kamarády. Role manažera a organizátora a se ujal Jirka Šváb a my ostatní jsme mu maximálně pomáhali. Měsíc před příjezdem přátel byl program připravený do všech detailů.

Ve středu 20. května jsme tedy od 17.00 očekávali jejich příjezd v restauraci Na Veselce. Zde je čekal první úkol. Jirka Šváb předem nafotil a odeslal holandským šachistům několik fotek od příjezdu do Litomyšle u hotelu Dalibor, přes náměstí až k restauraci Na Veselce. Chtěli jsme poznat jejich orientační smysl. Nežklamali. Asi v 17.30 se před restaurací objevili naši přátelé. Zpoždění způsobilo krátké bloudění okolo Hradce Králové. Po ubytování v pěkném penzionu jsme poseděli v restauraci a brzy jsme šli všichni spát, protože nás čekal náročný program.

Ve čtvrtek se konalo oficiální přivítání na radnici starostou města Michalem Kortyšem a místostarosty. Šachisté Rodenu předali zástupcům města překrásnou vázanou publikaci, která v anglickém a českém jazyce popisuje dlouholeté vztahy našich a rodenských šachistů. Jde o autentické a vlastnoručně psané úvahy jednotlivých aktérů různých setkání, včetně jejich rodinných příslušníků, u kterých šachisté pobývali. Jde téměř o jakýsi sociologický průřez vývoje vztahů skupin ze dvou jazykově zcela odlišných národů.

Po návštěvě radnice jsme absolvovali krátkou procházku po městě zakončenou společným položením květin na hrob našeho zesnulého kamaráda Jana Motáčka, kterého se s námi zúčastnila i jeho manželka.

Ve 12.00 jsme odjeli na prohlídku pivovaru v Poličce. Pro všechny, a zvláště nás milovníky piva, to byl neopakovatelný zážitek. Všichni jsme se podrobně seznámili s klasickou a poctivou technologií výroby pěnivého moku. Prohlídka byla zakončena degustací piva a pivních pochutin. Následovala prohlídka královského města Poličky, které dominoval výstup na věž kostela a návštěva rodné světničky Bohuslava Martinů

Šachisté Litomyšle a Rodenu.

na vrcholu věže. Z Poličky jsme se přemístili do litomyšlské restaurace Na Veselce, kde proběhl turnaj v bleskovém šachu za účasti 16 hráčů.

Na prvním místě skončil, zcela přesvědčivě, se ziskem 13,5 bodu Václav Pekař z Litomyšle, druhý byl Tom Visser z Rodenu s 11,5 body a třetí místo obsadil Martin Daniel z Litomyšle s 11 body.

V pátek v 8.00 jsme vyrazili k utajenému cíli našeho výletu. Byla jím úzkokolejná dráha v Mladějově. Všichni, včetně nás, kteří jsme zde byli poprvé, jsme byli nadšení z malého vláčku stoupajícího pomalu do příkrého svahu hory, kde dříve horníci dobývali z nitra země šamot. Fascinovala nás překrásná příroda, původní smíšené lesy se smrky, buky, jeřáby a habry. Neopakovatelné panoramatické výhledy do blízké i vzdálené krajiny. Na konečné jsme stoupali pěšky lesem k jedné ze zavalených šachet, potom nás odvázel na zastávku Veksl. Rozdělali jsme oheň a podávali našim holandským hostům klasickou českou svačinu, vynikající uzené maso, borovský chleba, okurky, hořčici, křen a k tomu pivo a naši slivovici. Všichni byli

Medailisté bleskového turnaje, zleva: Tom Visser 2. místo, uprostřed Václav Pekař 1. místo, Martin Daniel 3. místo.

spokojeni, a tak jsme na sebe s Jirkou Švábem vesele mrkali. Vše se vydařilo. Po návratu z Mladočova měli všichni 3 hodiny volno. Někdo si zahrál tenis, někdo jel na kole nebo prostě jen odpočíval.

Večer jsme se přesunuli do Dolního Újezdu, kde nás čekala slavnostní večeře v místní restauraci. Při vynikající zvěřině a pivu jsme si promítali na projektoru fotky z činnosti oddílů. Následně Vašek Pekař připravil velmi pěknou řešitelskou soutěž s různými šachovými úlohami. Večer vyvrcholil partií čtyřlenných družstev, kde každý z hráčů vždy dělal jeden tah. Vše se promítalo na plátno, mluvit se mohlo pouze anglicky a nikdo nesměl napovídat. Naše družstvo ve složení Škeřík, Odstrčil, Horák, Daniel porazilo poměrně rychle družstvo Holanďanů ve složení Visser, Van der Velde, Jager, Diebrink.

V sobotu dopoledne byl volný program. Jednotliví členové si rozebrali naše holandské kamarády a vzali je na procházky, sport a nakonec na oběd ve svých rodinách. Ve 13.00 jsme se šli na Veselce ke sportovnímu vyvrcholení našeho setkání – zápasu družstev. Holanďané nám sdělili, že přijeli pouze 4 hráči z A týmu a tak v duchu fair play jsme vyhověli jejich požadavku a postavili 3 hráče z našeho A týmu a 4 hráče z B týmu. Přestože byli oba týmy papírově vyrovnané, zápas měl pro nás zcela jednoznačný průběh.

Po hodině hry rozdrtil zcela přesvědčivě Standa Mikulecký Keese Duisterwikela, Libor Horák Olause Diebrinka. Následovala nečekaná, ale zcela zasloužená výhra Jiřího Seidla nad profesorem matematiky University of Gronningen Arnoldem Maisterem. Po další hodině zcela přesvědčivě porazil Martin Daniel rodenskou jedničku Gera Batjese a černý den rodenských šachistů završil, překrásnou kombinační výhrou, Vašek Pekař. Protože partie Milan Krejčí a Frans Jager byla pro nemoc mladého holandského studenta dána za remiz, zachraňoval český holandského týmu největší sympafák, věčně usměvavý Peter Van der Velde. Stál jasně na výhru a tajně jsme mu ji přáli i my. Výhodu však nedokázal realizovat kvůli zarpitilosti Lukáše Jirsy a partie skončila remízou. Celkový výsledek Litomyšl: Roden je 6:1.

Po zápase jsme šli do rodinného domu Karla Škeříka Na Lánech. Zde proběhl rozlučkový závěrečný večírek. Opékání vuřtů, ryb, pivo, kytara, zpěv, diskuze, smích. Mezi příjemnými a dobrými lidmi čas strašně rychle letěl. Po druhé hodině jsme se rozešli.

V neděli po snídani se všichni u penzionu rozloučili s našimi holandskými kamarády. Poslední stisky rukou a vřelá objetí, poslední společné foto. Poslední slova našich přátel byla: „Bye-bye Litomyšl. See you at Roden in 2011.“ (Sbohem Litomyšli. Nashledanou v Rodenu v roce 2011).

Text a foto Jaromír Odstrčil

Volejbalisté oslavují

Turnajem mladších zákyň a starších žáků ve volejbale oslaví 750. výročí povýšení Litomyšle na město také Volejbalový klub Litomyšl. Pro volejbalové naděje připravil turnaj, který se bude konat 20. června na volejbalových kurtech v Libánkách. Turnaje se zúčastní čtyři týmy mladších zákyň a stejný počet družstev starších žáků. První zápasy budou zahájeny v 9 hodin.

Eva Hudečková

Profesionální HANDYMAN

s dlouholetou praxí v zahraničí dokáže navrhnout, zorganizovat, provést práce všeho druhu:

- dekorátorské a restaurátorské
- stavby z kamene, dřeva
- podlahové krytiny
- technické překlady z angličtiny

Volejte:
731 802 229

Závodu mistrovství v Kaplici dominoval Bartoš

Na velice těžké motokrosově dráze v jihočeské Kaplici se rozdělávaly další mistrovské body ve třech objemových třídách. Fanouškům týmu Orion Litomyšl udělal velkou radost lídr družstva Petr Bartoš, který po bojovném a dramatickém průběhu nakonec zasluženě vystoupil na stupeň nejvyšší.

Bartoš neměl dobré starty. V první jízdě, po heroickém průběhu, kdy odstartoval až ze třinácté pozice, projel nakonec cílem jako druhý. V následující rundě si už pohlídal startovní manévry a závod rozjízďel jako pátý. Za několik kol se již pohyboval na čele jezdeckého pole a svůj náskok stále zvyšoval.

Vedoucí závodník a loňský mistr Evropy Petr Bartoš v Kaplici ukázal především vynikající fyzickou kondici a pořádné jezdecké srdce. Hodně favoritů svojí dravou jízdou zaskočil. Druhý nakonec dojel, po dobrých startech, Jan Zaremba a třetí skončil Michal Kadleček.

Petra vítězství posunulo na průběžné druhé místo za Zarembu a boj o titul se tak výrazně zdramatizoval. Ve slabší třídě MX2 dojel na bodech Jaromír Romančím. V první jízdě na patnácté příčce, ale ve druhé upadl a musel předčasně odstoupit. Z vítězství se radoval dobře jedoucí Slovák Martin Kohút, druhý skončil František Smola a třetí Michal Votrubeck.

Ve veteránech se po zranění ukázal v dobré formě Jan Franěk, který nakonec na domácí trati vybojoval pro Orion tým stříbrný věnec. Zlato bral suverénní Míra Kučírek a bronz získal Bronislav Krč. Další body v této třídě nasbíral poslední zástupce Orionu a jezdecký sponzor Luboš Strejček, když obsadil postupně 15. a 19. místo.

Šampionát pokračuje dalším dílem v jihočeském Kramolíně 28. června.

Petr Kovář, foto Miroslav Jireček

Martin Doubek kraloval evropským juniorům v Sosnové

První májový víkend se sešli evropští piloti v Sosnové u České Lípy, aby změřili síly v kvalifikaci Mistrovství Evropy tříd KF2 a KF3. Stejně jako před dvěma týdny v italské LaConce na sebe výrazně poutal pozornost český motokárový tým Orion racing Litomyšl. Před čtrnácti dny v Itálii nenašel přemožitele ve třídě KZ2 Patrik Hájek a v Sosnové již od prvních kol patřil mezi absolutně nejrychlejší ve třídě KF3 juniorský pilot Martin Doubek.

Každý kvalifikační závod zahrnuje několikadenní program a jezdci z České republiky tradičně patří do zóny střed, kde musí bojovat o postup do finálového závodu Mistrovství Evropy s piloty z tradičně silných motokárových velmocí – Itálie a Německo. I v Sosnové se pochopitelně objevily početné i výkonnostně silné skupiny závodníků z těchto zemí.

Na čtvrtém programu byla technická přejímka a standardní příprava na takzvaný záběhový trénink, kdy má každý z pilotů možnost „zajet“ všechny připravené motory ještě stále na svých neočipovaných pneumatikách a se svým benzínem. Měřený trénink zvládl nejlépe Jason Kremer z Německa. Druhý byl Mark Kiralykuti z Maďarska před Edvardem Frolenkovem startujícím s italskou licencí. Martin Doubek skončil čtvrtý se ztrátou dvou desetín vteřiny na vítěze měřeného tréninku. „Do druhého měřeného tréninku jsem nenašel. Víme, že sosnovská trať je charakteristická nadměrným opotřebováním pneumatik a vzhledem k omezenému počtu sad na celý víkend může být kvalita pneumatik důležitá v závěrečných fázích závodu.

Martin Doubek, i po druhém měřeném tréninku, zůstal na čtvrté pozici a to mu zajišťovalo start z první řady v každé ze čtyř kvalifikačních rozjížděk. V první rozjízdce byl nejvážnějším konkurentem Maďar Mark Kiralykuti s Kosmicem, který Martinovi poodjel hned po startu. Doubek zaváhal na startu. V průběhu jízdy se však posunoval startovním polem, i díky nejrychlejšímu času na kolo, až na druhou příčku na cílové pásce. V cíli byla vítězi rozjízdka udělena penalizace 10 vteřin za předčasný start. Mark Kiralykuti se tím posunul z první až na jedenáctou příčku a Martin Doubek si připsal první vítězství v programu kvalifikace evropského šampionátu!

Ve druhé jízdě narazil Doubek na zatím nejrychlejšího pilota, Němce Jasona Kremera. Souboj Doubka s Kremerem skončil na startovní čáře ohnutou volantovou

Kvalifikační boj jezdce Orion Teamu Martina Doubka o postup do finále ME KF3 - ZUERA (E).

a spojovací tyčí Martin Doubka, přesto nakonec dojel v této jízdě druhý.

V sobotu ve třetí jízdě svedl pilot týmu Orion racing pěkný souboj s Rusem Danilem Kyvatem, kterého tři kola před cílem předjel a jízdu vyhrál.

Vzhledem k rozdělení jezdců, po měřeném tréninku, na pět skupin, svedl Martin v neděli souboj s piloty, kteří měli v tu chvíli o jednu rozjízdku méně a disponovali pochopitelně pneumatikami v lepším stavu.

Díky nejlepším výsledkům v kvalifikačních rozjíždkách postupoval Martin Doubek do první finálové jízdy z nejlepší pozice! Start z pole position se však absolutně nepovedl, neboť motokára ze startu neodjela stejně rychle jako soupeřům. Nepovedený start znamenal propad až na čtvrté místo. Poté se však posunul na první pozici, kterou si udržoval s menším náskokem celých devatenáct kol. V závěru sice soupeři tento náskok snížili na minimum, ale přesto zavládla v sosnovském areálu velká česká radost. Martin Doubek vyhrál úvodní finále kvalifikačního závodu Mistrovství Evropy!

Do druhého finále odstartoval Doubek mnohem lépe a z prvního místa „táhl“ celé startovní pole. Následně se před Martina dostal Němec Marvin Kirchhöfer. Znalost domácího okruhu se ukázala při skvělém předjížděním manévru Martina Doubka v levotočivé zatáčce po cílové rovině. Nicméně za další dvě zatáčky byl opět v čele Kirchhöfer. Souboje na špici využil Ital Riccardo Agostini, který se dokázal přiblížit vedoucí

dvojici. Pořadí v cíli však zůstalo Kirchhöfer, Doubek a Agostini.

V součtu obou finálových jízd se vítězem celého sosnovského evropského klání stal Martin Doubek, pilot týmu Orion racing, před Marvinem Kirchhöferem a Riccardem Agostinim.

„Z vítězství v Sosnové v evropské konkurenci máme pochopitelně velkou radost. Na přípravě pro finálový závod evropského šampionátu se nic výraznější nemění, neboť bychom se na závod ve Španělsku připravovali stejně intenzivně a i podpora továrního týmu Tony Kart je od počátku roku vynikající.

O držitelé evropského titulu v juniorské třídě KF3 se rozhodne 12. července na španělském okruhu Zuera.

Martin Slavík, foto Vráta Ondráček

KAMENICTVÍ

PAVEL BARTONIČEK

„KAMENÍČEK“

privat: Dukelská 972 Litomyšl

tel. 607 811 007, 774 811 807

e-mail: bartonicekpavel@seznam.cz

- zhotovují pomníky žulové, mramorové i teracové dle vašich i mých návrhů
 - výroba a montáž hrobků z betonových panelů
 - zhotovení písma – zlato, stříbro, barva, přírodní
 - prodej a montáž luceren, váz a jiných doplňků – nerez, žula, bronz
 - přebroušování a rovnání pomníků na místě
 - výroba kuchyňských pracovních desek, parapetů
- záruka, korektní jednání samozřejmostí**

ÚKLIDOVÁ FIRMA VÁM ZAJISTÍ

- pravidelný i jednorázový úklid budov, kanceláří, domácností
- úklid po malířích a zednících
- mytí oken, čištění koberců

Litomyšl, Mařákova 1107, ☎ 605 944 345

ukrajinská
RESTAURACE

U KOLJI

Klimatizovaná restaurace s bezbariérovým přístupem vhodná pro firemní jednání, rodinné oslavy, večírky, svatby, obědy i večere pro skupiny. Pravidelná polední menu.

MÍCHANÉ NÁPOJE

Mojito - Cuba Libre - Piña Colada
Chocolate Colada - Tequila Sunrise
Sex on the Beach - Swimming pool
B52 - Margarita

80,-

NOVINKA U Kolji - MÍCHANÉ NÁPOJE

Restaurace U Kolji, Mařákova 365, 570 01 Litomyšl
tel: +420 461 618 196, e-mail: ukolji@ukolji.cz, www.ukolji.cz

Surfaři otvírají Košíř

14. června od 13.30 proběhne tradiční setkání surfařů, jachtařů a ostatních příznivců vodních sportů v areálu Velkého Košíře v Litomyšli. Toto odpoledne je pojato jako otevřené odpoledne pro širokou veřejnost a zájemce o vodní sporty všech věkových kategorií.

Návštěvníci mohou zhlédnout startovací mola, loděnice a oddílové zázemí. Zájemci o windsurfing si mají možnost vyzkoušet ovládání surfařského prkna na „suchozemském“ trenážeru a při zájmu o jízdu na vodě bude připraveno 5 windsurfingových kompletů.

Během odpoledne bude zařazena ukázka ovládání kajtu - komorový padák umožňující pohyb kajtaře nebo lyžaře po vodní hladině či sněhu. Na vodu spustíme velkou rekreační výcvikovou plachetnici COMBU C214, jejíž jízdu si můžete vyzkoušet pod kormidlem zkušených instruktorů. Za dobrých povětrnostních podmínek bude zařazena slalomová rozjíždka juniorů.

V době 13.30 až 18.00 se s vámi rádi podělíme slovem i radou o získané zkušenosti.

Ve všem, co vás bude zajímat o windsurfingu, plachtění a kajtování, vás budou toto odpoledne provázet Mgr. Pavel Saqua, ing. Jiří Kaura, ing. Daniel Novák.

Pavel Saqua, foto Zbyněk Rauš

ME motokrosařů třídy Open začal Bartoš skvěle

Obhájce titulu z loňského roku Petr Bartoš na Hondě vyhrál obě své jízdy na trati ve francouzské Toulze. Závodník týmu Orion Litomyšl nedal nikomu šanci a ke konci závodu své soupeře předjel díky lepší fyzice, kterou letos získal v tvrdé přípravě v Itálii a v Rakousku. Druhý při úvodním podniku ME motokrosařů třídy Open ve Francii dojel Rus Tonkov - Yamaha a třetí skončil Chorvat Leljak na motocyklu KTM. Z českých borců se vešli do elitní desítky devátý Hrabica a za ním Rožec. Jak prohlásil sám motokrosař Bartoš, letos je konkurence daleko těžší, protože spousta dobrých jezdců zde jede ze světového mistrovství. Nyní se Petr přesouvá na Ukrajinu, kde evropský šampionát pokračuje druhým závodem. Petr Kovář, foto M. Jireček

Litomyšlský volejbal pokračuje krajským přeborem II. třídy

Volejbalové soutěže v Litomyšli pokračují mistrovskými zápasy na antukových kurtech v Lábánkách. Ženy mají v krajském přeboru II. třídy dvojité zastoupení, jako tým B sbírají v soutěži zkušenosti litomyšlské juniorky. Zatím jim patří předposlední místo, ale výrazně lepší výkony v této části soutěže dávají naději na další posun v tabulce soutěže směrem nahoru. Ženy A po oslabení kádru ztratily ambice na postup do vyšší soutěže, přesto jsou na třetím místě v těsném kontaktu s vedoucími týmy tabulky. V soutěži mužů hájí barvy Litomyšle B tým, s pouhými třemi výhrami je ale zatím stále na posledním místě tabulky soutěže. Ženám můžete přijít fandit na volejbalové kurty v sobotu 6. června od 10.00, kdy doma přivítají soupeře z TJ Žichlínek A, tým B pojedou do Moravské Třebové.

V sobotu 13. června se na kurtech odehraje derby mezi oběma litomyšlskými týmy, muži navíc změní ve stejný den na domácí půdě síly s zatím třetími volejbalisty z Poličky. Mimořádně v neděli 14. června odehrají

na domácí antuce proti SKO Hlinsko A poslední zápas v této soutěži litomyšlské juniorky. Všechny zápasy začínají od 10.00.

Litomyšlský volejbalový „potěr“ již také bojuje v krajských soutěžích. Turnaj za účasti šesti družstev mladších žákyň se uskuteční také v sobotu 6. června na kurtech v Lábánkách. První zápasy budou zahájeny již v 9.00. Eva Hudečková

Další pohárové vítězství Tomáše Kabrhela

Seriál závodů Českého poháru v triatlonu pokračoval dalším podnikem v Hranicích na Moravě. Tomáš Kabrhel v tomto závodě opět zvítězil a upevnil si pozici vedoucího závodníka. Už úvodních 750 metrů plavecké části v 16 stupňové vodě zvládl Tomáš nejrychleji a na kole společně s dalším závodníkem jezdil v čele závodu. Spolu pak běželi i v závěrečném pětikilometrovém běhu. Asi kilometr před cílem se pak svému soupeři vzdálil a s přehledem si doběhl pro vítězství.

Zdeněk Kabrhel, foto Jan Vaněk

Léto klepe na dveře !!!

1. poschodí Cyklo

- Největší výběr kol horských, krossových, trekingových, silničních a dětských
- kola nejlepších českých a světových značek
- široký výběr kol ve slevách
- vše pro cyklistiku: funkční prádlo, oblečení, cykloobuv, přilby a mnoho dalších doplňků
- půjčovna kol, dětských vozíků a tažných tyčí pro dětská kola
- nejvyšší kvalita servisu a opravy kol

2. poschodí Sport

- kompletní vybavení k vodě, na vodu i pod vodu
- kolečkové brusle, skateboardy, koloběžky i chrániče
- výprodej starších modelů in line bruslí
- tenisové rakety, boty, míče i oblečení
- výprodej testovacích tenisových raket
- oblečení pro sport i volný čas
- stany, spacáky, karimatky, nádobí, vařiče, turistické hole...
- boty turistické, běžecké, volnočasové, sandály, pantofle, žabky

Vybavíme Vás od ponožek po čepici (přilbu)

www.stratilek.cz Smetanovo nám.91 Litomyšl tel.: 461 615 766,121
ul. Vrchlického 127 Polička tel.: 461 722 268

SKOLÁCI POZOR !!!
SLEVY ZA VYSVĚDČENÍ

Lilie

Zpravodaj Města Litomyšle. Vychází 1x měsíčně, vydává Město Litomyšl. Kontaktní osoba ing. Michaela Severová, 461 653 311, michaela.severova@litomysl.cz. Redakce: Smetanovo nám. 72, Mgr. Jana Bisová, tel. 461 615 969, lilie@litomysl.cz, www.litimysl.cz/lilie. Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky dopisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Redakce si vyhrazuje právo rozsáhlé příspěvky krátit. Uzávěrka podkladů je vždy k 20. předchozího měsíce. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou. Povoleno rMK ČRE 12017. Grafická úprava a tisk H.R.G. Litomyšl. Náklad 4450 výtisků. Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 8,- Kč.